

FBH 526

**Innes
Collection**

Li. Magorisa. A. (d. 5055.

*sample
all*

Ex libris
Michael Innes

WARBURG

18 0289208 8

MERCVRIVS

MERCVRIO

*Geminæ
& Maternæ
lib. 6.
Mūdi fundum
laborando
crede mihi
unde beari*

*F
B
H
Columbæ
526 Aues. Virg.
Æneid.
si profundum
inueneris
habes totum
poteris.*

A N O N Y M I
PHILALETHÆ PHILOSOPHI

*Opera omnia,
Quæ adhuc innotuerunt cum 12. figuris æneis,
ipsius Philalethæ, nunquam visis.*

Modena
MVTINÆ, Typis Fortuniani Rotati. 1695.
Superiorum Permissu. *2: 60*

Ex dono collectoris: G. V.

Illustrissimo, & Reuerendissimo
DOMINO ABBATI,
Et Ecclesiae Cathedralis Regij
Lepidi Canonico

LUDOVICO
VIGARANI

Domino meo Spectatissimo.

Qvandoquidem Philaethæ uni-
ueria Opera, partim edita, par-
tim manuscripta, hinc inde
collexerim, propositum mi-
hi fuit, vt ea, vnico volumine compre-
hensa, in lucem prodierent; cumq; in re
tam laudabili, ac desiderata animo meo,
Hermeticæq; disciplinæ studiosis deesse
noluissẽm, Typographo excudenda iussi.
Non ignoro multorum reprehensionem
me incursum, sed nihil eam moror,
dum non mihi laudem quæro, sed veræ
Philosophiæ amatoribus prodesse studeo.
Eruditum sæculum est, & varia homi-
num iudicia. Hic Artem Chemicam
damnat, ille negat reperiri amplius ho-
mines, qui eam rectè intelligant; pauci
sunt, etiam inter litteratos, qui hanc præ-
cipuam Philosophiæ partem non irride-
ant. Hæc cum ita sint ceteros parum
curans, volumen hoc ijs solum offero,
† 2 † qui

qui in hac scientia prima fundamenta po-
luerunt, ne tanti studij exercitationem
deserant. Cum autem adeo celebris Au-
thoris Operibus Patrocinatorem ali-
quem indagarem, cui Librum hunc de-
uouerem occurristi tu Illustrissime, ac
Reuerendissime Domine, qui non in sa-
cris tantum, verum etiam in secretioris
Philosophiae Arcanis alios antecellis;
Hoc igitur Tractatus magno animo ac-
cipe, quos à primis Chemicis experi-
mento latis edoctis, sine Chemia Medi-
cinam omnem mortuam esse, maximi
sunt. Alterius donum est, quod tibi elar-
gior, sed meum est collecti doni munus,
quod nomini tuo inscripsi. Exultet er-
gò integrum istud opus, apud Italos de-
uectum, te nactum esse Patronum, ubi
ego te quoque illius benemeritum ac-
ceptatorem sortitus in sinu Sapientiae idem
collocasse, & scio, & fruor, vt Exteri-
eorum Authorem, apud nos tui nomi-
nis gloriam sibi per me adeptum esse
ostentent, dum ego interea constituor

Dominationis tuae Illustrissimae,
ac Reuerendissimae

Obsequentissimus Seruus
F. V.

Candido Artis Amatori.

Ecce omnia Philaethæ Opera, can-
dide Artis Amator, quæ sciam,
Metamorphosim, videlicet, Metal-
lorum, Manuductionem ad Rubinum Cæ-
lestem, Fontem Chemicæ Philosophiæ, In-
troitumq; apertum ad Oclusum Regis
Palatium, quem vltimum Tractatum,
magis correctum, nonnullisq; veri Exem-
plaris lineis ampliatur, inuenies. His ac-
cedunt Dialogus de Liquore Alkabeft ab
eodem Philaetha compositus, vt à mul-
tis asseritur, elegans quidem, cui anne-
ctere Processum de primo Ente Salis, &
de vero Liquore Alkabeft, seu Circulato
maiore Paracelsi, quod à paucis posside-
tur, & ab omnibus defecate intelligentiæ
Chemicis tam anxie expetitur, optimum
dixi, quibus Menstruis, in genuina Me-
dicina Chémica, Arcana maiora præpa-
rantur. Præterea inseruntur Commen-
taria eiusdem Philaethæ in Portas Ri-
plei, nunquam hætenus Latine edita
(quod sciuerim) quæ ad me Nobilis Vir in
Chémia expertissimus (quem summè colo,
ac sincerè diligo) benignè transmisit, unâ
cum 13. ipsius Authoris figuris, nondum
† 3 antea

anteà excussis, Magisterium iuxta illius
viam dilucidantibus, quas hic exere in-
cisas videre est. Postremò Cabalam,
Speculum Artis, & Naturæ in Alchy-
mia, cum æneis pariter figuris suis, à mul-
tis Authori adscriptam, edidi. Comple-
ta hic igitur habes, cuncta Philaethæ
Opera, ubiq; desiderata, cum annexis
non nullorum Chemicorum annotationi-
bus ea concernentibus; num verò illis hæ
quadrent nec ne, ingenio tuo examinan-
dum relinquo, cum neq; de istis, neq; de
illis modò iudicium meum asserre velim.

Solummodò attestari possum Autho-
rem hunc, tanquam ingeniosissimum inter
recentiores, celebrari non solum in Italia
verum etiam in Hollandia, Anglia, Ger-
mania, Gallijs, Indijsq; ipsis, ut ego, dum
illic essem, proprijs auribus percepi, meisq;
oculis eius Introitum apertum Latino,
Gallico, Germanico, & Anglico idioma-
te publicis typis mandatam vidi; multos
insuper Chemicos ad Lapidem, seu potius
Tincturam metallicam, peruenisse, ad-
hærendo Philaethæ præceptis, atq; prin-
cipijs, ibi locorum intellexi, quod à verò
distare non videtur; de veritate enim
Artis dubitandum minimè censeo, ego si-
quidem, qui plurimas regiones oberravi,
intuitus

intuitus sum non solum monetas ex Auro
per Raymundum Lullium artefacto ex-
cussas Londini, de quibus meminisse di-
citur Lullius ipse in quibusdam testa-
mentis suis Angelicis non impressis, in Ec-
clesia D. Cattberinæ ibidem conditis,
Caroloq; de Viridestot Anglorum Regi
sapientissimo Eduardi filio traditis, tum
sublimis Theoriæ, tum Prexis clarissimæ
[prout fertur à peritioribus] refertissi-
mis, verum quoque Augustissimi Ferdi-
nandi III. Imperatoris Monetam nuper-
rimè conspexi, ex fabrefacto Auro con-
flatam, in quod Pragæ eo præsentem, tras-
mutatum fuit Argentum viuum commu-
ne, cuius Monetæ figura apud Becherum
reperitur in suo Edipo Chémico. Plura
alia possem adducere, & excellentiam
Authoris, & evidentiam Phisicæ Tin-
cturæ Metallicæ (non loquor hic de La-
pide Philosophorum Vniuersalissimo è
materia prima non dum specificata, ut
dicitur, extracto) confirmantia; verum,
cum huius loci non sint, lubentè, ac da-
ta opera, omitto. Hæc igitur animo bi-
lari excipe, hæc per lege in unico volumi-
ne per me adamussim collecta, quo faci-
lius, ac expeditius veræ Chémicæ docu-
menta percipias. Deum interea ter Opti-
mum

*inim Maximum Patrem Luminum sup-
plex ora, vt horum omnium Operum uni-
cam Clauem (extat enim, & quidem
exactissima, apud tuum beneuolum ab
Authore ipso luculentèr coniecta) pro
tuorum Studiorum complemento, impe-
trare possis. Vale.*

TABV-

TABVLA

TRACT. I. De Metall. Metam.	pag. 1
Cap. 1. De Iure Artis, eius Cultorib.	1
2. De origine artis, eiusque Scri- ptoribus.	21
3. De Auro, & Argento.	35
4. De Semine Auri: Item, &c.	39
5. De Seminis Aurei, &c.	43
6. De Seminis huius extrahendi modo ac medio.	48
7. De Agente primo Philosophico, siuè Matrice, &c.	52
8. De Mercurij Philosophici, Ge- nealogia, ortu, &c.	56
TRACT. II. Manuductio ad Rubinum num Cœlestem.	62
TRACT. III. Fons Chemicæ Pilosoph. pag.	108
INTROITVS APERTVS ad occluium Regis Palatium.	137
Cap. 1. De Mereurij Sophici necessitate ad opus Elixir.	139
2. De componentibus principijs Mercurij Sophici.	141
3. De Chalybe Sophorum.	143
4. De Magnete Sophorum.	144
5. Chaos Sophorum.	145
6. Aer Sophorum.	147
7. De ope-	

7. De operat. prima Mercurij Sophici, &c.	149
8. De præparationis primæ labore, ac tedio.	152
9. De virtute nostri Merc.	154
10. De Sulphure, quod est in Mercurio Sophico.	155
11. De inuent. perf. Mag.	157
12. De modo faciendi perfectū Magisterium in genere.	164
13. De Sulphuris maturi vsu in opere Elixiris.	165
14. De requisitis in genere, &c.	180
15. De accidentali purgatione Mercurij, & Auri.	182
16. De amalgama Merc. & Auri.	185
17. De Vasis proportione, forma, materia, et clausura.	188
18. De Furno Soph. siuè Athan.	190
19. De operis progressu per primos dies quadraginta.	195
20. De aduentu nigredinis, etc.	203
21. De florum combustione.	206
22. Regimen Saturni, quid, etc.	209
23. De diuersis operis huius regiminibus.	210
24. De primo operis regimine.	211
25. De secundo operis regimine.	215
26. De regimine Iouis.	217
27. De regimine Lunæ.	218
28. De	

28. De regimine Veneris.	219
29. De regimine Martis.	221
30. De regimine Solis.	222
31. Fermentatio Lapidis.	224
32. Imbitio Lapidis.	226
33. Lapidis multiplicatio.	227
34. De modo proijciendi.	228
35. De multiplici vsu huius artis.	229
Arcanum Liquoris Alkahest Phil.	231
Alkahest Paracelsi Processus.	241
Breuiarium Alchemiæ, aut Commentarius in Georgij Riplæi recapit.	244
Cabala, Speculum Artis, et Naturæ, in Alchemia.	262

ERRATA SIC CORRIGE.

Pag. 3. lin. 11. leg.	solemnitate
5.	4. calumnijs
5.	25. euidentius
6.	21. argentum
6.	22. Parifortiter
8.	20. permutabunt
9.	1. Et quid
9.	14. capeicenda
11.	1. didicerit
11.	10. stigma (ramus
14.	18. proemij, et asleuc-
20.	14. elegerit
20.	17. Numinis

21.	22.	Ægyptius
27.	7.	adequate coire
	8.	minimum
28.	10.	quod
35.	9.	loror
38.	17.	proin
97.	10.	si
137.	26.	prope estne
145.	9.	si cursum
156.	16.	lunamq;
177.	19.	pompam
178.	25.	adepti
179.	21.	Creatori
181.	2.	tibi
183.	19.	nec est quidem vllū verbum superfluum
184.	29.	faci
185.	1.	ebullitionem
187.	16.	labore
188.	24.	vncia
191.	14.	quod
221.	19.	nigredinis
225.	28.	ſpectaculum
235.	17.	fatulentaq;
238.	2.	ſtagma
	13.	ne fixior

I

DE METALLORVM METAMORPHOSI

PRÆFATIO.

CAP. I.

*De Jure Artis, eius Cultoribus,
veroque Arcanum per-
quirendi modo.*

Vandoquidem omnes cuiusque generis, & fortunæ homines, aliquam sibi proponunt, suarum, in rebus indagandis, horarum impensarum metam, ut nimirum eius, in qua versantur, artis peritiam assequantur, omnesque suos intendunt nervos, ut ad eius summum colliment.

Attamen paucos admodum hæc fortuna beat, nam licet multi Architecturam anhelant, at perpauca reperiuntur Archimedes. Plurimi, ut ut se Medicinæ addicant, non plures tamen Paracelsi, pauci Helmontij ingenio præditi,

A

imo

imo si vel in arte sua mediocritatem possint attingere, haud oleum, aut operam perdidisse opinabuntur. Hinc factum, quod incassum se studuisse nullus existimet, quamuis non omnis Geometra, Archimedi, aut Poeta Homero, aut Rhetor Ciceroni æquiparetur. Possunt quippe, & inferioris sortis Rhetores Republicæ (*prò largito sibi Talento*) prodesse. Possunt, inquam, quilibet homines, licet eius, in qua versati sunt, artis imperitiores, vtilis censerent in illa (*vbi viuunt*) Republica.

Quotquot autem Metallorum Metamorphosi sese addicunt, rem maximè vtilem non inutiliter saltem, & etiam insipienter anhelare videntur. *Apex putà huius artis est ipsum Artificium, quod qui assecutus est, fastigium acquisiuit, qui verò huc non appulerit, nihil proficui reportabit.* Nihil enim præter dispendium & nummorum, & temporis à semidocta Alchemiæ scientia. Insuper, & irrisu Mylochemicis exponet sese, & opprobrio. *Artis tamen obiectum nobile adeo existit, quod infinitas possessori polliceatur opes, sanitatem insuper perfectissimam.* Hinc factum, quod nullus fere idiota sit, qui postquam, vel minimum de arte audierit

rit, ad eius disquisitionem se protinus non applicet, & Chemistæ actutum nomen induat. Mox, quamprimum ex receptorum aliquorum lectione, spem aliquam conceperit, protinus Philolophi Titulum vindicat. Ne verò Stolidam Philosophiam colere videatur, vnusquisque prò ingenij sui felicitate, subtilitates excogitat, & prò nummorum copia furnos construit, vitra sibi comparat, opusq; mira cum solennitate aggreditur. Ita decoquit, quousque sera tandem parsimonia fit in Fundo, & parca admodum, si vlla, suppellex sit residua. Ni autem insana temeritatis interea arguatur, de Materia prima Metallica, Elementorum rotatione, matrimonio Gabritij cum Bega nouit differere, idque sub idiomate vulgò ignoto, Philosophos citabit, & ad placitum exponet, seque spe sortis futuræ non parum solabitur. Interea verò labores sustinet, vel vsque ad consumptionem, in hac Philosophia, tam virium, quam nummorum, vsque quo illam, quam in Metallis quærebat Metamorphosin, in seipsum miserè fuerit expertus.

Quod cum obseruarent Mylochemici captiosi, eundemque plurimos euentum manere conspexerint, artem protinus

nus vt fabulosam rident, & in ludibrio habent. Isti verò, qui sese sua temeritate deceperunt, alios in eandem dispendij semitam illicere satagunt, commentisque suis, fictisque; receptis chartam commaculant, vt peritiam saltem aliquam cum pecuniæ iactura lucrati videantur. Quibus Sophisticationibus impletus adeò Mundus conspicitur, quod nullus ferè Tyro Artis Studiosus, qui non his seducatur, nullus scientiæ contemptor, qui non amplam hinc oggariendi occasionem captitare possit. Ità tam ars ipsa, quam Cultores eius ingenui, indignè patiuntur ob Nebulonum quorundam prauitatem, qui licet in Arte sint ligno stupidiores, ità tamen scribunt, ac si verè essent adepti, suasque liberè imposturas promulgant, in tantum quod primus inextricabilis Tyroni Chémico Labyrinthus sit inter libros discernere veros, & falsos; ex quo deceptores Sophistæ, non speciosum minus ædificium, quam veri Artistæ construant, imo vt plurimum maiora pollicentur. De his Bernardus Treuicensis (*vir huius, in hoc genere non inexpertus imposturæ*) sic scribit. *Nisi (inquit) vt pestem, hosce euitaueris, nihil vnquam boni degustabis in hac arte.*

Hunc

Hunc proinde Tractatum descripsi, vt cœcos in hac scientia plenius instituerem ne per deuia errantes miserè vagentur. Et primò quidem à calumnijs Artem vindicare decreui. Qualificationes deinde eorum, qui huic incumbunt, subnectere visum est; verum vltimò inquirendi modum describam. Quibus proemij loco præmissis ad artem ipsam dilucidandam me postea accingam.

Non etenim, quia plurimi reperiuntur Alchemiam tractantes deceptores Sophistæ, hæc proinde aut falsitatis, aut ineptiæ arguetur. Perpendenda siquidem est rerum possibilitas, per quam, si possit improbari artis veritas, cadat, sin minus, illam obtrectare non fatuum solummodo, at etiam Philosopho indignum iudicandum est. Hominum puta improbitas, qui temerè artem tractant, nihil ad hanc destruendam facit. Est puta Lux nature clarior, quam vt ab hisce Tenebrionibus obscuretur. *Filios proinde Doctrinæ instituam, ne ab erroribus seducantur: hisque Sole euidentiùs apparebit, quod realis, possibilis, & vera sit Metallorum transmutatio, ab imperfectionis statu ad perfectum, idque per Nature Artisque cooperationem.* Nulla siquidem

A 3

dem

dem materialis, siue essentialis conspiciatur inter Metalla perfecta, & imperfecta differentia, sed accidentalis solummodo, quæ in maturitatis disproportionem consistit. Hæc (*sola*) maior, minorue Metalla per suas species diuersificat, nisi quod superfluitates quædam superaduentitiæ inter Metalla distinctè appareant, quæ quidem feces, nullam cum Materia habent correspondentiam, sed huic prorsus irreptitio more surrogata, ob digestionis defectum non expurgatæ, cum indigesto puro commistæ manserunt. Hinc Formarum Metallicarum discretio. Verū si quando per digestionis completam perfectionem, superflua hæc reiecta fuerint, iam non amplius imperfectum, at perfectum potius Metallum cernitur: hinc ex Plumbi minera, per conueniens temporis spatium, absque molestia dimissa, argumentum repertum esse copiosum, fossiores testantur. Pariformiter, & si extrà terræ venas hoc idem per Triumphantem Artem possit præstari, nihil est in natura impediementi, quo minus idem consequatur effectum. Huius autem certitudo hinc patet (*nimirum quod ex eadem materia cuncta oriantur Metalla*) ex quo Mer. qui in terræ venis generatur, vniuer-

vniuersalis sit procreatrix materialis omnium istorum, quæ metallica specie induuntur, quod per hoc probari non erit difficile, quoniam Mer. hisce omnibus accommodatur, & per artem coniungi possit, istud autem præstare penitus foret impossibile, nisi vnius omnia materiæ participarent. Mercurius siquidem est aqua, talis tamen, quæ nulli prorsus rei, quæ non est identitatis suæ naturæ, commiscetur. Cum igitur omnia Metalla humectando combibat, sequetur, omnia illa cum hoc retinere materiæ correspondentiam. Addo, quod per Artem Naturæ administrantem, Mercurius ita possit cū Metallis omnibus successiuè concoqui, vt omnium istorum veram crasin verasque proprietates, vnus idemque, sub eodem colore, fluxusque forma, subalternatim referat, exeratque. Quod in Arte foret impossibile, nisi possibilitatem huius, per Materiæ correspondentiam Natura suppeditaret.

Alia porrò non desunt Argumenta, ad hoc idem probandum.

Et primò sanè non leue hoc est, quod in Mer. currentem cuncta Metalla possint reduci, prout & Mineralia, quæ ex principijs constant Metallicis. Insuper, &

Mercurij hi Metallici sic possint transmutari, quod Saturninus fiat Martialis (*suis interea viribus neglectis*) per essentiae tantummodo Martialis in eodem per Artificium sagax, decoctionem: Martialis porro idem fiet Veneris per Veneris fermentum; idem quoque Lunaris, Iouialis, aut etiam Solaris, per horum fermentum, nulla interea, nec in fluxu, nec in colore alteritate facta, excepto quod vnus Mer. sit altero purior, & defecacior. Ex Antimonio quoque Mer. excernitur admirabilis, qui item Mercuriorum Metallicorum Naturam superinduet, per subtilem Naturae Artisque administrationem. Neque hoc solum, at etiam praeterea supra dicti istiusmodi Mercurij corporum, tam Metallicorum, quam Mineralium, sic per suam commistionem Mercuriū ~~permutabunt~~ mutabunt vulgarem, quod iste cum his digestus, easdem cum illis Naturales sibi adsciscit qualitates, vt vnum, eundemque cum his faciat Mercurium, iuxta speciem corporalis Mercurij [*spirituali vinculo*] cum eo coniuncti. Vnusque, & idem indiuiduus successiuis operationibus, omnium potest formas induere, vnāque eligere nouam, priori neglecta, vsque dum per omnium

Planeta-

Planetarum Regna percurrerit. Et quod hoc arguit, quam quod vnā cuncta sibi vindicent Materiam, à qua, & ad quam omnia: quodque ad hanc Mercurialem suam Materiam cuncta reducta, pro digestionis varietate ab vnus in alterius speciei virtutem possint migrare, vnaque per omnia successiue peragrarē. Quod argumentum, vt in se verissimum, sic etiam firmissimum huic arti fundamentum, & inuiolabile manebit. Contra haec euidentissima, nescio quid obijciatur, nisi forte nonnulli, quorum ingenij hebetudo ad haec capeſcenda non attingit, se se pluries haec attentasse conquerantur, (*idque iuxta Auctorum clarissimorum praescriptum*) neutiquam tamen euentum spei suae respondisse. Quibus respondere licet, quod illorum ignorantia ad artem adeo nobilem improbandam parum faciat. Ne etenim hoc arti detur vitio, si quid (*in Natura per Artem possibile*) eorum intellectum fugiat, neque enim minus affectatae arrogantiae quam crassae ignorantiae indicio foret huiusmodi obiectio, quasi ea sola per Naturae administrationem cooperante arte forent praestabilia, quae solerti absque indagine sub ingenij sui capacitate cadunt. Coeteris ipso facto ab

exclusis, quasi etiam Intellectus sui, & Naturæ possibilitatis, eadem foret mensura. Quin imò & per experimentalem scientiam affirmatiuam, negatiuæ istorum experientiæ obuenirem. Ipse ego hæc qui scribo, fidus Naturæ testis esse possum, quod supradicta ista omnia de Metallis, Mercurijsq; sint absque vlla falsitate vera, & sine fuce certa, meque illa omnia in metallis, & circa metalla, vidisse, cognouisse, expertum esse, & per experientiam vera comprobasse. Eapropter nudis negationibus (*quarum basis ignorantia est*) contra oculares testes nullateus contendendum: quorum vnum memet profiteor, cui quoque adstipulantur concorditer omnes veri vno ore Philosophi, quales sunt Albertus, Raymondus, Ripheus, Famellus, Morienus, compluresque alij, quorum nomina tædio esset recensere. Fateor saltem quod non leue sit opus, hoc quod dixi præstare, e contra verò, à Philosophis summe occultatum, & in Natura occultatissimum affirmarem. Proinde clauem artis à Philosophis nobis perhiberi notum facio, quam qui habuerit, claustra omnia reserandi potestas ei committitur, dummodo vnumquodque suo ordine, veraque methodo tractare

Etare didicerit. Non enim perinde est, quodnam primo metallum aut minerale aggrediatur, quauē via, quibusue operationibus pergat: in hisce verò cognoscendis sagacitas ingeniosa requiritur, & præter Theoriam practica scientia, aut aliter volens nolens errabit. Possim hic mutationes diuersas Metallorum recensere, vt nempe Martis in Venerem per acidum Vitrioli stagma, Ven. in Saturnum, Satur. in Iouem. Iou. in Lunam, quas quidem operationes plurimi (*ab Artis apice alieni*) norunt præstare Chemicis vulgares. Adde, quod paucis [*ijsq; non nisi veris Philosophis*] innotescit, substantiam dari mediam inter Mineram, & Metallum occultam, nobilem, cuius vna extremitas est minera, altera metallum, quarum commistæ virtutes cælestes, vnum aliquod efficiunt anonymum metallum, quum tamen metallum non sit, at Chaos, id est Spiritus, quia totum volatile, vnde (licet in se totum sit fugax) omnia Metalla, absq; transmutatore Elixire possunt educi, etiam vel ipsum aurum, argentum, item in Mer. cuius ego virtutes non facile describam: huius in omnia metalla transmutationem vidi, feci, noui, & hoc verum esse mecum testabuntur adepti.

pti. Dicam (si concipies) *Chalibis à noui* luminis Autore vocatur, estque operis verum principium, vera clavis [prout tractari possit] abditissima Philosophorum, secreta reserandi. Quid interea, si Philosophi hæc omnia abconderint, & Parabolicè sub falsi larua, verum filijs Artis depinxerunt? An proinde hæc tam Diuina scientia vilipendetur? Absit. Patet vtique quod in Imperfecti Natura nil sit impedimenti quo minus in perfectum transmutetur, ex quo suapte Physi propensitatem retinent perfectionem induendi, si modo per Agens Homogeneum digestiua vi pollens attentetur. Iam ergò huius virtutem placet inquirere. Ac primò quidem illud per quod hoc fieri debeat statuemus. Rationes subinde Philosophicas subnectemus. Prius quod attinget, nil aliud esse profiteamur, erimusque professi, quam Aurum in supremum gradum (ad quem per Naturam, Artemque deduci possit) digestum, quod tum non simpliciter Aurum, verum quouis Auro vulgari millies perfectius conspicietur. Quod sic exaltatum, metalla radicatus penetrat, tingit, ac figit. Neque mirum hoc cuique videatur, siquidem in sua corporali existentia dum remanet, ultra

vltra quam quod cuiquam qui non viderit credibile est, tincturam suam late potest diffundere. In tantum quod vna pars Auri vncia, sex ferè argenti libras, in suam tincturam, quasi per minima videatur colorare. Exempli gratia. Deauretur Argenti massa (vt vt permagna) illa postmodum distrahatur in Filum (licet crinis magnitudinis æmulum) totum illud quasi Auri purissimi Filum apparebit, de eritque citius filum attenuandi ingenium Artifici, quam auro colorandi vis. Proinde si corporale hoc Metallum, terreum, mortuumque hoc tam ineffabile valeat prestare, vndè queso tincturæ inconstantia, nisi quia corpus alteratiuè, corpus nequeat ingredi, non deest proin tinctura quo minus transmutet, at obstat transmutationi tingentis corporalis. Verum si hoc corporale terreum, fieret Spirituale igneum, immutato suo genere, tum sane radicatus ingrederetur, & quod ad visum fecerat exterius, idem alteratiuè præstaret interius, etiam & multo plus, in quantum ignis sit multò subtilioris quam terra, proprietatis ac essentia. Posito itaque hoc supposito, nimirum terrenum vulgi Aurum posse ita circulari, quousque in igneæ essentia Cathedra

triedra statuat, facile indè colligetur, hanc essentiam quintam priori eius substantiæ esse millies perfectiorem, idque ex lege disproportionatis in subtilitate inter Elementa quatuor; ideoque latius suam valet diffundere tincturam: habet & hoc insuper, quod Spiritus dum sit, proindè per minimam intrinsecè valeat commisceri: quod corpus auri, licèt late procul distenderetur, non tamen attingere poterat ob sui corporalitatem. Et si sic intrarit, dubio procul transmutabit: omnis siquidem Physica ingressio per minima est transmutatio passivæ naturæ, nisi identitas naturæ sit inter rem ingredientem ac ingressam, prout aqua aquæ commista. Hoc nos suppositum præmij loco verum esse veramus, suoque loco eius modum describemus. Hic saltem argumenta aliquot possibilitatè confirmantia inducemus. Inter quæ non levis momenti hoc est, quod semen sit cuiusque rei semen habentis perfectio, & quod semen non habet, est de toto imperfectum. Quare prout Poeta cecinit. *In Auro semina sunt auri, licèt abstrusa recedant longius*: Est siquidem hoc non modo perfectum, at in sua specie Metallica perfectissimum. *Si ergo sit in auro semen*

men auri, hoc in aqua [quæ spiritus est habitaculum] residere sequetur, nam semen est spirituale quoddam speciei conservationis medium. Hinc auri dissolutionis possibilitas, licèt agens hoc præstare potens adinvenire, opus sit summè sagacis Philosophi, non mediocri Talento à Deo beati. Porro si dissoluatur Aurum, ad semen suum educendum, non nisi in aquam sui generis homogeneam hoc faciendum Ratio suadet? Qua semel dissolutione facta, corpus suam formam deposuit, nempe terream auri, & aqueam auream aliam superinduit. Omnis insuper motus est ab aliquo ad aliquid, & perfectus unusquisque motus terminus generatiui est in eadem specie, vnde motus est progressus, quod fiet per varias mutationes homogeneas, rei motæ: quare cum aureitas sit terminus à quo, eadem erit terminus ad quem, fientque intermedij progressus in homogeneitate Metallica, per legis Naturæ necessitatem; quibus observatis, ad suum finem finis necessitate impellitur effectum, si modo per contrarium operationes non fuerint intermissæ.

Quare ab Auro dissoluto, eiusdem dissoluti ad Aureitatem regressum extrà cōtrouersiam ponimus, & probatum concludimus.

cludimus. Hæc autem Aurea forma, quam reassumet, nullatenus erit eadem quam deposuit, siquidem à priuatione ad habitum impossibilis est regressus. Alia igitur necessario manet huic forma aurea, quæ priori tantò erit nobilior, tantò spiritualior, in quantum ignis est terra subtilior, puriorque. Ad Doctrinæ filios dirigendum sat superque scripsi, oblatrent iam tuto Mysochemici Antislites, quæ non norunt, eorum quæ dixi vim nullatenus obtundent, aut veritatem improbabant, hancque certò certius calumniarum suarum reportabunt mercedem, altam ignorantiam. Artis putatoribus nihil scribo, cæteris quæ dixi sat abunde sufficiant. Stabilita porro hac sententia, & vindicata, iam de Cultoribus eius aliquid dicendum. Siquidem, vt superius dictum est, ex homuncionum nonnullorum nequitia euenit, quod Diuina hæc Ars perinde ac eius Amici, non parum ab obtrektoribus sint passi. Quum putastupidi quidam Mechanici, præsumptione ceca seducti, harum tractationem aggrediuntur, nummosque suos amittunt, indignabundi statim Chemicam Philosophiam execrantur, eius Cultoribus maledicunt, Autores de illa scribentes dilacerant

cerant conuicijs. Alij licet parum edocti, præposterii homines, Auri siti excæcati, Arti inhiant, & rem absque matura deliberatione aggrediuntur, & erant nihilominus, tamen Artis possibilitatem concipiunt, ac credunt, benè de illa loquuntur, & pudibundi suam in illa fateri ignorantiam, peritiam rudioribus obtendunt, de Arte fortasse scribere pergunt, & tacita spe illecti omnia tandè quæ amiserere recuperandi, etiamnum adhuc tentabunt, quousque damna multiplicarint, amicos suos futuri boni spe solabuntur, at pauperes dum maneant, & quotidie pauperiores redduntur, obridendi ansam pertinacibus Chemiæ irrisoribus subministrant. Equidem tanta est illorum nequitia, quum ipsi sint seducti, alios falsis suis receptis, mendacijs scriptisq; Sophisticis, in idem erroris prædicamentum allicere satagunt. Tandem quidam Artis vt vt periti, tamen inuidia ad hoc incitati, scabiose atque deceptorie valdè rem tractant, & sub veræ Doctrinæ promissis, miserrimus imposturis Tyrones seducunt: sic Geber, Arnoldus, Lullius, cæterique ferè omnes, inter quos haud vnus reperitur candidus scriptor, & si nullus obscure, tamen valdè rem tradens reperie-

reperietur. Hinc ineuitabilis Chemiam incepturo Labyrinthus, quod vel immediato Dei digito opus videatur, si quis rectam ingredi femitam expetierit. Hinc item tam odiosum Artis nomen, quod non facile absque maxima irrisione illi intendatur. Apprime ergo cognitu necessarium existimo, quidnam sit futuro scientiæ filio primo loco curandum, ut auream hanc Artem obtineret, vellere hoc potiatur, siquidem non pauca aderunt obstacula, quæ retropellant, nisi adsit firma animi resolutio. Plurima quæ spem atque expectationem deludant, nisi sagax ingenium habuerit.

Primò quidem, ut tutus reddatur ab ijs, qui inceptum sannis obridebunt, iter secretum esse oportet, ut nulli suus labor innotescat. Quare Antiqui Philoſophi Sapientes, non aliter ac verbum in ore hanc scientiam occultare præceperunt. Neque sanè inutile videri posset sic adhortari, quandò quidem non parui faciant ad despondentiam in Tyronis animo iniiciendam opprobria, ac iurgia hominum, qui ab arte ipsi abhorrentes, eius cultores etiam summo in contemptu habent. *Insuper, euentum si quis spectet secretæ artis occultatione opus esse aparrebit.*

bit. Si etenim spe sua quis fuerit frustratus, ecquid obesse poterit taciturnitas, quam aliter exemplo qui sic frustratur, proponetur. Stolidæ (ut vulgo reputatur) nummorum, ac temporis iacturæ. Sin contra hoc Thesauro fuerit potitus, non utile modo, verum, & summè necessarium tacuisse reperietur. Tyrannis puta improbilque præda proponitur, si quis palam tanto Thesauro fruatur, ac vilius fuerit, etiam & nonnulli parum in hac reimprouidiores, vitæ salutem periclitati, seram tandem penitentiam miseri egerunt. *Constans insuper animi decet esse, si quis in hanc palæstram descenderet sedulus, diligens, doctus, librorum helluo, mentis tranquillæ; non ignauus, aut deies, non hoc modo, illud postea vellens, priuatus, solus, nisi quod fidelem aliquem habeat socium, vnum nec plures, non egenus; licet enim parua quantitas sufficiat, quum Ars semel tentetur, attamen pluries errasse continget, quos reparasse errores opus habet nummis, insuper, & ad impensa supplenda victui, & amictui necessaria, huic dum Arti incumbat, ne fortè aliud agere cogatur, cum liber animi potius esse teneatur. Quodq; maximum est, honestus sit, Deumque timens,*

timens, & à peccatis abhorrens, precibusque Numina sollicitet, vt coepta secundet. Talitèr qualificatus iter ingrediatur, at sinè claro Naturæ lumine errabit. Proinde libros sibi comparet, hominum doctorum, & non Sophistarum, his sedulò incumbat, legat, relegat, perlegat, resque secum alte perpendat, caueatque ne cum rem semèl concluderit, practicè statim attentet, verùm conclusionem suam sæpius ruminet, examinet, perpendat, cumque Auctorum probatissimorum sententia conferat, tandiù alteretque, quousque vnã aliquam elegerit, quæ omnes probationes sustinens perdurabit. Tum tandem praxin incipiat, implorato Numinis auxilio, experimenta consideret, eorumque successum, quæ prout ratio suaserit, alteret enouetque toties, quousque signa à Philosophis descripta conspexerit. Erroneisque operationibus prætermisissis, vni soli vero complemento insistat, nec tamen animum despondeat, licèt pluries erret, & tamen à sumptibus permagis caueat, sic benedicente Deo, voto tandem potietur. *Ego porrò vt talem instruam, sequentem Tractatum, verum planum, perfectum, absque fraude conscripsi.* Et tamen

men omnes Auaros, fraudulètos, ceterosque eius classis admonitos velim, vt Artem paritèr, huncque Tractatum missum faciant. Nam

Certum est procul hinc arcere profanum.

C A P. I I.

De origine artis, eiusque Scriptoribus, eius Fundamento, in quo de principijs agitur Met allicis, & gradualli Metallorum, & Mineralium productione.

Hermes cognomine Trismegistus, Artis huius Pater in Philosophorum scenam introductus est: de quo, quisnam fuerit, variæ perhibentur Auctorum opiniones. Non desunt, qui Mosen fuisse illum affirmant, saltem in hoc conueniunt, quod natione fuerit Egyptius, Philosophus perspicacissimus. Pater huius Philosophiæ vocatur, puta qui primus (*quorum libri extant*) qui hanc tractat Philosophiam. Quidam tamen volunt ab Enoch scientiam hanc deriuatam; qui diluuium præuidens, septem liberales scientias (*inter quas Chemia*) tabellis

tabellis inscripsit, posterisque reliquit. Hermes verò vallem Hebron ingressus illas adinuenit, quæ Smaragdinæ hodiè appellantur, atque inde suam sapientiam dedicite. Alij acriter contendunt, Noam hanc artem tenuisse, illamque *in arcam* suam portasse. Non pauci ex locis Scripturæ nonnullis Artem stabilire fatagunt illamq; Solomonè habuisse scripturiunt. Nonnulli ab Adamo ipso ad Abelem, & sic deinceps ad Sethum deducunt. Mihi verò simplicitatem naturæ scriptituro, huiusmodi non placent subtilitates, *Artem puta non illustrant, imò potius obumbrant, ut Fanatica videatur*, quique ita scribunt, nonnisi obridendi ausam osoribus, Misochemicisque subministrant. Si etenim Ars hæc reale in Natura habeat fundamentum, cur ego sollicitus essem, vtrum hic, vel ille nec ne intellexerit, vt qui cognouerimus eius cultores, atq; peritos summo sese studio occultasse, prout etiam suis in libris alijs id præceptum. Nec nisi post obitum innotuere omnes, vel saltem plurimi, in viuis autem summa cum diligentia latuere. Hoc saltem liquet, quod tantum absit, vt nouum sit hoc commentum, vt per multas Sæculorum series eius extiterint periti, qui
lingua

lingua, ac natione diuersi, plurimi verò ætate coæui, tam concorditè de arte scripsere, quod ne vnã operationem (*rectè intelligentibus*), aut corrumpere, aut aliter tractare comprobentur. Fateor saltem, quod rei imperito permagna appareat difficultas in libris eorum legendis, obscurè adeò, tropicè, allegoricè, & figuratè scribunt, quidam etiam plurima falsa intermiscunt ad indignos, incautosque illaqueandum, vt hoc modo Philosophos à stultis valeant distinguere; in summa tamen omnes vnã metam feriunt, & ad idem hospitium deducunt. *Quæ autem obscurius tradunt, hoc in nullum alium finem faciunt, nisi vt indignos excludant*, prout pluries in suis libris testantur. Bernardus Treuirensis (*mibi summè colendus*) hac in arte candidissimus reperietur; Ripleus item Anglus, Flamellus Gallus, Sendiuogius Noui Luminis Autor, Arcani item Hermetici autor Anonymus, cuius tamen Nomen duplex Anagramma prodidit, vt, nempe (*spes mea est in agno*) libro, cui titulus *Enchiridion Physicæ restitutæ præficum*, & (*pene nos vnda T agi*) Arcano suo Hermetico; Non præterirem hic Philosophorum scalam, Rosarium magnum, Arnoldi

Arnoldi opera, Ludum puerorum, Dionysij Zacharij opusculum, Ægidium de Vadis, Morieni opera, Augurelli poemata Chrysopeix; Quinque item Tractatus Rosarij abbreviati, Petri Boni Ferrariensis opera, omnes verbo libros inclusos vellem, qui prædictis hisce sunt consoni, & qui contrà, exclusos. Quibus ut par est, priusquam opus inchoentur, comparatis, primo loco Metallorum pariter, ac Mineralium, vitas, regna, mores, habitumque discat studiosus artis discipulus, nec notione sola sese oblectet at scientificè, idest practicè cognoscat. Ad hoc autem profunda opus est contemplatione meditativa, ut rerum Physicarum in genere, corporumque Mineralium in specie, ortum discat ac intelligat. Me quod attinet, Metallorum doctrinæ obiter tantum intentus, in quantum nempe Arti transmutatorix explicandæ faciat, rerum Naturalium ortum in genere lubens prætermitto, contentus illa dixisse, quæ præfato proposito satisfaciant. Brevitèr tamen cetera ordine attingam.

Tradidere Philosophi omnes vulgares, quatuor dari Elementa, res omnes originalitèr componentia, ex quibus omnia,
ad quæ

ad quæ resoluuntur, ex quorum coalitu diuerso diuersæ res prodeunt. Infaustæ huic opinioni, Chemici ferè omnes Philosophi subscribere. Causam cuius aliam non possim conijcere, quam, quod absq; matura deliberatione (*ad rem propriam accincti*) accelerantes hæc prima rerum fundamenta descriperunt. Quam ego illorum sententiam non ausus improbare alitèr honoris sui, ac obseruantix, ergò iuxta rei veritatem Philosophicè pertractabo. Elementa puta, quæ quatuor ipsi contendunt, tria sola agnosco, omnia, quæ suapte Physi frigere experientia docet, *Aerem puta, Aquam, & Terram.* Solus quippè calor defectus, per Solis calefactiui distantiam remotam causatus, frigus his omnibus inducit, & illud remissius, aut intensius, in quantum maiori, aut minori distantia remoueatur. *Ignem verò Elementarem prorsus rejicio,* negò item vllum esse præter vulgarem nostrum, communemque Vulcanum, qui ardet in culinis: Cuius calor semper destructiuus in se. Neque nego tamen, calorem rebus inesse, profluum nimirum, aut à lamine, aut à motu, aut à vita, aut à Blas alteratiuo, alium nullum. Prædo Vualcnus res concretas depascendo

comburit, diuastatque, estque corrupti-
uus motus violentissimus, ab actiuorum
duorum contrariorum exorta repugnan-
tia causatus. Elementum tamen non
est, prout nec substantia, nedum acci-
dens, ad actualem quantum flagratio-
nem spectat, at duorum in se mutuò agen-
tium actiuitatis expressio in subiecto ca-
paci; Non iam ostenderem, quænam
ad Vulcanum actualitèr ardentem ordine
requirantur præter accidens caloris, &
substantiam, in qua fit hic actus, hoc
hic saltem asseueramus, licet eius calor
sit accidens, illum tamen ipsum nec sub-
stantiam esse nec accidens, at duorum
actiuorum, & in se mutuò agentium acti-
uitatis expressam operationem, quam
actiuitatem in omni re combustibili com-
burente facilè possem demonstrare, nisi
quod ab hoc loci foret alienum. Et vi-
gnem prorsus Elementalem reijcio, ter-
nario interea Elementorum numero con-
tentus, horumque natiuam qualitates
primam frigus assero, nec nisi acciden-
talem illis calorem attribuo, prout de-
ctum est; sic nec tria hæc commistionem
sua rerum naturalium ingredi composi-
tionem admitto. Disproportio siquidem
miscèdorum mixturam generationi idem
near

neam tollit, eiusue possibilitatem. Nam
Physica generatio fit per generationem
ingredientium vnionem. *Vnio porro est
per minima rerum vniendarum ingressio,*
si autem minimum vnus sit minimo al-
terius decuplo vel centuplo subtilius, non
possunt hæc minima adæquate colore, si-
quidem per minimum conuenire oportet,
quæ per minima vnire querimus.
Hinc commista aqua terre non cum illa
vnitur, prout nec aqua vino, aut Pale-
gina Spiritui: immò separari possunt ob
suam inter minima dispropotionem. Si
quis dixerit: ad mixturam hanc facien-
dam vnum subit alterius subtilitatem,
atque ita deinceps vniuntur; In isto, quod
si equè subtile fiat (*spissum prius, quod
fuit*) vt liquidum possit (*vniendo sese*) in-
gredi, oportet vt ad eandem naturam
prorsus deducatur, & quid tum quæso
terra quam aqua (*aqua siquidem in ter-
ram non migrabit, vt vnionem cum terra
habeat, corpus puta non corpus sic vniuiue
ingredietur*) & si sic, quam fatuum hoc
imaginari, terram in aquam esse con-
uertendam, vt cum aqua concreti gene-
rationem promoueat, & hoc si conceda-
tur, ex aqua tamen res producta dicetur,
si modò antequam produci sit possibile

terra in realem aquam migrarit, hoc autem necessarium est, aut aliter minimum huius cum minimo alterius non poterit conuenire. Et adhuc deest aer, minimum cuius est multò subtilius aque minimo, nisi in aerem cuncta euanescere teneantur, vt & hunc prædicta aqua sibi in generando locum habeat. Quod si daretur, ex aere omnia solo constare sequeretur, quia aer licet in sua natura sit à sese originaliter, seu ex terra, & aqua in se transmutatis sit conflatus, idem tamen erit, nec ob originis suæ discrepantiam diuersificatus: nisi enim idem fuerit aduniri nequit, siquidem vt aqua eandem habeat cum aere subtilitatem, eandem cum illa qualitates primas habere tenetur, idem & de terra iudicandum est, vt adequetur raritati aque, & si sic tum aqua sic subtiliata erit realis aer, & terra sic: subtiliata erit realis aqua, & iam vbi compositio generatorum ex Elementis, cum iuxta hanc Doctrinam ex aere omnia necesse habeant procedere, & quo subtilius ex igne, admissa cum hac mixtionis Doctrina Elementorum quaternitate. Si quis autem dixerit, verum esse Elementa sic conuerti, rogarem à quo agente mutarentur? *Insuper si terra in aquam*

aquam migret, aqua in aerem, vt sic fiat vnio componentium Elementorum, ad Elementatum conflandum, peterem rursus quid opus sit terræ in realem aquam reducere aliam nouam adunire, sic, & aquæ ad aeris raritatem subtiliatæ nouum aerem commiscere, quasi vnum, & idem Elementum in alia sic conuertibile de se effectum conuersum non posset procreare, absque alterius admixtione. Si dicatur, terram, vt dictum est, subtiliatam aque raritate adæquari, & tamen aquam non esse; vti nec aquam esse aerem, rogaretur, vtrum, nec ne primas qualitates vnum alterius induat; si non, ergo nec in minimis habebunt correspondentiam: nam hoc impossibile: si sic, scire cupio, vtrum, si vnum primum alterius primi primas induat, non fiat realiter illud primum, cuius sic induit primas. *Contra-rium asseuerare non est Philosophicum.* Concluditur ergò, ex vno omnia Elemento materialitè originem summere, quæ non potest esse, nec terra, nec aer; quod nisi breuitati consulerem facile possem comonstrare. *Unica ergò restat aqua quæ vnum verum, & materiale principium omnium [quæ in hoc Orbe conspiciuntur] corporum concretorum. Terra est solca suæ*

stratum, in qua omnia corpora crescunt, & conseruantur. Aer in quem crescunt, estque medium, virtutumque cœlestium delator, quibus repletur, & per quem omnibus hisce inferioribus cōmunicantur. Aquæ rerum omnium semen est à Creatore prima creatione inditum, quod quædam in aerem producant, vt vegetabilia, quædam intra suos renes seruant, vt animalia, in quibusdam maximè abstrusum reconditur, puta Metallis. Estque ad finem vsq; mundi semen sufficiens cunctis rebus ex semine producendis, cuius (vt dictum est) aqua habitaculum reperitur. Hoc semen (alias otiosum) à forma sua excitatum, [quæ forma est lucis quædam ineffabilis particula, virtus cœlestis, quæ præstò adest inferiora apte disposita] ratione loci atque agentis conuenientis (visua imbuere, & ad motum excitare) ità inquam semen actiua virtute excitatum, odore suo fermentatiuo materialem aquam est coagulando, quam ità immutat per varias fermentationes transmutationum cunctarum autores, quousque illud produxerit, ad quod producendum semen fuerat propensum. Si itaque Metallicum fuerit semen, nascitur inde primò humor ficcus, labilis, manus non madefaciens, nimirum

nimirum Mer. omnium Metallorum mater. Possẽm hic lapidum vniuscuiusque generis procreationem docere, item circa Mer. ij primam natiuitatem plurima notatu dignissima annotare. Illa autem, vt ad propositum parum facientia consultò pertranseo. Mer. puta vera Metallorum materia dici meruit, quia antequam Mer. fieret vtut ad Metallum destinaretur, defectu tamen aliquo posset contingere, vt aliquod à Metallo diuersum indè resultet, cum verò semel fit Mer. tum quidem non ampliùs aliquid indè nasci possit, nisi Minerale, aut Metallicum: Ex hoc diuersa, quæ conspiciuntur mineralium genera, vt puta Iou. Sat. Lun. Ven. Mart. Sol. quæ omnia vnã, eandemque matrem habent Mer. Media quoque Mineralia quædam hinc oriuntur, quædam etiam fiunt ex ipsis Metallis, fale acido minerali erosis, sic Vitriolum ex Cupri venà per stalagma tale acidum, erosa: cuius hic generationem docere abs re foret, quare consulto prætermitto. Non autem (quod perperam nonnulli credunt) pinguedo aliqua interueniens Sulphurea, Mer. coniungitur, quam calore suo decoquens coagulet, cuius postea expurgatio est Metallum perfectio.

stratum, in qua omnia corpora crescunt, & conseruantur. Aer in quem crescunt, estque medium, virtutumque cœlestium delator, quibus repletur, & per quem omnibus hisce inferioribus cōmunicantur. Aquæ rerum omnium semen est à Creatore prima creatione inditum, quod quædam in aerem producant, vt vegetabilia, quædam intra suos renes seruant, vt animalia, in quibusdam maximè abstrusum reconditur, puta Metallis. Estque ad finem vsq; mundi semen sufficiens cunctis rebus ex semine producendis, cuius (vt dictum est) aqua habitaculum reperitur. Hoc semen (alias otiosum) à forma sua excitatum, [quæ forma est lucis quædam ineffabilis particula, virtus cœlestis, quæ præstò adest inferiora apte disposita] ratione loci atque agentis conuenientis (visua imbuere, & ad motum excitare) ità inquam semen actiua virtute excitatum, odore suo fermentatiuo materialem aquã est coagulando, quam ità immutat per varias fermentationes transmutationum cunctarum autores, quousque illud produxerit, ad quod producendum semen fuerat propensum. Si itaque Metallicum fuerit semen, nascitur inde primò humor ficcus, labilis, manus non madefaciens, nimirum

nimirum Mer. omnium Metallorum mater. Possẽm hic lapidum vniuscuiusque generis procreationem docere, item circa Mer. ij primam natiuitatem plurima notatu dignissima annotare. Illa autem, vt ad propositum parum facientia consultò pertranseo. Mer. puta vera Metallorum materia dici meruit, quia antequam Mer. fieret vtut ad Metallum destinaretur, defectu tamen aliquo posset contingere, vt aliquod à Metallo diuersum indè resultet, cum verò semel fit Mer. tum quidem non ampliùs aliquid indè nasci possit, nisi Minerale, aut Metallicum: Ex hoc diuersa, quæ conspiciuntur mineralium genera, vt puta Iou. Sat. Lun. Ven. Mart. Sol. quæ omnia vnã, eandemque matrem habent Mer. Media quoque Mineralia quædam hinc oriuntur, quædam etiam fiunt ex ipsis Metallis, fale acido minerali erosis, sic Vitriolum ex Cupri venã per stalagmate acidum, erosa: cuius hic generationem docere abs re foret, quare consulto prætermitto. Non autem (quod perperam nonnulli credunt) pinguedo aliqua interueniens Sulphurea, Mer. coniungitur, quam calore suo decoquens coagulet, cuius postea expurgatio est Metallum perfectio.

étio. Nouimus puta quod Sulphur, quod dicitur, in Iou. impurius est multò Sulphure, Sat. licet Mer. Sat. crudior sit, & immundior, Mer. Iou. & tamen Iou. perfectius esse Sat. Metallum, vel gregarij testabuntur. Non est itaq; cum istis opinandum de digestionem Metallica per colostrum istiusmodi pingue, cum in Mer. sit agens proprium internum digerens, nempe calor qui per coelestem causatus influxum, vitam atque motum infundit huic nostræ materiæ, quæ vita pariter ac motus dependet à matricis conuenientis adaptatione, siuè loci ad generationem idonei. Licet enim, hac superiorum virtute vberrima omnia sint plena, hæcque præsto adsit cunctis ad informationem illorum; non tamen actualiter agit informando, id est ad motum stimulando, nisi quatenus iuuetur ab extrinsecis rite accommodatis, atque ità, tum virtus hæc coelestis incessanter agit, quæ licet in toto orbe vniformis, & vnica prò seminis tamen ratione variatur: Secundum quod diuersificantur rerum fermenta, ad diuersas trãsmutationes producendas. Quare si Mer. hic natus locum sibi ad generationem idoneum inuenerit, licet in se extrà talem locum appareat frigidus, ut

potè

potè qui mortuus, intrà tamen suæ natiuitatis cœtrum (*actionibus generatiuis nondum intermissis*) virtus hæc siuè coelestis virtus, tam à luce, quam à superiorum rotatione causata, atq; per aeris medium ad omnia vberrimè, & per omnia diffusa, virtus in quam hæc (*quatenus lucem refert*) causabit calorem aliquem, & (*quatenus rotatione superiorum*) causabit motum in subiecto hoc inferiori, calor hic motusque coelestis finè vita eius in quo sunt, esse nequeunt (*vitam volo non animalem, nedum vegetabilem, at formalem*) ab his fermenta per Blas alterantem producuntur; quæ quotidiè immutant materiam trãsmutantque quousque virtus coelestis prædominarit, fixitatem maiorem minoremue inducens, prò loci accomodatione digestionem adiuuantis, aut retardantis, iuxtà quam disproportionem digestionis, ex vna eademq; Matre, discrepantes prædictæ proles proueniunt, inæqualitate solum maturitatis diuersificatæ. Cuius in æqualitatis ratione crudæ aliquot superfluitates, quæ non sunt Metallicæ impositiones, verum in Mer. sunt à Mer. separabiles, has inquam non expurga, at cum puro coagulationem suscipientia, inter Metalla specificare

B 5

cificare

cificare videntur, suntque iste fœculentæ cruditates aliæ atque aliæ prò Matricis Mer. generantis variatione, ac diuersimodè coagulatur, prò loci Embryone hoc occupat differentia. *Materia proinde una est omnium Metallorum, nempè Mer. qui proprie tendit ad Sol. procreandum. Lun. ve ob differentem respectum in gradu perfectionis, si quæ in generatione sua Mer. commixtæ fuerint feces, hæ sunt per accidens nec Mercurialem substantiam ingrediuntur, quarum partim diuersitas, partimque loci discrepantiâ, in qua fit digestio, ex diuersa coagulatione, diuersarum fecum, cum hoc vno puro, idem vnum varias laruas induit, & sic per species suas Metalla imperfecta producit. Particularem ego omnium Metallorum Genealogiæ descriptionem euitarem, quia Solis tantum, & Lunæ renouationi atque multiplicationi propero. Ad pensum proinde me accingo.*

CAP.

CAP. III.

De Auro, & Argento, quomodo ex Materia Mercuriali proueniant, & de possibilitate, imperfecta Metalla ad horum perfectionem transmutanda.

EX prædicto fonte, vt dictum est, natus est Sol, ac soror eius Luna: cum nimirum per digestionem materia hæc ad perfectionem est adducta. Perfectio porò duplex est, vel inchoata, vel completa, idest, ex parte, & de toto. Completa perfectio summa est meta, ad quam Natura spontè sua collimat, nempè vt decocta omni cruditate, & expurgata omni fece, pura natura Metallica, absq; omni forde coagulata triumphet. Hic Sol noster suum ortum habet, suoque iurare, & splendore terram illuminat. Inchoata verò perfectio (*vt ita dicam*) perfectio propriè dicta non est, & tamen respectu formalitèr imperfecti, haud impropriè perfectio dici meruit. Est enim formalis imperfectio iudicanda, cum non sic decoquitur, quæ puro in generatione [*per accidens*] cohærebat cruditas, nedum expurgatur heterogenea superfluitas,

B 6

tas,

tas, quin puro in coagulatione tanta in
 quantitate commista relinquitur, vt illi
 prædominetur, tandemque vincat: sic
 accidit omnibus Metallis (*Sole, & Luna
 exceptis*) quæ ab omnibus facile Elemen-
 tis corrumpentibus, corrumpuntur, ab
 igne item consumuntur. Verum cum sic
 deuincitur cruditas, adeoque expurga-
 tur ante coagulationem fæculenta super-
 fluitas, vt purum sic prædominationem
 supra impurum habeat, vt ab huius cor-
 ruptiua tyrannide liberetur, hic primus
 perfectionis gradus existimandus. *Tot a-
 lis verò expurgatio fecum, impurique reie-
 ctio est Metalliarum operationum colo-
 phon siue summa perfectio.* Et tamen hæ
 cruditates atque feces, originaliter non
 fuerant eiusdem cum Metallico Mer. im-
 positionis, aut naturæ, immò fuere se-
 parabiles, quarum separatio, ante coa-
 gulationem est Metallii perfectio. Verum
 si non fuerint expurgatæ, ante suam con-
 gelationem, hæc tamen illas puro neu-
 tiquam aduniuit, immò separabiles ad-
 huc sunt, quamuis non per naturam absq;
 alerius adminiculo, at per Artem naturæ
 administrantem. Hinc artis transmuta-
 toriæ basis atque Origo, & hoc verum
 Alchemiæ fundamentum. Nempè, quod
 impu-

impurius Metallum in se possideat idem
 purum ex quo Aurum, quo cum, licet
 impurum aliquod sit concoagulatum,
 hoc tamen impurum neutiquam est Me-
 tallicæ impositionis, licet Metallum im-
 perfectum vnum ab altero (*item, & à
 perfecto*) discriminet, ergò heteroge-
 neum quum sit, separari valet per Agens
 triumphans, quod si reperiri possit supra
 terram impurum certissimè, atque im-
 perfectum Metallum in purum, & perfe-
 ctum Aurum migrabit Argentumue, cum
 digestiua separationis respectu. Omne
 siquidem agens separans, eadem ratione
 erit agens digerens, hæc siquidem sepa-
 ratio factu est impossibilis, absque dige-
 stiua virtute efficaci. *Tale agens est arca-
 num nostrum diuinum, est puta Spiritus
 celestis, atque igneæ virtutis; quare pe-
 netrandi vi pollet, & tamen natiuitas Au-
 ri proprietates refert: est namque Aurum
 in supremum gradum digestum, quare in
 homogeneitate eiusdem generis, & Natu-
 re, vulgare Aurum, gradibus plurimis tran-
 scendit superatque.* Licet proinde spiri-
 tuale sit corpus, est tamen corpus quod-
 uis aliud in mundo fixitate sua superans,
 quare homogeneum purum potest reri-
 nere, quum imperfecta super Metalla
 proijci-

citur, ne ob suam cruditatem ab igne
 auolent, dum eius violentiæ heterogeneæ
 feces comburendæ exponantur, in quo
 ipso solo tota consistit digestio trāsmuta-
 tiua. Ignis quippe est Auri examen, no-
 ster inquam Vulcanus, qui à puro cun-
 ctam impuritatem combustibilem, adu-
 rendo tollet, si modo (*quod purum est*)
 ignis examen ob teneram suam crudita-
 tem non aufugerit. At imperfecta que-
 uis Metalla [*licet purum in se contineant*]
 hoc tamen purum, est adeò crudum, hoc
 est cum impuro commistum, quod illud
 ignem non sustinens, & tamen super hoc
 prædominas, ab illo auolans, secum ra-
 pit, quod aliter igne velut suo simili gau-
 deret. Arcanum prōi^{us} nostrum (*quidā
 spiritualis Substantia homogenea*) istius-
 modi Metalla imperfecta per minima in-
 trat, & quod sibi simile inuenerit, ap-
 prehendit, & præpollenti sua vi ab ignis
 flagrantis violentia defendit, & fixitate
 sua plusquam perfecta retinet, interea
 Vulcanus ardens combustibile quoque
 flamma sua depascitur, quo per ignem
 consumpto, purum remanet Aurum,
 Argentumue [*prò Medicinæ qualitate*]
 omnem ignis violentiam sustinens, atque
 omni probationi propositum in illa per-
 durans,

durans, minerali ne utiquam cedens, at
 potius excellens. Quare non [*quod indi-
 gni quidam obtrectatores obijciunt*] Au-
 rum Argentumue creare profiteamur, at
 Agens reperire, atque efficere, quod su-
 præ imperfecta Metalla proiectum per
 minima possit intrare propter suam Ho-
 mogeneitatem, ac Spiritualitatem. Præ-
 terea vt præpollenti sua vi, & virtute
 ab ignis combustionem defendat purum,
 quod sibi simile adinueniens, retinet
 usque dum vastentur (*Vulcani cōflagran-
 ti Tyrannide*) feces superflue, quæ ope-
 ratio est Chrysopoetica transmutatio.
Totum hoc efficit arcanus hic noster Elixir,
 insuper, & hoc habet, quod tam colo-
 rem, quam fixitatem actualiter imper-
 fecto communicet, in quantum ipse sit
 summè exuberantis tam coloris, quam
 fixitatis.

C A P. I V.

*De Semine Auri: Item utrum alia
 Metalla Semen habeant,
 quæstio determinata.*

Conseruandæ, propagandæ, nec non
 & producendæ vnicuique speciei,
 semen.

semen à Magno Creatore rebus institutum est: *Estque semen unicuiusque rei perfectio*, & cuius nullum est semen, imperfectum de iure iudicandum est. *Metallicum ergò semen dari non est dubitandum.* Hæc enim aut omnia primis sex diebus fuere creata, quæ in Orbe iam sunt, ac fuere, aut saltem in dies auctæ concrevere. Prius tam ratio, quam experientia negat; ergò si posterius, tum sanè semen Metallicum dari nemò poterit negare. Quod si detur, hoc certè Metallum in coagulatione non amittit. Coagulatione quippè est perfectionis effectum (*seu potius maturationis, quæ ad perfectionem recta ducit, si exteriores fuerint legitime disposita.*) Perfectionis porrò signum est semen eius, quod sic maturatur nõ probabilè, proindè semen per coagulationem amitti, verum potius nobilius reddi. Metallicum per hoc semen Metallis inesse patet. Rogari ergò potest, vtrum omnia Metalla in se semen habeant, & responderem ponendo. Habent omnia semen vnum, idemque, at in quibusdam propinquius, in alijs remotius residet. *Semen autem hoc est Semen Auri.* Neutiquam verò existimare licet, Iouem Iouis habere Semen, Saturnum

Saturn-

Saturni, & sic de cæteris, forma puto Iouiali, Saturnina, Martialis, & est purè accidentalis, at materia (*pura*) est aurea, cui nihil deest, præter nudam digestionem secum separitiuam, cruditatam consumptiuam, & fixitatis inductiuam. Forma verò Auri est substantialis, hoc est super ipsam substantiam materiæ, sic depurata, fundata. *In cunctis ergò Metallis imperfectis est Semen Aureum ad perfectionem tendens, at in itinere suo per accidens impeditum: in Auro digesto est idem semen proximè inclusum, in perfectione triumphans.* Quare si quæratursemen ex imperfectis Metallis educere, remotum longè cum sit (*licet verè existens*) labor futurus erit frustraneus, ad Solem puta cuncta exaltari necessum est, aliter Semen ex illis (*quod est rei perfectio*) non excernitur. Semen volo, non Mercurium, qui in omnibus, & ex illis educendus est, ad vim illam, in qua, & per quam multiplicatur Sat. autem non in Sat. at in Auro solo est multiplicabilis, cum nimirum ad Aurum peruenerit, vt de se postea Semen suum, id est, virtutem digestissimam emittat, vt ex hac multiplicatio ortum suum habeat. De Luna hic non inutile futurum est aliquid addere,

semen à Magno Creatore rebus institutum est: *Estque semen unicuiusque rei perfectio*, & cuius nullum est semen, imperfectum de iure iudicandum est. *Metallicum ergò semen dari non est dubitandum.* Hæc enim aut omnia primis sex diebus fuere creata, quæ in Orbe iam sunt, ac fuere, aut saltem in dies auctæ concrevere. Prius tam ratio, quam experientia negat; ergò si posterius, tum sanè semen Metallicum dari nemò poterit negare. Quod si detur, hoc certè Metallum in coagulatione non amittit. Coagulatione quippè est perfectionis effectum (*seu potius maturationis, quæ ad perfectionem recta ducit, si exteriores fuerint legitimè disposita.*) Perfectionis porrò signum est semen eius, quod sic maturatur nõ probabilè, proindè semen per coagulationem amitti, verum potius nobilius reddi. Metallicum per hoc semen Metallis inesse patet. Rogari ergò potest, vtrum omnia Metalla in se semen habeant, & responderem ponendo. Habent omnia semen vnum, idemque, at in quibusdam propinquius, in alijs remotius residet. *Semen autem hoc est Semen Auri.* Neutiquam verò existimare licet, Iouem Iouis habere Semen, Saturnum
Saturn-

Saturni, & sic de cæteris, forma puto Iouiali, Saturnina, Martialis, & est purè accidentalis, at materia (*pura*) est aurea, cui nihil deest, præter nudam digestionem secum separitiuam, cruditatum consumptiuam, & fixitatis inductiuam. Forma verò Auri est substantialis, hoc est super ipsam substantiam materiæ, sic depurata, fundata. *In cunctis ergò Metallis imperfectis est Semen Aureum ad perfectionem tendens, at in itinere suo per accidens impeditum: in Auro digesto est idem semen proximè inclusum, in perfectione triumphans.* Quare si quæratür semen ex imperfectis Metallis educere, remotum longè cum sit (*licet verè existens*) labor futurus erit frustraneus, ad Solem puta cuncta exaltari necessum est, aliter Semen ex illis (*quod est rei perfectio*) non excernitur. Semen volo, non Mercurium, qui in omnibus, & ex illis educendus est, ad vim illam, in qua, & per quam multiplicatur Sat. autem non in Sat. at in Auro solo est multiplicabilis, cum nimirum ad Aurum peruenerit, vt de se postea Semen suum, id est, virtutem digestissimam emittat, vt ex hac multiplicatio ortum suum habeat. De Luna hic non inutile futurum est aliquid addere,

addere, cui Semen suum (quod perfecta est) inesse quispiam facile crederet. Opinioni huic ad stipulari videatur, quod Elixir albe projectioni inseruiens datur. Concedo sanè dari semen multiplicatiuum, album paritèr, ac rubeum, hoc tamen album in renibus tantum Solis continetur: & quamuis fiat multiplicatio Lunæ, in Luna tamen Semen Lunæ non reperitur proximè, at ex Sole necesse habet prodire: ergò vt diximus, albedo hæc Lunaris est primus perfectionis gradus, cuius flauedo Solaris est complementum. Mater enim Lapidis nostri [quæ Luna dicitur non vulgaris, at Philosophica] alba est, quare Solem nostrum [qui Lapidis est Pater] albedine sua dealbat, unde proles, quæ ex duobus hisce Parentibus consurgit, albescit, primò ad imitationem Formæ Maternæ, & tum perfectum est Semen multiplicatiuum album, postea rubescit rubedine sanguinea regali, Chrysopoetica indutus potestate.

CAP.

De Semine Aurei virtute, & in quo proximè includitur.

VT autem arcanum hoc cõsequi valeamus, quo cum Imperfecta ad Perfectionem projectione super illa perduceremus, in primis, notandum est illud, quod de Arcano hoc nostro diximus, nempe quod sit aurum in supremum gradum Perfectionis exaltatum, ad quam per naturam, artemque posset deduci. Obseruandum item erit, quod in Auro Natura operationum suarum metam acquisiuit, nec vltèrius illud spontè sua, promouebit. Et tamen Semen suum est vltèrius maturandum cum ingenio sagaci. Hoc autem longius abstrusum latet, nec vsui facilè apparet, prout alitèr Vegetantium, Animaliumque Semen oculis exhiberi valet. Nihilominus tamen per artificium sagax extrahi possit, & in tantum exaltari suprà suam (in qua natura quieuit) virtutem, vt millies illam superet. De Semine hoc plurima referre possem, quæ potiùs reticenda: apprimè verò notanda est differentia inter hoc Metallicum, & vegetabile semen, aut anima-

animale. Hoc siquidem ob partium dissimilitudinem semen ferentium, à toto corpore excisum discernitur. Illud verò Metallicum non ita se habet, verum ex quo minimum Auri sit reale Aurum, ergò per minima eius semen latet, nec à corpore suo discerni valet, corpore interea hospite manente; verum cum plenaria Metallum destructione fit seminis manifestatio, atque ita Metallum reductum totum in sperma transit, ideòque fit multiplicatio huius seminis, virtute potius, & dignitate, quam quantitate, & numero, id est, nobilitatur magis, quam augetur (*Materia aurea in semen reducta*) ob partium puta similitudinem. Quia respectu Lapidis Aurum totum est materia, cum manifestatur occulta profunditas, totum est sperma, quod circulando recipit vim Superiorum, ac Inferiorum, & tum fit tota forma, seu celestis virtus, alijs hanc virtutem communicandi capax, ijs nimirum, quæ sunt sibi homogeneitate affinia. *Locus, in quo Semen residet, proximè est aqua,* nam propriè, & exactè loquendo minima pars Metallum est semen, eaque inuisibilis: at quia inuisibilis hæc per totam aquam sui generis vniuersaliter diffunditur,

tur, illamque inhabitat, & in illa vires suas exerit, nec aliud quid oculis manifestatur, quam aqua, licet agent internum (*quod propriè semen est*) inesse ratio suadet: ergò totam promiscuè aquam semen vocamus, perindè, ac totum granum semen appellamus, quum tamen vita germinans sit non nisi particula quædam grani minima. Non autem Vita siue virtus seminalis tali modo in Metallis distinguitur, sed per minimum corporis continentis inseparabiliter comiscetur. Addidi hæc de semine, quoniam superius dictum est, Metallum, cuius profunditas sic fuerit manifestata sub Mercuriali forma, totum in semen abire: nam aqua illam auream totam semen Auri nominamus; quoniam hoc per illam exquisitissimè est diffusum, in tantum quod non nisi ratione sola separari valeat. Hoc ab antiquis Philosophis Sapientibus *Fermentum occultum* vocatum est, venenum, ignis item inuisibilis, lecretò agens. Neque etiam ipse solus totam promiscuè aquam semen quodammodo nominavi, at hi etiam non rarò aquam suam ignem vocarunt, aliquoties in aqua sua ignem residere docuerunt. Quare hanc distinguunt in Animam, Spiritumque, quorum

rum prior est medium, posterior virtus actiua per illud medium. Metonymicè ergò aquam semen nominamus, cum tamen propriè loquendo seminalis virtus vniuersaliter per totam aquam inhabitat, & diffunditur, quæ reuera semen est, at ab aquæ suæ habitaculo nunquam est separabilis. Mirum si cuiquam videatur, aquam me assignare Spiritus seminalis sedem, hoc nimirum videatur, si quidem in prima Creatione *Spiritus Deus ferebatur super aquas*, id est, per aquas Spiritus Cœlestis infusus, illas is vi, atque virtute prolifica dotauit. In hac enim sola omnia rerum (*quæ in vniuerso sunt*) semina, prima ab origine fundata sunt, nec illam vnquam egrediuntur, attamen in vegetantibus in crudum aërem producuntur, in animalibus intra renes conseruantur, in Mineralibus in profunditate sua firmitèr occluduntur Originalem, namque suam sedem semen egredi est impossibile. Itaque si ab aqua omnia (*prout diximus*) in qua etiam nunc adhuc semen residere ratio docebit. Non aliundè puta conseruantur res, nisi vni oriuntur: nam sublata originis causa tollitur effectum: hinc factum, quod omnium multiplicatio semper fiat humido,

do, & per humidum, prout, & nutritio. Vegetabilia per Leffas terræ aqueum, Animantia per Chylum liquidum, Metalla per Mercurialem liquorem. Hinc aucta, atque producta, vegetabilia sponte diuersum a toto suo corpore semen excernunt in aera crudum, quod fiet coagulatum corpus, vt autem cognoicatur ab aqua prodisse, suumque in aqua Spiritum seminale retinere, in qua matrice Leffas terræ aqueo reuoluitur in proximam suam materiam aqueam, & tum incipit Vegetatio. Aqueum porrò seminale, Leffas hoc aqueum (*per quod dissolutione manifestatum est*) incipit, inhabitatque illud germini pro humore radicali nutritiuo, per quod argumentum recipit in Plantam, Arboremue iuxta seminalis fermentum specificum. Animalia natum ex imaginatione Semen intra renes seruant, quod per generationis actum in matricem debitam diffusum, foetum format tenerum, crudoque multo humido abundantem, qui liquido postea menstruo muliebri augetur, ac crescit ad infantem, vsque perfectum, suaque natiuitatis hora in Orbem prodiens, à lacte nutritur, vsque quo fortiora alimenta poterit perferre, quæ tum (*nisi in liquidum*

dum transmutentur Chylum, prout ossa
in stomacho canino) non nutriunt. Pari-
formiter his omnibus Metalla semen su-
um perfecte elaboratum, (*densis sub con-
uallibus*) coagulata claudunt, in aqua
tamen situm, hoc postea per sagax arti-
ficiam extractum, in matrice debita cre-
scit, ac fouetur, quouique (*per prauam
corruptionem*) sui glorificationem recipiat.
Opus autem hoc est summè difficile, ob
reconditas Metallorum compages, in
quibus semen hoc clauditur, nulli vice-
dentes, nisi adsit subtile ingenium.
Proinde *Matricem dari notum facio, in
qua positum Aurum [unde solum semen
est querendum] suum spontè, ac suauiter
emittet sperma, quousque ipsum debi-
litetur, ac moriatur, & per mortem su-
am renouabitur in Regem gloriosissimum,
cunctos postea suos fratres à mortis metu
liberandi potestatem nactus.*

C A P. V I.

*De Seminibus huius extrahendi
modo ac medio.*

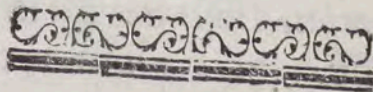
Difficillima semper, quæ pulcherri-
ma omnium sæculorum experientia locu-

tia locuples testis esse potest. Non mi-
randum proinde, si tanta reperiatur dif-
ficultas in subiecto adeo præ alijs nobili.
Neque enim facile noui opus aliquod in
rerum Natura pluribus (*quam hoc est*)
obscuro difficultatibus. Quare si quis
iter hoc fuerit ingressus, & tamen Ani-
mæ suæ à studio, ac labore parcat, re-
uertatur oportet, in hoc namque limine
errauit. Terribilia siquidem, quæ in ope-
re apparebunt mala, maxima dispen-
ditæ causa erunt futura. Clauem au-
tem artis, si cui Pater Luminum conces-
serit, nihil iam amplius huic restat, quam
opus mulierum, ludique puerorum,
ut puta oculos suos oblectet pulcherri-
mis inter laborandum apparentibus signis
quousque messem demessurus, Thelau-
rum totius Mundi præciosissimum possi-
deat, sine hac verò error, & dispendium,
cura, & sollicitatio, fructus erunt fru-
straneæ huius Philosophiæ. Quare sapiens
vniquisque priusquam iter ingrediatur
de illo, (*cum signis suis*) cognoscendo
primò erit, ac summè sollicitus, ut si
forte aliquæ apparere possint in illa diffi-
cultates, contra illas armatus, non post
inceptum iter cogatur cum mœrore, ac
dolore reuerti. *Sciant itaque omnes Ar-
tis filij,*

tis filij, quod ad arcanum nostrum consequendum, opus sit Auri semen occultissimum manifestare, quod non fit, nisi per plenariam, ac omnimodam fixi volatilisationem, ac proinde formæ istius corruptionem. *Aurum porrò sic destruere, est opus totius Mundi maximè secretissimum.* Non etenim in corrosiua Metallum deturpatione completur hæc diuina scientia, immò corrosiones omnes istiusmodi sunt falsæ, & erroneæ, ex quo requiratur ad opus nostrum, non dissolutio quæuis, at Philosophica, id est, in aquam Mercurialem; per præuiam calcinationem per Ven. Agentem facta, quæ per subtilem Elementorum rotationem, ac conuersionem producitur, quæ calcinatio est humidi homogenei cum sicco suæ naturæ mortificatio, vt postea per idem humidum siccum viuificetur, in tantum quod digestissima virtus ex dissoluendo per dissoluens extracta, huius calcinationis, atque dissolutionis causa sit. Ecquid hic cum corrosiua corporum contritione (per *Aquas Minerales*) commune? Immò potius contrariantur (oppositione *Diametrica*) prædictæ operationes. Hæc si quis rectè animaduertit, operis toedium facillimè percipiet. Aurum

put

puta omnium corporum solidissimum, fixissimum, & fortissimæ compositionis, ignis patientissimum, & corruptioni minimè obnoxium, non ita facile in naturam huic suæ adeò contrariam transit. Quare si quis vi hoc attentauerit, nihil proficiet. Præpollentis itaque virtutis Agens requiritur, vt hoc fiat, quod agens homogeneum, amicabile, atque spirituale esse oportet, vt nempe affine sit corpori, & tamen illud vincere possit, ac rapaciter penetrare, per intima, cuius penetralia, ex quo tam latè distendantur, tamque minimum Auri, verum Aurum permaneat, *vulgare itaque agens non sit oportet.* Quandoquidem etiam non tam facile suam Aurum deponet formam, immò pugnabit, vsque quo deuictum prorsus succumbat, ac moriatur, viuificandi item virtute Agens nostrum pollere debuisse sequitur, vt ex mortuis cadaueribus nouum purum corpus suscitare valeat.

*De Argente primo Philosophico,
sive Matrice, in quam semen
nostrum emittendum est,
& in qua maturandum.*

Quærendum porrò restat nobis tale
Agens, quo cum prædicta cun-
cta perficiamus. In quo requi-
ritur primò, vt sit aqua homogenea, id
que lege necessitatis. Etenim in aqua so-
la latere, vireique suas obtinere semen
Aureum superius docui. At clauditur
in corpore Auri, sub inuolucris densissi-
simis, quorum manifestum est occulto
illi, quod quærimus, planè contrarium.
Educenda itaque restat hæc aqua per ar-
tificium subtilè, at spontè non ingredi-
tur; Ergò per aliud hoc efficiendum
quod quidem aliud eiusdem esse natura
oportet cum illo, quod educere quæri-
mus. *Omne, namque simile sibi simile ge-
nerat, id est, omne agens in aliquid actio-
nem generatiuam exercens, illud, in
quod agit, in suam [quam proximè licet
transmutat naturam.* Deindè affinen-
oportet esse hæc aquam corpori disso-
luendo, ac proindè puram, mundam

& a

& ab omni forde exquisitissimè munda-
tam, ac purgatam. At ne hoc satis, ve-
rum Aurum contrariari tenetur in cun-
ctis suis qualitatibus, quibus ab aqua (*in
qua semen latet*) quam quærimus, dif-
fert. Prius summè fixum, hæc summè
volatilis, prius corpus solidissimum, hæc
spiritus penetrantissimus. Crassum illud,
subtilis hæc, mortuum illud, viua, hæc
& viuifica, cœtereq; omnes conditio-
nes verbo in hac requiruntur, quas in illo
post dissolutionem quærimus, at in coa-
gulato corpore mortuo desunt. *Conclu-
ditur ergò, Mer. solum esse veram Artis
Alchemiæ clauem, qui est reuera aqua
illa sicca à Philosophis toties descripta,
fluens, labilis, & tamen manus tangen-
tis non madefaciens, nec aliud quicquam
quod de vnitæ suæ materiæ non sit, nec
hoc solum, verum insuper virtutibus su-
prà descriptis dotetur. Hic est custos no-
ster portenarius, balsamum nostrum, ole-
um, mel, vrina nostra, ros maij, femel-
la, mater, ouum, furnus secretus, Cli-
banus, Cribrum, Marmor, ignis verus,
Draco venenosus, Theriaca nostra, Vi-
num ardens, Leo viridis, Avis Hermetis,
Anser Hermogenis, anceps hic gladius in
manu Cherub, qui viam arboris vitæ tuc-*

C 3

tur,

tur, infinitis alijsque nominibus insignitur, estque vas nostrum, verum, occultum, hortus item Philosophicus, in quo Sol noster orietur, & surgit. Regalis est mineralis triumphansque Saturnia vegetabilis, Mercurij item caduceus quorum mira operatur, seque pro libitu suo transformat, ut varias larvas induat. De hac Aqua Philosophus. Glorientur, inquit, Alchemistæ, ut ut volunt, at sine hac impossibilis est Metallorū transmutatio. Quid dicam? quid differam? ut laudes eius predicem. Non est ita in sua natura, qualiter illam reddimus per Artificium nostrum, res proinde vilis est, & tamen Thesaurus totius mundi pretiosissimus. O Naturæ perfectio! & operum Metallorum colophon! Proinde Doctrinæ Filii, artisque studiose attende, ut votum consequaris. Accipe, quod de se est immundissimum, hoc est mulier nostra meretrix, expurga penitus omnes sordes, & extrahere inde quod est purissimum, hoc est menstruum nostrum, Diadema regale. Ecce, paucis absolui quod Philosophum nobilitat, ab erroribus liberat, & ad pulcherrimum deliciarum campum reconducit. Caput proinde hoc ut concludam breuiter omnia, quæ prius dicta sunt.

fuc

succintè repetam. Nobilis datur quædam scientia vera, & certa, Alchemia dicta, qua imperfecta quævis Metalla in Aurum siue Argentum perficiuntur, projectione Arcani super illa triumphantis, penetrantis, & tingentis. Quod arcanum non est nisi Aurum in gradum suæ perfectionis supremam exaltatum, & hoc per Artem sagacem Naturæ administrantem. Metalla siquidem imperfecta cuncta eisdem sunt cum Auro impositionis materialis, nec nisi accidentibus solis nudis differunt, uti & decoctionis incompletæ modis, & gradibus. Quodque imperfectum cum illis commiscetur, est planè heterogeneum, & puro licet externè adhareat, non tamen adunitur intimè, ac proinde reijci valet per Agens præualens, quale est Elixir noster completus. Ad quod Arcanum obtinendum, educendum est (quod in Auri corpore delitescit) sperma, quod sub densissimis conuallibus clauditur, nullisque cedit viribus, sed solummodo Arte sagaci manifestatur. Quod cum apparet [prius occultum] sub Mercuriali forma egrèditur, vnde exaltatur in essentiam quintam, albam primò, dein rubeam, per ignem decoquentem continuum. Et hoc totum fit per

C 4

Agens

162 Agens homogeneous Mercuriale Ponticum, purum, mundum, Cristallinum, sine Diaphanitate, liquidum sine humectatione quæ aqua est verè Diuina, nec super terram reperitur, filius puta est Philosophi per hunc fabricatus. Natura cooperante, quam nos nouimus, vidimus, fecimus, habemus atque possidemus, ingeniosisque propalare studemus, ità tamen, vt indignos penitus ab arte arcentes excludamus, quibus reiectis studiosos in hortum hunc amoenissimum concomitabimur.

CAP. VIII.

De Mercurij Philosophici Genealogia, ortu, natiuitate, signisque Diagnostis illum precedentibus, & concomitantibus.

I Actabundi quidam arrogantesque Sophistæ, postquam ex librorum lectura didicerint, vulgarem Mercurium ab hac arte esse alienissimum, legentes item quod Philosophi varijs hunc nominibus appellent, cæca statim opinione ducti arti sese securos confidunt, seque huius scientiæ Magistros affirmare non erubescunt.

cunt: cum interea iplo ligno sint stupidiore. Quidam Diaphanum hoc menstruum volunt limpidumque, alij Gummi quoddam Metallicum, cum Metallis permiscibile somniant, & frustra. Alij, qui verum Mercurium quærunt, non Aquam, nec Gummi, nec calcem, nec puluerem (*vti quidam*) pinguem siuè vntuolum tamen, vel ex Mercurio vulgari per infinitas purgationes præuias facere fatagunt, vel ex Metallis per Sales resuscitatiuos [*vti vocant*] extrahere contendunt. Qui verò ex Herbis, & istiusmodi rebus Mer. educere tentant, sunt mineræ crassissimæ, atque ingenij nequissimi. Accidit autem hæc illis opinio, ob altam rerum Metallicarum ignorantiam: Quærunt puta, quid autem ignorant? Operationes Mercurij Philosophici in causis suis non apprehendunt, incerti ea propter aliquid vice vulgaris Mer. expetunt. Non autem norunt, in quo deficit Mercurius vulgi, ne sapientum sit verus, & tamen reijciunt, quia Philosophi illum non eligunt, vel demum lauando ac sublimando, & decoquendo illum alterare à sua natura quærunt, non dubitantes, quin, si semel formam suam exuerit, veram suam Philosophicam

superincluat. Huiusmodi labores tædio foret recensere, quare ex quo verum sit sui index, & falsi, rectum quoque sui, & obliqui, ad ipsam rem pertransio. Omnia Metalla superius docui eiusdem esse principij Materialis, nempe Mer. Sequitur itaque, quod Mer. sit reuera res Metallica, ac proindè [*licet vulgaris*] originalitèr tamen homogeneam obtinere cum cunctis Metallis Materiam. Si itaq; Mercurius Philosophicus futurus sit Aqua homogenea Metallica, sequitur, quod materialitèr, & fundamentalitèr ab alio Mercurio non discriminetur, nisi quatenus vnus sit purior altero, calidiorque, & tamen vterque aqua sicca mineralis. *Norint itaque Doctrinæ filij, materiam Mercurij vulgaris, Mercurij Philosophici materiam ingredi debere ac posse, quamlibet non totam quæ in isto conspicitur substantiam.* Prò certo namque cognoscant Chemicolæ ingeniosi, nullum alium dari Mercurium, ex quo omnia Metalla, quam vulgarè (*respectu nimirum suæ originis*) qui generatus intra venas terræ, quamdiu à crudo aere tutus mansit in loco ad generationem apto, & accomodato, ad Metallum procreandum penitus destinatus est, suumque in se motum at-

que

que excitationem retinebat, vt ad generationem perfectam excitaretur. Calu autem aliquo violata, siuè vitiata loci aptitudine, materia hæc statim quasi Mortis Malleo perculsa motum omnem penitus amittit, nec amplius promoueri valet vlterius, prout ouum [*supra quod Gallina aliquamdiu cubuit*] refrigeratum, ineptum deinceps redditur ad foetum producendum, vita puta siuè internus calor alterans efficiente externo euauit, & sic quod prius quotidie ad perfectionem tenderet, iam casu impeditum, fit abortus, futuri motus spontanei spe nulla relicta. Hæc causa est, quod cum tentarint nonnulli calore artificiosè excogitato Mer. supra terram digerere, ludicrum retulere operis sui pretium. Tollitur ergò seu potius impeditur forma in accellu suo, quæ (*vt supra dictum*) est lucis ineffabilis particula, quæ præsto adest, hospitium suum illuminans, dummodò ab extrà cuncta aptè fuerint disposita, atque ita sui in rebus impressionem relinquit, quæ à rebus suscepta fermentum producit, quod omnis transmutationis verus auctor est, per sui odorem fermentaceum, res ipsas, in quibus est, alterans, ad corruptiuum paritèr, at-

C 6

que

que generatiuum motum excitans. Deficientibus autem ab extra requisitis ad hæc accidentibus, spontè hæc cuncta ruunt, nec facilè hæc ruina vlla arte reparatur. Relinquitur igitur nobis materia cruda, Metallica, indigesta, frigida, nec per decoctionem purgata, quæ (*respectu mineralium*) fontanæ aquæ (*respectu vegetabilium atque animalium*) naturam æmulatur. Hæc est Materia vera, cui forma Mercurij Philosophici deest, prò qua suam commutare tenetur, vt fiat inde, quod quærimus. Ab hac autem forma duplici respectu distat, primò eius, quod secum retinet superflui, secundò eius [*quod in isto deficit*] virtutis spiritualis. *Superfluitas duplex est, terrena lepra, & aqua bydropos.* Defectus autem est caloris Sulphurei veri, cuius additamentum omne superfluum penitus expurgabit. *Aqua siquidem Philosophica vterus est, at non datur vterus generationi aptus absque calore. Adde itaque ac supple Mercurio, quod deest, nempe vim igneam ad vrendum, & à Mercurio spontè decident omnes feces, quas tu exquisitè separabis.* Hoc si præstiteris, opus perfecisti summè peripicacis ac peritissimi Philosophi. Iupiter tum adeptus est Imperium,

rium, & discussis teterrimis Saturni nubeculis, fontem tibi pellucidum coruscantemque emergere fecit. Huius aquæ nitorem non vulgarem mirabere. Cuius virtutes non vulgares, quas non à materia, sed à forma recipit, in nulla alia re totius mundi reperiendæ sunt. Aurum puta naturaliter dissoluit, solutione vera Philosophica, non prout soluunt operantes Sophistæ, per aquas corrosiuas deturpantes, & à materia Metallica in quantum possunt, alienare conantes. Hic Mercurius Aurum atque Argentum de se naturaliter producit Arcanum, item Auri potabilis, quod sciens scribo, hoc pariter norunt, & testantur adepti.

Concludam itaque hunc Tractatulum, quia quæcunque dicenda restant, peculiari à me scripto tractatu candide traduntur. Tu interim Vale, his fruire, à Deo benedictionem expectes.

*Nam à Patre Luminum solo
hoc impetrabis.*

Sic feci, Sic dixi.

L A V S D E O.

TRAC.

TRACTATUS

SECUNDVS.

BREVIS

MANVDVCTIO.

AD RVBINVM COELESTEM.

De Lapide Philosophico, eiusq; Secretis.

Lapis Philosophorum est substantia quædam Cælestis, Spiritualis, penetratua, fixa, perficiens omnia Metalla in verum Aurum, & Argentum [prò Medicinæ qualitate] omniprobatiori exposita, idque ex imitatione Naturæ, eiusque operationum, quanto proximius fieri possit.

Circà hanc substantiam Ars Chemia versatur, quæ illius perficiendi modum, atque viam tractat, atque docet: non autem per diuersa, sed per vnicam solummodo rem fit, cui nihil addendum, nihil minuendum, sed superflua tantum remouenda.

Quod

Quod autem ad artis huius ius attinet, experientia hac in re optimè ad homines conuincendos valeret: si enim verum hac arte Aurum fieri probetur, tum quidem de Artis tam iure quam vtilitate haudquaquam erit dubitandum. Transmutabilia autem hoc modo esse Metalla imperfecta, patet, quia omnia ad vnum ad perfectionem fuere destinata, mansere autem nonnulla imperfecta, ob digestionis defectum. Ergò, si debitè coqui possent, perficientur, & illa, quandoquidem nihil sit in materia impedimenti quominus hoc fiat, ex vno siquidem fonte omnia Metalla prouenire, Mer. nimirum crudo, frigido, humidoque, in quo nulla fuit inter Solem, & Saturnum differentia veruntamen quid postea in hac materia operata est Natura, magis nimirum, vel minus illam decoquendo, hoc solummodo diuersitatem fecit. Possunt itaque cuncta alia Metalla in Solem perfici, opere nimirum diuini nostri, & perfectissimi Magisterij, quod super imperfecta Metalla proiectum, in tantum illa decoquendo perficere valet, in quantum ipsum est plusquam debita [quæ in Auro requiritur] perfectionis. Hic itaque aduertere licet, quantæ sit virtutis, & quam Naturæ

Naturæ

Naturæ Spirituales Lapis hic noster Diu-
nis, qui nuda projectione id supra ter-
ram vna hora perficere queat, quod na-
tura subterraneis operationibus nullate-
nus perfecisset. Quantum itaque possit
Natura ab Arte adiuta, hinc liquidum
erit perspicere. Lapis siquidem noster vt
à Natura perfectus erat absque artis ad-
miniculo, vnariæ duntaxat erat virtutis:
quæ autem per artem acquisita est virtus,
cooperante, & administrante Natura, sin-
gulo regimine est denaria, id est, infi-
nita quodammodo; siquidem computa-
ri nequit; primò siquidem illum dissol-
uendo, rursumque coagulando, & deco-
quendo, cadit vna pars Medicinæ super
1000. imperfecti Metallum, penetrans, &
perfectè tingens: verum si dissolutione
iterata, & coagulatione, medicinam hanc
vltèriùs promouere tentabis, iam ecce in
infinite tenditur: citius enim tibi de-
fuerit ad computandum ingenium, quam
Elixiri ad penetrandum, & tingendum
virtus: non quod immediatè tactu suo
corporali totum illud tingat tantillum
ità multiplicati Elixiris, verum virtute
sua, & influxu totum permeat: mini-
ma siquidem particula corporis imperfe-
cti tangitur atque tingitur immediatè
medi-

medicina. Veruntamen ita se res habet,
pars vnaquæque tincta est contiguæ parti
ad instar fermenti, tingit itaque Elixir
id quod proximè tangit, tinctura parum
debiliori quam ipse fuit præditus, & im-
butus, hoc rursus, quod sibi proximum
est tincturam communicando fermentat,
idque tandiù, vsque dum tota demum
massa ad perfectionem veri Auri perducit-
tur. Hoc autem fit breui temporis spa-
tio, ob agentis nostri spiritualitatem;
qui cum verus sit ignis Metallicus, non
secus ac Elementaris ille, durissima que-
uis corpora imperceptibiliter penetrat,
& calefacit, etiam vel illas partes, quæ
à carbonibus non fuerant tactæ, sic &
hic Metalla per ignem resoluta, & fusa
momento sua virtute penetrat, intrat &
tingit: sic à fermento pastam fermenta-
ri sæpiùs obseruatum est, etiam vel ex-
terior illa pars, ad quam Corporalis fer-
menti pars nunquam attingendo perue-
nit, non aliter, & in hoc opere factum
est. *Obseruate itaque, quam naturalis
sit hic noster in hoc opere processus: vos enim
non (quod falsi nonnulli criminatores obi-
jciunt) Aurum suè Argentum creare pro-
fitemur, verum ex ijs solummodo, in qui-
bus hæc insunt à Natura, arte nostra di-
cimus*

cimus, ex Metallis nimirum, quæ sunt eiusdem cum Auro, & Argentomateria, in æqualis vero digestionis, & propter hoc imperfecta manent, quæ proiectione arcani nostri super illa digerimus, & hoc modo perficimus, cum ad ea perficienda nihil aliud præter simplicem hanc cruditas eorum decoctionem requiratur, quod abundè præstare potest medicina nostra.

Heu vobis itaque Doctrinæ filijs! attendite mihi, quia certissimè vobis notum faciam totum illius Lapidis arcanum, qui non est Lapis, & est in quolibet homine, & quolibet tempore illum suo loco reperietis. *Hunc si habueritis, rem totius Mundi pretiosissimam habetis.* Diuinus verò existit, ideoque non omnibus communicandus. Vobis verò Doctrinæ filijs rem totam manifestabo, nec quicquam ad hoc Magisterium necessarium reticebo. Vos verò attentis adeste animis, & verba mea percipite, altoque pectore recondite.

Transmutationis antea possibilitatem audiistis, nimirum quod res in perfectionem destinata, ob defectum verò decoctionis imperfecta relicta, possit per applicationem agentis eiusdem cum perfecto, ad quod hoc imperfectum fuerat desti-

destinatum, essentia, & Naturæ, maioris autem perfectionis, in tantum perfici, ac maturari, quantum agens est exuberanti maturitate, & virtute plusquam perfectum. Tale autem se habet Lapis noster ad alia metalla quæuis imperfecta; vnde per illum hæc esse in Aurum, & Argentum transmutabilia, extra controuersiam ponimus.

Animaduertite itaque Sapientia amatores, quid, & quale debeat illud esse, quod hoc præstare valeat; quod à Philosophis dictum est Lapis: sed est in quolibet homine, & in qualibet re, quouis quoque anni tempore, suo loco reperiendum.

Notate verba, signate mysteria, quia certissimè constabit ex Elementis; quibus nihil vniuersalius, iisque non nudis, verum compositis, & ananizatis, hoc est vnumquodque Elementum qualitate sua dignoscendum præ se ferens; ergò in omni re, siue omnis res, siue potius ex omni re, id est, de Elemento, est noster Lapis: quolibet enim destructo perit aureitas. Ne sitis itaque solliciti de vllis rebus ab igne combustilibus: certè enim, quod ex omni re fit, hoc est, quod Elementi sui vniuscuius-

cuiusque vires, seu qualitates anatzatas continet, ignis sine periculo violentiæ resistit.

Heus vobis itaque Doctrinæ filijs Maximum vobis ecce notum facio secretum: Deus autem vos iuuet ad arcanum hoc indignis omnibus celandum; *Lapis noster non aliunde prorsus perfectissimis: vos autem permittetis vulgus in hac arte operantum in omnibus rebus extraneis quærere; quotquot autem vestrum veritatis amatores estis, non alibi quam in Metalis inuestigare aggrediamini: unum etenim, immò unicum est nostrum verum principium.* Quid autem sit illud, vestrum erit attendere, neque quicquam heterogeneum in opus hoc inducere; illud autem alijs relinquere, qui talibus in rebus Lapidem nostrum quærunt semper autem frustra laborabunt, quamdiù quid sit unicum illud nostrum verum principium, ignorarint.

Ego verò vobis illud notifico; Mementote itaque, quod ex Leone Leo, ex homine homo generatur, ab alijs autem hæc generari expectare, absurdum esset, & ludibrium; non secus ex combustilibus combustibilia, ex æternis æterna producuntur. Creditis ex tribu-

lis

lis vuas, aut ex spinis rosas colligere? Tam absurdum erit, si quis ex Animalibus, Herbis, aut istiusmodi, Lapidem nostrum fabricare conetur, quasi alibi, quam in Auro quærendum esset aurificandi principium, ex talibus itaque non est quærendus Lapis noster, qui naturales veri Auri proprietates referre debet, quæ non sunt in rebus istiusmodi, nec ab ipsis petendæ, nisi spermata creare velimus, quod nullius est hominis, sed Dei solius proprium, & si quis se hoc facturum promitteret, falsus esset, & mendax. Sufficiat itaque nobis spermata, quæ parata nobis sunt ad manus, disponere, & administrare, noua verò ex rebus heterogeneis creanda, non cum re, quod & factu est impossibile, & si fieri posset, nihilo tamen magis pollerent hæc spermata artificiosa, quam Naturalia illa, quæ habemus à Natura operi nostro parata. Nullatenus itaque credendum est ei, qui spermata Metallorum ex Herbis, & istiusmodi se producturum profitetur. Quamuis enim mirificè rudioribus Philosophi, ac artificis periti titulo innat, attamen dum creatis uti nescit, eum multo minus creare posse spermata est probabile.

Qui

Quicumque itaq; artis futurus erit filius, discat, & agnoscat Lapidem nostrum Metallorum transformatorem in speciem perfectam, esse in Metallis perfectissimis proximè inclusam, & contentam: ex his itaque illius productionem discere admoneatur, & non ex alijs.

Nunc itaque satis, ni fallor, apertè audiistis, vndè huius tam arcani lapidis materia sit quærenda. Et si benè animum adhibuistis, ac in re vos errare non continget. Nunc de eius nomine aliquid dicamus, quomodo enim sit in omni loco, & homine, explicatum est. Nunc quomodo, & quare dicatur lapis, & non lapis, docebo, vltimò quomodo reperendus sit, adumbrabo. Dicit enim Philosophus, quod sit lapis, & non lapis: quod perperam intelligunt nonnulli, idque semper fere vulgus; interpretatur enim ad literam, esse aliquid, quod autem ignorat, lapidis formam referens, quodlibet etiam vel ipso tactu in Aurum probatum tingens; siuè ligneum fuerit, siuè lapideum, quod prò falsissimo [idque meritò] reputat: omni itaque arti] *excepta Diabolica* [impossibile iudicat: quare audito vel Chemistæ nomine, abhorrescit statim, & abominatur, nec aliter

eum

eum, quam impium, stolidumque suorum bonorum profusorem existimat, falsa hac, & confusa lapidis nostri secretissimi acceptione ad hoc incitatus: ideò rudiores homines Iure Ciuili puniendos esse tales homines superstitiosè credunt: sub nomine vero hominum rudiorum non illos tantum vellem, qui plebei, seu illiterati sunt, & indocti, verum etiam nonnullos immò plurimos viros aliter doctissimos, forsan etiam, & pios, intelligo; quos rudes ideò nomino, tum quia huius artis rudes sunt, & ignari, nec non etiam, quod rudibus adeò sunt moribus præditi, vt canino more quidquid ignotum sit, oblatrent, & de ijs maledicant, quæ nunquam mente sua aut conceperunt, aut concipere poterant. Hos pessimè habet hæc mea reprehensio, quia quod tam pietati, quam doctrinæ contrarium est, illi, & docti, & pij faciunt, talia nimirum iudicant, quæ nec discernunt, nec discernere valent: cum enim moneat doctrina, suadeat pietas, vt eaque quis iudicat perpendat, & examinet, hi contra illud indubitantè condemnant; quod tamen postquam damnarunt, adhuc quid sit nesciunt, & ignorant, quod omni Philosopho est indignissimum.

Alij

Alij adhuc Chemicæ artis studiosi, quamvis naturalius paulò rem intelligant, tamen in hoc errant, quod lapideam aliquam congelationem facere velint, ut nimirum aliquid lapidis formam referens conficiant, ad hoc Philosophorum verba allegantes, qui lapidem esse affirmant.

Vos autem intelligere velim, non ideo dictum lapidem, quod lapidi assimilatur, sed hac solum de causa, quod ignem non fugiat, verum fixus in eo maneat: non secus ac si esset lapis, & propter hoc secreti occultandi gratia lapis dictus, alia autem in re nulla lapidem referre, atque ideo non est Lapis, verum specie Aurum purius purissimo, fixitate, seu incombustibilitate Lapis, figura pulvis subtilissimus, ad usum corpus graue, ad tactum impalpabile, ad gustum dulce, ad odoratum benè olens, virtute spiritus penetrantissimus, fucus existimatus, & tamen vinctuosus super lamellam Metallii facile fluens, & tingens; quapropter Pater omnium mirabilium meritò vocatur, singula cum in se Elementa habeat omnia, tamen sunt adeò anatizata in eo, ut nullum prædominetur, verum omnia quatuor quintam vnã essentiam

seu natura

seu naturam constituent, quæ nulla est ex quatuor, verum omnium participat, estque complexionis temperatissimæ, quamvis purus sit ignis Metallicus, & hic est lapis noster, qui non est lapis, nec aliquod sibi proprium nomen habet, & tamen nihil inest toti mundo, cuius aliqua sub consideratione nomen fortiri non possit. Naturæ siquidem est quam admirandæ, quam si dixerimus esse Spiritualem, verum est; si corporalem, propriè loquimur: est Aurum etenim, idque non vulgi, sed spirituale, hoc est subtile, penetratiuum, ac nobile factum: quapropter est spiritus siue essentia quinta, omnium Creaturarum post animam rationalem nobilissima, cunctos morbos, cunctasque imperfectiones tam in Animalibus, quam Metallis [*pro Medicinæ qualitate*] ad temperiem exactissimam perfectamque reducens: & est verè hic noster Microcosmus, quem tanti æstimamus. *Habito hoc lapide, seu puluere, seu quinta essentia, non deerunt nec diuitiæ, nec salus, Deo dante, cui gloria in sæculum.*

Verum ut ad vltimam in me susceptæ prouinciæ partem accedam, ut nempe, quibus hic noster lapis medijs obtineri

D

posit,

possit, ostendam; non enim à Natura fabricatus, est quærendus; verum arte, & ingenio opificis componendus, natura tamen adiuuante, operamque præbente: vti enim sat abundè declaratum est, materiam huius lapidis non aliundè quàm à Metallis esse petendam; nihilominus tamen hæc Metalla non sunt lapis noster quod intellectu est facillimum: aliam enim formam à lapide nostro diuersam habet. Veruntamen, quod ex ijs elicienda sit nostra medicina, non nego, vt autem eliciatur, necessario tollenda erit prior Metallum forma, idque sub conseruatione speciei, quamuis sub istius particularis, & indiuidui Metallum destructione. *Metallica autem species in spiritu habitat, & conseruatur, qui spiritus non in alia vlla re, quam aqua sui generis homogenea, residet: est enim aqua spiritus habitaculum, qui in conseruatione speciei est in primis retinendus. Aurum ergo est à sua forma mutandum, idque in aquam sui generis homogeneam, in qua aqua spiritus Auri conseruatur, qui postea Aquam suam reinspissat, inducitque, post putrefactionem, nouam formam, millies formam Auri (quam reinspissando amisit) perfectiorem.*

Redu-

Reducenda sunt itaque corpora Metallica in aquam homogeneam, manus non madefacientem; vt ex hac aqua noua species Metallica resultet, quouis Metallo longè nobilior. Hæc est Medicina nostra pretiosissima, & Rubinus Cælestis.
Totum autem hoc opus Naturali illi subterraneæ operationi optimè respondet, vnde opus merito naturale vocatur. Natura enim ex Mer. solo frigido humidoque assiduè digerendo, & coquendo in venis terræ Metalla secundum species producit. *Ars autem ad opus contrahendum, subtiliorem longè operationem inuenit, similem huic tamen; Mercurio enim crudo frigido humidoque, Aurum maturum dissoluendum coniungit, & ex vtriusque hisce vnum Mer. quem aquam vitæ nominant, efficit commixtione, secretaque coniunctione. quem Mer. tandem decoquant in Aurum non vulgi, sed longè nobilius, quod cadit super imperfecta Metalla quæuis, eaque in probatum Aurum, omni probationi expositum, tingit.*

Intelligitis itaque, vt credo, quod quamuis ex Auro solo sit lapis noster, tamen Aurum vulgi non est ille. Vtergo ex Auro vulgi eliciatur Aurum nostrum, dissoluendum est in aquam non Elementarem,

D 2

tarem,

tarem, sed manus non inadafacientem, hoc est mineralem; quæ aqua est Mercurius, qui ex seruo rubeo tractus habet in se, quod citrà vllam manuum impositionem totum opus perficiat. Estque hoc tandem vnicum illud principium verum, & naturale, cui nihil addendum, nil remouendum, aut minuendum, nisi superflua quædam, quæ absque vllò humano adminiculo ipsemet sua vi atque instinctu Naturali perficiet. Tu itaque hoc Mer. habito aliud nihil cures. Non immerito Philosophus ergò dixit: *Totum tuum intendatur studium in decoquendo Mer;* Ego verò tibi dico; Totum tuum intendatur studium in hoc Mercurio cōparando, id est in Latone nostro rubeo dealbando, quo factò, tu quod tuum est fecisti; quod autem reliquum est, non nisi opus est mulierum, ludusque puerorum: præsto enim aderit Natura, quæ cetera expediat, intereà verò quies tibi datur optatissima, vt dixit Philosophus, quæ quidem quouis labore est optabilior.

Scitote enim, quod non sit leue opus hoc nostræ albificationis (*radicalis nimirum*) hoc enim certe erit alterati, & reducti corporis indicium, nec vnquam
ad pri-

ad pristinam iuam formam Aurum ità albificatum redibit: ex corpore enim spiritus, & ex fixo hac operatione factum est volatile. In dealbando itaque Latone totas tuas intendas vires. *Facilius enim est Aurum facere, quam sic destruere:* qui enim sic dissoluit, congelat potius, coincidunt quippè corporis solutio, spiritusque congelatio.

Considerate verò, sapientiæ filioli, & signate hæc mysteria: quidquid dissoluit, est spiritus, quidquid verò coagulat, est corpus. Vultis itaque vestra corpora dissolui, spirituali vobis in primis est substantia, quia corpus non dissolutiuè ingreditur corpus, spiritus autem illud intrat, attenuat, & rarificat, & quoniam aquam quæritis, aqua itaque vobis ad hanc manifestandam opus est: omne namque agens, aliquem actum exercens in aliquid, sibi illud, in quod agit (*in quantum fieri possit*) assimilât, & ad efficientis naturam omne naturale conformatur effectum, ad aquam itaque ex terra educendam, aqua opus erit.

Non [*quod perperam nonnulli existimant*] hic per aquam intelligo aquas fortes, aquas regis, aliasque corrosiuas, quas artificiosè sibi componunt Alchemista-

mistarum vulgus, in easque species Metallicas dissoluendas ponunt, quas tamen non dissoluunt, sed corrodunt, deturpant, corrumpuntque, quis enim crederet, illas aquas posse Metallum veterem formam destruere sub Metallica specie conseruatione, quæ tamen ipsæ sunt à natura Metallica alienissimæ? Quippè non sunt sat efficaces, vt species penitus destruerent, aliter in suam Naturam conuerterent; in quantum autem possunt, alias in sordidum aliquid transformant: quantò enim magis corpora corroduntur, tantò magis à Metallica specie alienantur. *Nostra verò aqua est aqua Mercurij, dissoluitque corpora in Mer. cumq; eis dissolutis inseparabiliter coniungitur, cobabitat, & concoquitur, vt ex eis fiat vnum illud spirituale totum, quod quaeritur.* Omne enim quod aliquid naturaliter dissoluit, vt hoc modo species rei dissolutæ conseruetur, permanet cum re dissoluta materialitèr, & formalitèr cūq; illa coalescit, & inspissatur ab eo, & illum nutrit, vt videre est in grano Tritici; quod cum à terreno vapore humido dissoluatur, substat hic vapor huic grano post dissolutionem prò humido radicali, & cum eo in plantam coalescit. Obser-

uandum

uandum erit, & aliud quoque in omni naturali dissolutione, quod cum eiusmodi dissolutio sit mortui viuificatio, hoc per nihil aliud fieri possit, quam per illud viuum, quod fuit de essentia huius mortui, priusquam mortuum est, veluti in grano est mortua (vt ita dicam) vita, quam viuificatam velimus: hoc itaque per nihil aliud fieri potest, quam per vaporem terræ, humidum Cœli calidumque, quippe vel ipsum granum ex terra fuit extractum, & quondam nihil aliud erat quam eiusmodi vapor, qui postea decoctione mortuus est factus, ergò per hunc solum sub conseruatione speciei naturalitèr viuificandus.

Hoc ideò scribo, quod tot tamque docti viri, vulgari illo Mer. tantopere sint decepti quamuis enim aqua minarelis sit non tamen similis cum Auro Naturæ seu essentiæ. Quis enim non fatebitur, quod si granum tritici in palude aquosa (vbi tamen Iunci vegetare solent) proijciatur, non germinabit, nec crescet: vndè hoc queritur, nisi, quod humor ille aqueus non fuit essentialis, nec similis cum tritico naturæ; quapropter non dissoluit naturalitèr, verum destruit; non dissimilitèr Aurum, si argento viuo vulgari

D 4

deco-

decoquendum commisceatur, aut alij, cuius Mer. nisi soli suæ humiditati, non fuscipit in ijs dissolutionem, vtpotè quia aquæ hæ crudæ nimis, frigidaque, & immundæ, longè sunt dissimilis ab Auro Naturæ, quapropter in ijs non emendatur, nec illas retinet, nec cum ijs maturatur in nobiliorem (*quam ista natura*) perfectionem. Tandem itaque Mer. noster non est Mer. vulgi, est enim aqua pura, munda, clara, nitida, & resplendens, plurimaque admiratione digna, cruda est frigida, & immaturata, si ad Solem comparetur: matura verò, calida, digestaque respectu Mer. vulgaris, qui nullas habet similes qualitates, excepto solo albedinis colore, fluxusque sui forma, in quibus tamen ipsis permagna differentia.

Vt ergò probè tandem intelligas, quæ sit aqua nostra, per circumstantias, dico tibi (*idque charitate commotus*) quod sit viua, currens, clara, nitida, albissima instar niuis, calida, humidaque aerea, vaporosa, & digerens, in qua Aurum liquefit, vt glacies in aqua tepida, in hac continetur totum ignis regimen, & Sulphur, qui in hac existit, & non dominatur. Illud est reuera custos ille

ille portenarius, balenum Regis, suæque Reginae assidue calefaciens, idque incessantè, & tamen aliundè sumitur, quam à materia, & à substantia aquæ albificante est distincta, coniuncta tamen, & sub eadem forma fluxus, eodemque colore apparens. Hic est calor ille lampadis, qui si temperatus sit, quotidie circumaget materiam, vsquedum exsiccata per Calcinationem humiditate ignis secunduscinerum producitur, in quibus vas, siue aqua hermeticè clauditur, & sigillatur, secundum Philosophi dictum. Accipe vas, percute gladio, animam eius accipe, hæc est clausura. Est itaque aqua hæc nostra Vas nostrum, in eaque occultè habitat furnus noster, cuius ignitio oportet, vt sit moderata, ne totum opus destruat, satis tamen valida, ne ob caloris defectum despondeat animus. In hac itaque aqua totum vasis nostri secretum consistit, furni quoque arcani fructura in huius aquæ compositione fundata est. In huius cognitione omnes nostri ignes, omnia pondera, cuncta regimina latent. Hæc aqua est fons ille clarus, pellucidus, in quo lauandus est Rex noster, vt omnes suos inimicos vincere valeat. De hac aqua, & eius præpara-

*tione esto sollicitus, quia certè absque v-
lo alio adminiculo, nisi per corporis per-
fecti purgati, & limati appositionem Na-
tura ex hac lapidem nostrum secretissi-
mum efficiet.*

Et dico tibi in veritate, quod hæc a-
qua est mineralis pura, & munda, nec ali-
undè extrahi potest, nisi ex ijs solum-
modo rebus, in quibus à natura inest.
Estque res illa, ex qua proximè extra-
hitur, præ omnibus occultissima, mo-
dus quoque illam extrahendi est mirissi-
mus, vis quoque eius stupenda. Solem
enim nullo cum negotio soluit, eique
amicatur, illumque ab omnibus suis
sordibus lauat: alba est, tepida, lim-
pidaque. Laudetur itaque Altissimus,
qui Mercurium hunc creauit, eique de-
dit naturam cunctas alias superantem.
Certè enim absque hac aqua vanum ef-
fet, & inutilè opus Alchymicum. Tu
verò, quæ sit hæc aqua attende, & ex
opere, sicut & ipse feci disce. Habito
enim hoc Mercurio, clauem totius ar-
tis habes, quacum omnia secretissima
Philosophorum reserares. Est itaque a-
qua nostra simillimæ cum Auro naturæ,
dissimilis substantiæ, in quo faciendo
maximus est foetor. Considera itaque,
alteque

alteque perpendas Naturæ possibilita-
tem, neque quicquam heterogeneum
inducas: Natura enim sua solum.
Natura emendatur, & in alia nulla.
Sed si adhuc non intelligitis, nolite me
culpate; sincere siquidem (*in quantum
licitum est homini loqui*) vobis rem to-
tam exposui: vt ergò conclusionem
huius rei intelligatis, fitis quam atten-
tissimi. *Lapis noster fit ex vna re, & ex
quatuor substantijs Mercurialibus (ex qui-
bus vna est matura, cæteræ crudæ, pu-
ræ, quarum duæ sunt per tertiam ex mi-
nera tractæ, modo tamen miro) iunctis
igne temperato non violento, atque ità
quotidiè coctis, vsque dum ex omnibus fi-
at vnum naturali coniunctione, secretis-
sima, non manuali.*

Posteà mutata ignis qualitate, dige-
ratur igne in dies crescente, primo limi-
ne debiliore, atque ita quotidie aucto,
vsque dum figantur hæc volatilia. Per
Sulphur sui generis fixum, incombusti-
bile, vsque dum totum compositum ean-
dem Naturam, fixitatem, & colorem
fortiatur: tum enim securè igni resistit,
estque hæc fortitudinis fortitudo fortis,
omnem rem subtilem vincens, solidamq;
penetrans, cuius in terram versæ vis in-
tegra apparet.

Sunt autem, vt specialibus rem describam, multiplices huius nostri processus gradus numero 12. quos omnes breuiter percurram, primus quorum Calcinationo dicitur.

DE CALCINATIONE.

Estque Calcinationo prima Lapidis purgatio, humiditatis exsiccatio, per vim caloris naturalis, aquæ calore externo excitati, vnde compositum in calcem seu puluerem coloris nigri vertitur, vinctuosum tamen, & radicalem humiditatem retinentem.

Causa finalis huius Calcinationis est vt solutio Lapidis melius inducatur, quæ sine hac haberi non possit: est enim Aurum corpus valdè fixum, nec immediate ab aqua nostra solui potest, nisi ex parte solum, hoc est, molle fit, incrudatur, & albificatur, in qua albificatione duæ apparent Naturæ, volatilis, & fixa: quæ Draconibus seu Serpentibus assimilamus. Quapropter vt plena fiat dissolutio, con-
tritione opus est, Corpus calcinando, vt spongiosum fiat, & viscosum, quia tum demum solutioni idoneum est.

Causa secunda finalis hæc est, vt contrarias qualitates conciliaremus: dum enim pugnant, nobis inutiles existunt.

in prima

in prima enim coniunctione aqua nostra distinguit inter Sulphur, & Mer. volatilem, & fixum; Suntque hæc sibi mutuo inimici, resque diuersæ: nostrum verò est ad vnitatem reuocare; non autem conciliantur qualitates cõtrariæ nisi per medium, sunt itaque in prima nostra operatione quatuor qualitates contrariæ, calor, frigus, siccitas, & humiditas, quarum duæ calidum, & siccum Sulphuri, frigidum, & humidum Mercurio attribuantur; opponuntur itaque contrarietate diametrica, calor Sulphuris, & frigus Mercurij; humiditas quoque Mer. & siccitas Sulphuris: hæc contraria vt ad amicitiam reducamus, hoc nequit fieri absque medio, medium ergò erit vtriusque particeps, vtrique quoque accommodatum. Vellemus itaque calorem, & frigus conciliare, medium per quod hoc fiet, erit siccitas, quod vtrique tam calori, quam frigori poterit coniungi. Vertendo itaque compositum in terram, iam concordant in hoc tertio frigus, & calor, vt cohabitare possint, gradu nempe remisso, postea verò in aquam dissoluendo, conciliantur, & alij duo inimici, siccitas, & humiditas per aquæ frigiditatem, adeò vt iam ex duobus vnum fa-

ctum

Etum sit coniunctione, post naturalem separationem, facta.

Efficiens verò huius Calcinationis est caloris operatio in humidum; omne quod sibi resistit, in puluerem subtilissimum conuertens; mouens autem instrumentum est ignis, contrà naturam aquæ nostræ dissoluenti inclusus; excitans calorem in corpore, digerensque humiditatem in viscosum, seu vnctuosum puluerem.

Quod autem hæc operatio sit dissolutione prior, has habete cauias; Prior, quia antea facta est quædam, vt ita dicam, solutio per aquam nostram diuinam facta. Necessariò itaque erit spirituum congelatio proximo loco expectanda, quia congelantur spiritus semper post corporis dissolutionem: eandem siquidem operationem habent. Qualis ergò solutio, talis post illam congelatio est expectanda.

Deinde ordo Naturæ hoc postulat, primò enim mulier Dominium suum exercet, quam à viro suo vinci necesse est: mulier verò totam suam in aqua dominationem retinet; hoc primum erit opus vires suas exerentis viri, illud, in quo vtramque suam qualitatem mulier possi-

possidet, primò superare, quo facto, facile illud, in quo vnã qualitatem habet, sibi subijciet.

Vltimo calor non necessario alicui qualitati consecutiue iungitur, sed siccitas caloris erit semper finis; Ex quo itaque vir primò debet vires exercere, ergò calcinatio principium operis rectè statuitur.

Est ergò calcinatio caput operis: sine hac etenim nulla erit commixtio, nec vnio; hæc itaque primis lapidis tui faciendæ est, in prima enim dealbatione corpus in sua duo reducitur principia, Sulphur, & Argentum viuum: quorum primum fixum, alterum volatile: duobus ergò Serpentibus comparantur, seu Draconibus, vni alato, volatilem eius Naturam designans, alteri sine alis, fixitatem denotans; vtrumque hoc ex vno fonte procedens, ad vnum tendit, ideò Serpenti caudam ore prehendenti assimilatur, vt ostendatur, Sulphur nihil esse extrà substantiam Mercurij, nec Mercurium extrà substantiam Sulphuris, sed quod Mercuriale hoc Sulphur, Sulphureusque Mer. totam artem perficiunt. Vnum ergò compositum de iure dicitur, quod etiam si primo operis limine

limine duplex appareat, vndè Rebis dicitur. Coniunctione tamen vnum, idemque fieri possunt, diciturque hoc vnum Elixir, quod nunquam possibile esset, nisi eiusdem penitus essent Naturæ. *Diligenter forent itaque obseruanda est Natura Sulphuris, & Mer. & ab erroribus cauendum: non enim diuersa sunt hæc duo, sed vnum, & idem Sulphur Mer. maturus, & digestus, Mer. Sulphur crudum, & immaturatum.*

Obseruandum ergò erit diuinum illud genesis opus, quomodò nimirum in Metallicis corporibus procreandis sub terra in mineris operata est Natura, quia nostro in opere ad illius imitationem, quam proximè fieri possit, omnia facimus, quapropter eandem, qua vta est, materiam eligimus, licet ad operis abbreviationem, & plusquam perfectam lapidis exaltationem, subtiliorem longè viam dispositionis ars sibi adinuenit. In venis enim Metallicis vna res sola inuenitur, Mercurius videlicet, quæ admodum est cruda, & frigida, & in quo Sulphurea qualitas prorsus succumbit, calor quoque nullus fere digestius ibi reperitur, verum motu imperceptibili post longum tempus paulatim mutatur hoc principium
Metal-

Metallicum, vsquedum tandem conuertatur in Sulphur fixum, ita quod dum frigidum humidumque manebat, Mercurius dicebatur in hac sua eleuatione, seu excitatione Sulphur nominatur.

Aliter verò se res habet in hoc nostro opere: præter enim Mercurium crudum, frigidumque que aliud habemus, Aurum videlicet maturum, in quo actu existunt actiuæ magis qualitates. Hoc itaque Mercurio nostro, in quo passiuæ qualitates reperiuntur, coniungimus, vt alterum alteri subueniat, quodque Natura in mineris nullo calore adiuta digessit, nos duplicem ignem habentes digerimus vnde fit, quod non simpliciter Aurum, verum, aliud quid Auro nobilius multo & præstantius effcimus.

Videtis itaque quid sit Sulphur, quid Mercurius, quomodo quoque duplicem Mercurium, duplexque Sulphur in arte nostra habeamus: quæ tamen essentia non sunt distincta, sed maturitate, & perfectione: qua itidem ratione operentur, vt credo intelligitis. Incrudatur itidem corpus Auri perfectum per aquam nostram diuinam manus non madefacientem, ad prima sua principia reducitur. Mercurium nimirum, qui non est finè
Sulphure

Sulphure luminarium Naturas participante. In hac itaque operatione ascendit mulier super virum, & prædominatur in eum ad tempus, quod quidem est innaturale, vsque dum vires suas exercere vir cœperit, & tum primum per calorem suum siccitatem inducentē exsiccat mulieris humiditatem, omnia conuertendo in puluerē subtilissimum, & viscosum, per Calcinationem, ex quo puluere dissoluitur postea aqua per solutionem, in qua aqua spiritus dissoluentis, & dissoluti, Vir, & Fœmina commiscentur. Sed ne hic quidem excitatus calor modum inuenit, sed adhuc operatur quotidie separatione, distinguendo inter subtile, & spissum, vt supernatet prius, subsidet posterius tamdiu donec omnia eiusdem fiunt qualitatis, & tum demum hora suæ naturalitatis inseparabiliter coniunguntur, ascenditque vir super mulierem, illamque imprægnat: parit tandem nebulam quam concepit, in qua putrefit, & corrumpitur, & postea gloriosus ascendit seu resurgit vterque, non iam diuisus, sed vnum idemque factus coniunctione, & ita coagulatur, sublimatur, cibatur, atque exaltatur in Naturam perfectissimam, quæ tum fermentari

tari possit, & multiplicari pondere, & qualitatis bonitate prò libitu, cuius vsus insignis tam in projectione, quam in medicina probabitur.

Cineres itaque hi nigri foetidique non sunt vilipendendi: in ijs siquidem Regis nostri Diadema continetur, & dico vobis in omni veritate, quod albedo nunquam habebitur, nisi nigrum effeceris: nisi enim putrescat, corpus sine fructu manebit: sin verò corrumpatur, tum quidem videbis quid ab eodem loco, vbi visum est corpora quod habuerant perdidisse illinc resurgentes, quod nunquam antea fuerunt, apparebunt. *Honorate itaque vel Regis nostri sepulcrum, nisi enim hoc feceritis, nunquam illum ab oriente venientem admirabimini.*

Cauendum itaque erit, ne in hoc primo limine erretis: actum siquidem est de opere, nisi hic cauti sitis. Errores verò in hac operatione communes multi sunt ac varij, eorum primò, qui, quid sit calcinandum, ignorant, verum aurificandi principium in rebus extraneis querunt. Quidam illa quæ non sunt eiusdem cum Metallis impositionis, prò materiali suo principio inducunt, qualia sunt Boraces, Alumina, Atramentum, Vitri-

Vitriolum, Arsenicum, Semina, Plantæ, Vinum, Acetum, Vrina, Crines, Sanguis, Gummata, ac Resinæ terræ, Salis vniuscuiusque generis nonnulli [*tantus est eorum stupor*] ex flamma generare conantur; hos, vt nihil prorsus hac in arte intelligentes, prætereo. Aliquamuis in metallis operentur, tamen vel aquis corrosiuis, salis sulphurisque spiritu, vel igne calcinationem cupiunt perficere; & corpora quidem corrodunt, non calcinant; non enim fit hæc calcinatio per natiuam corporis caliditatem amico calore adiutam, sed per corrosiuam tantum vim aquarum, sine vlla metalli ad hanc propensitate: deturpantur itaque metalla, & dissipantur, atque ita à Natura metallica alienantur, non autem naturaliter calcinantur. *Omnis ergò calcinatio, que fit alibi, quam in perfecto corpore Auri, vana est, & ad opus nostrum inutilis.*

Omnis quoque Auri calcinatio, quam non sequitur sine vlla manuum impositione in Mercurium dissolutio, fallax est, & innanis.

Per Mercurium itaque necessariò facienda est hæc nostra vera calcinatio, qui Auro (*debito obseruato quantitatis, & qualitatis pondere, & proportione*) iun-

Etus,

Etus, mollit, & soliditatem tollit, incrudatque, & per suum calorem internum externo Vulcani adiunctum, natiuumque illum Auri excitat, qui excitatus agit in humiditatem, exsiccatque in puluerem subtilem, viscosum, & nigrum: estque hæc vera clavis operis, coniunctior e immutari maturum incrudare, incrudatum calcinare, calcinatum dissoluere Philosophicè, non vulgaritèr.

Signa huius nostræ calcinationis hæc sunt, primò quod post aqua satiatum corpus fuerit, paulo post quamprimum custos portenarius balnei calorem excitaerit, obscurari incipit aqua siuè compositum antea splendidum, deinde visibiliter turgescit, & intumescit, ascendens descendensque continuo, vsquedum totum tandem fiat puluis viscosus, & pinguis: in quo apparet humiditatem conseruari in hac operatione: aliter frustraneus esset labor, inde ergò facillime in aquam mineralem rescluitur, quod vltimum est certissimumque indicium, veram fuisse, & Philosophicam nostram calcinationem. Quamprimum enim calor operari cœperit, impatiens eius frigidum humidumque, superiora petit, inde liquefit descenditque atque ita reducit
quan-

quantum possit ad sui similitudinem; hoc assidue faciens vsquedum totum tandem in aquam pinguem quasi, & glutinosam resoluatur. Ita enim concatenatae sunt operationes nostrae, quod vna sit causa, principiumque alterius, nec sine vna altera vel haberi, vel intelligi possit. Nos vero vt filios artis plenius instituamus, indignosque ab hac arte quam remote arceamus, diuersas quasi operationes tractamus, cum non sit nisi vnum recipe, vna res, vnum regimen, & dispositio successiva ad nigrum, album, & rubrum, nec aliter sumus intelligendi. Quapropter omnis, qui verè Philosophus erit, sensum, non literam in hac arte scribentum respiciet.

Vt autem ad veram nostram calcinationem perueniatur, hæc, quæ sequuntur sunt animaduertenda.

Primo, vt nostrum Mercurium compares, sine quo nihil in hac re fit: vide ergo, ne vulgari illo Mercurio decipiaris, qui ad opus nostrum est penitus inutilis, si enim ad extremum vsque diem cum illo opereris, nihil in eo reperies.

Secundo, cauendum est, ne ignis fur-

cognos

cognoscas, Sulphur, quod in Mercurio, seu aqua non dominatur, illud materiam digerit, quod, & Azoth tibi abundè sufficiunt. Ne ergo interna illius qualitas, externam confundat formam, tum de ignis construendi modo, ne sis sollicitus: tantum caue, ne lentus sit nimium, tum enim ob caloris defectum animum facilè despondebis; neque adhuc nimium sit violentus, sed in modum gradus naturæ corporibus mitis, & frigus excludens: hæc tenè de igne interno contra, naturali, internum voco, quod opus in fine augmentet.

Tertio, de quantitate cures, ne tantum Latoni bibendum imponas, vt postea edere non valeat. Si etenim nimium imposueris, Pelagus fiet conturbationis: si minus iusto, comburetur in favillam, ne sis igitur avarus, aut prodigus, sed inter extrema, mediocritatem serua. Quapropter in coniungendo viro cum sua foemella recordare, quod oporteat Sulphuris actiuitatem exsiccare Mercurij superfluum humiditatem: quapropter ne nimio crudo sperate actiuam submergas, mulier quæ primò dominari cupiet, ergo ne supra nimiam humiditatem tui suffoces, verum

verum cum ingenio temperes suauitèr,
& secundum Naturæ exigentiam, ne
vires lapidis imminuantur. Amalgama
igitur (*non*) vt faciunt Aurifabri, cum
aquæ quintuplo, aut quadruplo, sed vt
faciunt Philosophi, cum duplo, aut
triplo ad vltimum, præstat verò, vt
tres ad quatuor accipias partes, quam
vnam ad duas, melior siquidem erit so-
lutio, quia naturalior Calcinatio. Atte-
statatur mihi Ripheus, quo plus (*inquit*)
terræ, minusque aquæ accipias, eo me-
liorem solutionem videas. In primis er-
gò caue, ne sit terra tua vndis obruta,
quia in terra ignis occultatur, qui non
operabitur, si nimium adfuerit humidum
superflui, vnde error erit incorrigibilis,
& vanum opus.

Quartò attendas vasis clausuræ, ne
spiritus euolent, & destruat opus.
Custodi igitur vas, & ligaturam eius
nec leuis hoc esse momenti existimes.
Consideres ergò Aurum nostrum per
artem Naturæ administrantis maturatum
perpendas igitur quanta cum cura vter-
rum mulieris prægnantis clausit Natu-
ra, ne quidquam, aut ingredi valeat
alioqui periret foetus. Non minori cura
industria tu quoque hac in re cautus
in perficiendo

in perficiendo hoc opere Philosophico,
ne irritus sit labor; Audi igitur Philo-
sophum dicentem: Accipe vas, & ignes
percutere gladio, animam recipe, hæc
est clausura; Hermes quoque dicit: Vas
Philosophorum est aqua eorum, & pro-
certo cognoscas, quod sit solum nobis
hac in arte vtile, quod diligentèr est oc-
cludendum. In formando quippe Em-
erione maximi existunt venti, qui si
evanescerent, actum est de nobis. Er-
ror quippe est irreparabilis, vnde da-
mnum certissimum.

Opus *quintò* est patientia, ne animum
despondeas, aut solutionem præprope-
rare studeas, verum firmitèr crede, fe-
llicitantiam nimiam coniunctioni valde
esse inimicam, illamque impedire:
impertinentèr enim corpus dissoluen-
dum rubificat, excitans in illo febrem,
hoc est contrà naturalem ignem, vnde
malleo quasi mortis percussus imper-
tinentèr ex actiuo fit passiuum, & pro-
nigro citrinum instar papaueris sylue-
stris apparet. *Nostra verò calcinatio ve-
ra humidum radicale conseruat in corpo-
re dissoluen- do, & nullo alio colore, nisi
nigro absoluitur, & fit calx disconti-
nuus, vinctuosus, pinguis, & ad fusio-
nem ido-*

Trac. II. Breuis Manud.
nem idoneus. Patientes ergò sitis, & longanimes, vt votum consequi possitis, quia plurima vobis erit despondentiae causa. Quum igitur de operationibus nostris loquimur, nolite credere, nos illas vno, vel duobus diebus perficere, neque colores, aut signa prima horula videre; non sanè, verum, multum diuque expectauimus, vique dum facta fuit patientia inter qualitates contrarias, quare in praxi sua docet ille Treuisanus, vir in hac arte doctus, & bonus, se in carcere (*hoc est in dubio*) animique suspensione quadraginta dies mansisse, post verò rediisse, & vidisse nubes, & nebulas. Quin, & si vel granum in terram bonam proicias, non quauis hora terram semouendo inspiciēs, vt videas vtrum, & quantum crescere inceperit, hoc si faceres, ne vegetationem quidem suauem multò minus fructum indè expectares. Tam stulti sunt, & insipidi, qui quamprimum dissoluens cum dissoluendo coniunxerunt, statim aliqua operationum signa querunt, nec possunt sibimet satisfacere, quin, aut moueant, aut aperiant, aut aliquid addant, detrahantque; aut saltem ignem augent, vt opus accelerent

rent, & sic hoc modo opus naturæ impediunt, ac proindè fines optatos non attingunt. Quare attendas doctrinæ meæ quamprimum materiam (*hoc est*) Sulphur maturum, flauum, cum Sulphure suo crudo, albicante præparasti, ac debitè despondisti, vasi include, & sine molestia stare permittē; si rectè procedas, intrà horas viginti quatuor ad vltimum videbis compositum tuum turgescens, bullasque fortasse nonnullas emittens, ratione caloris aquæ tuæ ponticæ inclusæ materiæ calorem excitare nitente, colorum verò variationem tardè (*vt tibi saltem videbitur*) primo limine conspicias, quia tum custos portenarius multos necessariò labores sustinet, quia quidquid factum est, ille solus tum facit, quia balneum non adhuc paratum est, hoc est Naturalis Regis calor nondum excitatus. Verum quum balneum calefactum est, non nisi paucos œconomus noster labores patietur, & operationes erunt facillimè distinguendæ. Quapropter prò certo sciant huius artis filij, quod primus color qui apparebit post argenteum colorem Amalgamati corporis, non erit perfecta nigredo, nam non momentaneo ingressu venit hic color,

color, sed quotidie quo magis minuitur albedo, eo magis superueniet nigredo, usquedum tandem compleatur. Est enim nigredo dissoluti corporis signum, quod non sit hora vna, sed paulatim, verum incessanter: tinctura enim ex renibus Solis, & Lunæ egrediens nigram se oculis ostendit, sed sensim extrahitur, & imperceptibiliter. Aduentus ergo nigredinis, & egressus tincturæ ex visceribus corporis dissoluendi idem est modus, & temporis tempus, quia quam cito totaliter egressa est tinctura, tam cito perfecta erit, & absoluta nigredo. Hac de re audite, quid dicat Ludus puerorum, *primò quanto magis decoquis, tanto magis subtilias grossum, & denigras compositum.* Et Bernardus Treuirensis ait, incipiente terra ceterorum dominari, Elementorum, apparet nigredo, verum non nisi paulatiuè suum dominium obtinet. Verbo vt absolvam, quatuor sunt tantum principales colores; primus quorum est nigredo, isque tardissimus in aduentu, & in duratione longissimus, qui si momentaneo ingressu perfectus fieret, opus utique esset expeditissimum, non enim tardius periret quam accessit, & in nigredinis summitate ne per horam mane-

maneret; nullum enim est interstitium in hisce operationibus, verum crescit ad summum vnius gradus, ad quod non citius peruenit, quin iterum decrescat, tarde igitur ascenditur ad nigredinem: tarde quoque ab ea descenditur, ne momentum verò est, in quo nec ascendat nec descendat, nam nihil nisi in suo fine quiescit, verum nigredo non est lapidis nostri finis, ergo nec in ea quiescit.

Quomodo igitur apparebit nigredo? Sic nimirum, quemadmodum nox aduenit: primò crepusculum, nox tandem atra, idque gradus per insensibiles singulo momento minus lucis in aere existente quam alio, donec tandem nulla prorsus illum illuminet, tum nox alta conspicitur. Hoc autem totum fieri solet intra horam, tamen insensibilis est motus; nostrum verò opus spatium longius quod requirat, necessariò hic motus magis erit imperceptibilis. Tu igitur qui hoc quæris, exemplum tibi allatum confideres, & responsum habebis.

Obi: At post primam excitationem materiæ tinctura omni hora, & momento egreditur, color verò egredientis tincturæ est nigredo nigerrima, ergo post primam materiæ excitationem intrà ho-

ram apparebit nigredo nigerrima.

Sed Respondetur, quod tincturę egressa est nigredo nigerrima non verò egressientis, vel si sic, attamen insensibiliter exit verum insensibilis nigredo, licet nigerrima egressa in multum albi, non nigerrimam manifestabit in toto composito nigredinem, sed colorem subalbum, si modo subiectum albedinis non sit subtile, & bene depuratum, quemadmodum hoc album nunc est, verum, & tinctura in suo primo egressu, non est complete nigra, sed hoc per putrefactionem obtinet, quę non est nudus tincturę egressus, sed ab illa repugnantia, & resistantia, quę est inter tincturam egressam, & aquam extrahentem, exorta est, hoc est inter Sulphur, & Mercurium, Hac de re audi Morienum dicentem: *Operatio nostra est nihil aliud quam extractio aquę, à sua terra, nec id solum, verum aquę super terram remissio, donec terra putrescat.* Tinctura igitur non omnino est per se nigra, verum albissima, verum egreditur cum nigredinis signo, quia quanto magis egreditur tinctura, quę est anima, tanto magis exanimatur terra, quę est corpus, & sic putrescit, & nigrescit.

Quan-

Quanto igitur tempore expectandum erit, antequam perfecte nigrescat? Hac in re attende quid dicat Flamellus, *color quem primò videre debes, est nigredo, & ea non quęuis, sed aterrima, idque inter spatium dierum quadraginta; Ripleus idem dicit: Commixtas naturas, & coequatas, permitte concumbere simul sex hebdomadas, ad concipiendum, quod tempus lento cum igne expecta;* Colores quando moriuntur, demonstrabunt, eo enim tempore picis instar liquidę bullient, & putrescent. Et Bernardus in sua parabola dicit: *Exuens Rex vestes splendidas, Saturno tradit holoserica, nigra indutus, quam dies quadraginta retinet,* hoc autem totum intellige de nigredine in summo: quod ex suprà repetitis verbis Flamelli patet, verum nigredo remissior citius apparebit: sic scala Philosophorum in gradu putrefactionis, *intra sedecim dies inquit durante leui igni continuò materia cooperietur nigredine:* & hoc vel serius vel citius secundum ingenium operantis in materiaram adaptatione.

Verum an apparent colores intermedij, in progressu ab albo ad nigrū, quemadmodum in progressu à nigro ad album?

E 4

Vide-

Videtur enim quod sic, quia ab extremo ad extremum non datur transitus, nisi per media; Et respondemus, quod sic apparent, licet quidem confuse, & quidam in aliquo opere apparebunt in progressu ad summum nigredinis, qui in alio fortasse non apparebunt, utpote quia non sunt nisi colores accidentales: verum non prorsus iidem inter albedinem primam, & nigredinem, qui inter hanc, & albedinem ultimam; quia non est eadem ratio materiae, in priore erat crassa terrestrior, comburenda, & purificanda, in hoc vero opere spiritualior est materia, & purior, ergo in subiecto puro siue depurato, in progressu ab extremo nigredinis ad extremum albedinis colores intermedij erunt lucidiores multo, & admirabiliores, quam ij qui in subiecto terrestri apparuerunt. Verum in utroque progressu apparebunt, in priori transitu inter extrema obscuriores, & pauciores, & turpiores, in posteriori plures, nitidiores, & splendidiores, teste Philosopho, post summum nigredinis ante albedinem in hora coniunctionis maxima apparebunt mirabilia: quotquot enim colores in toto Mundo poterunt excogitari, tum erunt conspicui: & Rip-

pleus

pleus ait, in opere nostro apparebunt colores quibus numquam pulchiores apparuerunt, item ante perfectam nigredinem colores intermedij ostendent sese, teste Philosopho, qui colores Draconum depingens, nigros esse flavos, & azureos dicit, & hi colores, inquit, intermedij denotant, confectiones tuas non perfecte adhuc esse putrefactas, verbo, inter moriendum varij videbuntur colores obscuriores, verum rari, & pauci, & hoc antequam nox atra totum obnubilet Horizontem. Inter resurgendum vero plurimi, & splendidissimi orientur, quia corpus iam glorificari incipit, & lux tenebris incipit praedominari, & hoc in subiecto depurato, & spirituali.

Verum quo ordine hi praedicti colores apparebunt? Hoc sane determinari nequit, quia variantur multifariam, sed quo melior erit succus aquae vitae, eo melius signa apparebunt. Ordo quatuor colorum principalium ab omnibus describitur; Accidentalium vero nemo potest determinare, sufficiat tibi si intra dies quadraginta completam habeas nigredinem, caetera non multum cures, sed bonum est attendere, est enim nigredo color primo maxime expetibilis, & alij li-

E 5

cet

cet appareant, nisi, & hunc videris, dubio procul errasti; sed vt dictum est, alij colores non sunt despiciendi, venereo colore excepto, vel imperfecto rubro, qui si ante nigredinem appareat, suspiciendus est, præcipuè verò cum ficitas compositi, & partiũ discontinuitas eum concomitetur, hæc inquam præcipitatio fatale sit operanti temporis perditum indicium.

Hoc idem testatur Philosophus, inquiens, *vehemens ignis impedit coniunctionem, & album tingit colore papaveris sylvestris*. Et Flamellus in suis Hieroglyphicis figuris ait, *nisi nigrum de nigro nigerrimum conspexeris, quemcunq; alium videris colorem, in via erroris es: præcipuè verò suspiciendus est color rubescens, si enim illum conspexeris combussisti, vel etiamnum comburis virtutem lapidis vivificam*.

Hiscæ verò non vlteriùs morandum est, aqua siquidem vna totum hoc facit, dummodò cum calore externo continuo internum coadiuvante regatur compositum, nec aliquid in toto opere hac aqua nostra est mirabiliùs, quam superiùs plenè descripsi, ad quem locum te relego.

DE SOLVATIONE.

Estque Dissolutio Lapidis nostri in primam suam materiam reductio, humidimansifestatio, & Naturarũ à sua profunditate extractio, quæ in mineralem aquam perducendo absolvitur.

Hæc operatio non est levis operis, aut momenti, quam enim sit difficilis, qui illi insudarunt attestari possunt.

TRACTATUS

TERTIVS.

FONS CHEMICÆ

PHILOSOPHIÆ.

otum artis in hæc partes diuidam; Prima continebit res opus substantialitèr, & essentialitèr constituentes; secunda harum dispositionem: Res lapidem constituentes essentialitèr sunt corpus seu Sulphur maturum, siuè æs rubrum, aqua seu Mer. immaturus, siuè æs album quibus adiungatur vas, furnus, ignis triplex. Harum dispositio considerat pondus, & regimen. Pondus duplex, regimen duplex: quæ perficiunt has operationes, Calcinationem, Dissolutionem, Separationem, Coniunctionem, Putrefactionem, Distillationem, Coagulationem, Sublimationem, Fixationem, & Exaltationem: quarum duæ primæ operationes fiunt præcipuè ignis primi temperata, incomburenti, &

ti, & alteranti ignitione, balneum Regis calefaciente, illumque mutante primò in terram subtilem viscosam, discontinuam, nigram, foetentem, deinde in aquã mineralem diuersicolorem, & vocatur ignis hic contrà Naturam. Tres quæ sequuntur operationes fiunt ex coniuratione ignis primi, & tertij, naturalis nimirum, & contrà naturam: qui ità coniuncti efficiunt ignem innaturalem, quotidie circulando materiam, & subtilius à spisso separando, vsq; dum totum fiat eiusdem temperamentum, & dum separata coniungendo, imprægnando, atque ità putrefaciendo.

Quinque vltimæ operationes fiunt ab igne Naturæ, in dies crescente, & prædominante, qui primò materiam putrefactam quotidie circumagit, & à fecibus purgat, ascensione crebra, & descensione, quæ ideò vocatur Destillatio, Volatizatio, Ablutio, Mundificatio, Cohæbatio, Imbibitio, Cibatio, terræ Humectatio, & hoc tamdiu fit à calore, vsque dum tandem siccitas coagulare cœperit, quæ dicitur inspissatio, quæ diutiori concoctione, siuè sublimatione fixitatem inducit, cuius terminus est exaltatio; hæc non est localis loci inferioris pro superiori mu-

ri mutatio, sed ex re vili nobilissimum quiddam facere.

Hæ sunt omnes nostræ operationes, & successiuæ dispositiones, quæ à nonnullis totidem regimina appellantur. quod nomen si quis imponere malit, licet ei hoc facere, vtcunque scito, quod non est nisi duplex ignis, Naturalis, & contrà naturam: quorum posterior prius agit, quia non nisi per hunc ille in lucem educitur, & oportet putrefactionem præcedere regenerationi; & hæc duo cum mutuo inter se pugnant, efficiunt ignem innaturalem, & ex hac cõtentione oritur putrefactio: post quam autem gloriosa fit regeneratio, in qua Sulphur, & aqua vnum fiunt, & simul congelationem accipiunt à nullo igne nisi naturali.

Corpus igitur nostrum, quod terra Lemnia vulgo dicitur, totum opus perficit, nequaquam verò nisi cum aqua sua rigetur: quæ aqua est verè pluralis, non illa, quam vulgus parare nouit; sed nostra, quæ nullum vnquam nisi vere Philosophantem vidit, crede mihi, nam verum dico, fatui norunt aquas multas extrahere, scilicet manus madefacientes, nostra verò aqua est vita rerum omnium, circà quam insudare te oportet, tum nec
Sol,

Sol, nec Luna deerunt ad diuitias comparandas. *Dicam autem, idque fido ex animo, qualis sit hæc aqua, est aqua Salis petreæ, quæ in manifesto est quasi Mercurius, at in corde purus ignis Infernus: caue verò, ne Argento viuo decipiaris, sed illum intellige Mercurium, quem Sol rediens mense Martio diffundit per omnium locorum, hunc tu mense Octobri colliges, quia tum certè maturus reperitur, & The-saurus totius Mundi pretiosissimus.*

Vt autem Mer. nostrum, aquam nostram pluuialem ità tibi describam, vt illum possis reperire, scitote præ oculis esse toti Mundo, qui tamen ignorat, aut saltem prò illo vulgarem illum accipit, variisque torturis deturpat, verum autem nostrum Mer. tempore suo negligit, quapropter nunquam nostrum perficit magisterium. Lurido enim vultu Alchermistarum vulgus aspicit, vndè factum, quod illum vilipendant. Doctrinæ verò filios splendore suo stupefacit, & ab ijs in pretio summo habetur, quapropter res vilis est, & tamen pretiosissima, quam nullus vnquam sine magno Dei iudicio contempsit.

Tu verò illum cum videris noli contemnere, quia fordidissimus apparebit,
& si

& si propterea spreueris, magisterio priuaberis; sin verò contemptibile hoc magnum aestimaueris, tum quidem mutata facie gloriosum videbitur; est enim aqua nostra virgo mundissima, & à multis amatur, omnibus verò suis procis vestibibus fordidissimis induta fit obuiam, vt hoc modo Philosophos à stultis possit distinguere: quisquis etenim oculatus tantum nil nisi exterius adspexerit, illum veluti tanto secreto indignum virgo nostra Mer. dedignabitur, scorta siquidem splendidis vestibibus induta procis suis se ostentant, hæc verò casta pretiosissimaque virgo intus pulcherrima extrà foedissima videtur, quod quidem stultos plurimos ludificat. Quisquis verò mentalis homo sub corpore patenti spiritum latentem possit videre, non parui aestimabit, hunc quoque virgo nostra, vt amicum aspiciet, & exuta suas sordes decoratissima splendescet, quam tum nemo nisi stultus non possit non admirari, & amare; illi enim infinitas largietur diuitias, & sanitatem perfectissimam. Hanc itaque foemellam regis nostri sororem, & coniugem honore, cui si in fecibus suis exuendo fueris adiumento, sibi splendidissimas vestes comparabit, tibi que diuitias infinitas largietur.

gietur. Munda igitur supra modum est hæc nostra Regina, quam si conspexeris, coeleste quoddam corpus te intueri opinaberis: est enim reuera celum, seu quinta essentia Philosophorum, cuius nitorem non possis imaginari, nisi illum videris: crede mihi, nam niueum eius splendorem oculis meis vidi, manibus tetigi, quo pulchrius haud quicquam possit excogitari. Est igitur aqua nostra verè pontica, serena, cristallina, pura, & munda, quæ non ita est in sua natura, qualiter illam reddimus per artificium nostrum, estque mare nostrum, fons noster occultus, ex quo Aurum naturaliter creatum est: cum tamen se præferat Auro, & vincat illud, & in hora suæ natiuitatis aurum cum illo iungitur, & in eo lauatur, & crescit vtrumque simul in heroem fortem, quem nec Cæsar, nec Papa prætio possint emere. Omnibus igitur cum viribus tuis hanc aquam exquire, cuius vnica plus mille minis valet, quia per hanc solam absque alio labore (*nisi corporis perfecti, mundi, limati additione*) lapidem nostrum honoratissimum perficies, cui nullus in Mundo Thesaurus adhæquari possit.

Profunda verò meditatione opus est,
ante-

antequam mare nostrum concipere valeas, fluxum nempe, & refluxum eius: veruntamen sedulus si fueris (*iuuante Deo*) votum consequere. Ego prò me parte postquam cognouissem agrum in genere, vnde scaturiret hic fons noster secretus, tamen non nisi per annum cum dimidio assiduè studens, & profundis vacans contemplationibus, hanc elicere didici, quia igneus sapientium furnus mediù latuit: postquam verò hunc sciui, & quomodo vasi suo proprio aptandus esset, paucos post dies admirandum aquæ nostræ nitorem sum contemplatus, quo viso non potui non obstupesceri, nam vt in praxi, sic & in Theotica, & vice versa: qui enim huius aquæ magisterium exactè tenet, illum nulla Philosophorum verba, aut secreta, dicta, scripta, vel enigmata latebunt: sic quicumque hanc nostram aquam semel elaborauit, nihil amplius restat ei agendum, nisi vt corpus mundum iustæ quantitate immittat, vasque occludat, & sic stare permittat, vsque ad operis complementum. *Et hæc aqua est ignis, qui mori pariter, & viuere facit*, de quo scripsit doctus ille vir Ioannes Pontanus, quem qui semel adeptus est, ad Autum-

num

num sui laboris peruenit, cœtera enim cuncta à natura perficientur, dissoluet enim, & coagulabit, calcinabit, & putrefaciet, & omnia perficiet regimina successiuè vnum post aliud, vsque ad complementum perfectum. Duplicem verò alium habemus ignem, quem tu facile cognosces, quam citò hunc primum didicisti, sed vt ad aquam reuertamur, in qua [*crede mihi*] totum secretum consistit, quæ aqua licet sit vna, non tamen est simplex sed composita, nempe ex vase, & igne Philosophorum, quibus tertium additur, nempe vinculum. Quum igitur de vase nostro loquimur, intellige aquam nostram, quum de igne, itidem aquam intellige, & quum de furno disputamus, nihil ab aqua diuersum aut diuisum volumus. Est ergò vas vnum, furnus vnus, ignis vnus, & hæc omnia sunt vnum, videlicet aqua. Ignis igitur digerit, vas albefacit, & penetrat, & furnus seu vinculum omnia circumdat, & includit, & ignis est Mer. vas quoque Mer. furnus denique idem Mer. & nota bene, quod nullus est ignis in toto opere nisi Mercurius, cum tamen multiplex sit ignis, & multiplex aqua: sunt ergò tam ignis, quam aqua virtute in opere

opere diuersificata, vti & numero, genere verò in vno eodemque conueniunt, nempe Mercurio. Est itaque ignis noster viuus, aqua viua, vas viuum, furnus viuus, & hæc omnia sunt vnum.

Scias quoque charissime, quod vnicum est in toto Orbe, in quo Mercurius hic noster reperiendus est cum Auro essentia, dissimilis substantia, cuius Elementa conuertendo quod quæris inuenies. Cælum cum terra coniunge super ignem amicitia, & in firmamenti medio aem Hermetis videbis, Naturas ne confundas, sed diuidas, & reconiungas, & in honore per vitam totam regnabis; Audi igitur secretum hoc maximum.

A plaga Meridionali versus Occidentem reperitur mons altissimus, Soli quam proximus, qui vnus est ex septem, & ab altissimo altitudine secundus; Mons hic, de quo nunc fit sermo, est temperaturæ admodum calidæ, quia non longè distat à Sole, & in hoc monte vapor clauditur, siue spiritus, qui ad opus nostrum est apissime necessarius, non autem ascendit, nisi viuificetur, nec viuificatur, nisi in montis summitate terra ad genua fodiatur, verum si hoc fiat, ascendit spiritus, siue tenuissima exhalatio, quæ congelata ab aere

ab aere stillando per guttas decurrit in aquam limpidissimam instar balnei calidæ factam, quæ statim colligitur: est enim verus Mercurij Caduceus, quo cum mira operatur: hæc est aqua nostra, vas nostrum, ignis noster, & furnus noster, estque noster Mercurius, & non vulgi, sed liquor Salis purissimi calidus, & humidus, quem Mercurium nominamus, quia comparatione ad Solem facta, est immaturus, & frigidus. Amen dico tibi, quod nisi creasset Omnipotens hunc Mercurium, impossibilis esset metallorum transmutatio, quia Sol non tingit nisi prius tingatur, non autem tingitur, nisi aqua hac nostra diuina. O beatificam hanc humiditatem, quæ cælum est Philosophicum, vnde delicias suas inestimabiles hauserunt Sophi! O quam permanentem, Solem dissoluens, & emendans, nitrum nostrum, & Sal petraë mirabilis! cuius pretium est inestimabile, cum tamen parui æstimetur. Res igitur est vilis, & tamen admodum pretiosa, quam & vnicam Sol noster amat vt sponsam, cuius virtutem vulgus si cognouisset, mille argenti vncijs drachmam non venderet; Est enim aurum pretiosissimum, viuum, & penetrans, ideo cor-

pus

pus auri conuertit in merum spiritum, & connubij vinculo cum eo coniungitur, vt foemella marito, cuius pulchritudinem Sol admiratur, & in illa gaudet, & præ amore suam vxorem interficit, & illa pietate commota virum viuificat, & ab illo imprægnatur, concipit, & grauefcit, filium quoque parit regem sereneiffimum. O foelices illos, quos hunc nostræ aquæ fontem adire licet! ex illo enim si biberint, & frustulum postea de carne pingui comederint, vt Principes per totam vitam in terra regnabunt. Totum igitur artis secretum consiltit in hoc mari nostro cognoscendo, quod quicumque ignorauerit, numos suos, si quos circa hoc opus impendat, perditioni iam dudum destinauit; Oceanus enim noster ab vno monte illoque altissimo trahit originem, de quo monte superius dixi. Quod si ad summitatem ascendens ad genua vsque foderis, exhalatio quædam siue fumus albus ascendet, qui totum magisterium perficiet. Aliud autem restat secretum, quod minime ignorare teneris, vt votum consequaris, quomodo nimirum tibi sit in monte fodiendum, quandoquidem terra montis in superficie nullo ictu sit secabilis: tanta enim est

eius

eius siccitas, quod in substantiam silice duriores, mediante calore concreuit. Attendas igitur huic secreto. *In locis Saturninis reperitur herbula quædam Saturnia dicta, cuius ramuli apparent sicci, verum in radice succus abundat, hanc tu colligens herbam vna cum radice, vna tecum portabis, donec ad montis pedem veneris; subter quem Vulcani ministerio fodiens herbam tuam sepelies, quæ statim poros montis permeat terram eius laxando. Tum demum ad summitatem scandens facillimè perforabis, vsque ad genua, & infundes aquæ pinguis, & sicca tantum, vt ad imum montis descendens impositam herbam madefaciat, quæ statim madefacta vna cum aqua instar fumi ascendit, & rapit secum spiritum montis sursum ferens secum, qui spiritus est ignea vis miscens se aquæ, & in illa habitans, estque aqua cui immisisti vinculum tuum, siue vas, aut furnus, spiritus Saturniæ est fumus albificans, & vapor montis est ignis, & hæc omnia sunt Mercurius, sic habes Saturniam, Vegetabilem, Regalem, & Mineralem herbam, ex qua cum carne pingui fit tale brodium, cui nulle in Mundo dapes comparari possunt, nam habes totum aquæ nostræ secretum*

sub

pus auri conuertit in merum spiritum,
 & connubij vinculo cum eo coniungitur,
 vt foemella marito, cuius pulchritudi-
 nem Sol admiratur, & in illa gaudet, &
 præ amore suam vxorem interficit, &
 illa pietate commota virum viuificat, &
 ab illo imprægnatur, concipit, & gra-
 uescit, filium quoque parit regem fere-
 nissimum. O foelices illos, quos hunc
 nostræ aquæ fontem adire licet! ex illo
 enim si biberint, & frustulum postea de
 carne pingui comederint, vt Principes
 per totam vitam in terra regnabunt. To-
 tum igitur artis secretum consiltit in hoc
 mari nostro cognoscendo, quod quicum-
 que ignorauerit, numos suos, si quos cir-
 ca hoc opus impendat, perditioni iam
 dudum destinauit; Oceanus enim noster
 ab vno monte illoque altissimo trahit ori-
 ginem, de quo monte superius dixi.
 Quod si ad summitatem ascendens ad ge-
 nua vsque foderis, exhalatio quædam si-
 uè fumus albus ascendet, qui totum ma-
 gisterium perficiet. Aliud autem restat
 secretum, quod minime ignorare tene-
 ris, vt votum consequaris, quomodo
 nimirum tibi sit in monte fodiendum,
 quandoquidem terra montis in superfi-
 cie nullo ictu sit secabilis: tanta enim est
 eius

eius siccitas, quod in substantiam silice
 duriozem, mediante calore concreuit.
 Attendas igitur huic secreto. *In locis Sa-*
turninis reperitur herbula quædam Satur-
nia dicta, cuius ramuli apparent sicci,
verum in radice succus abundat, banc
tu colligens herbam vna cum radice, vna
tecum portabis, donec ad montis pedem
veneris; subter quem Vulcani ministe-
rio fodiens herbam tuam sepelies, quæ
statim poros montis permeat terram eius
laxando. Tum demum ad summitatem
scandens facillimè perforabis, vsque ad
genua, & infundes aquæ pinguis, &
siccæ tantum, vt ad imum montis descen-
dens impositam herbam madefaciat, quæ
statim madefacta vna cum aqua instar
fumi ascendit, & rapit secum spiritum
montis sursum ferens secum, qui spiritus
est ignea vis miscens se aquæ, & in illa
habitans, estque aqua cui immisisti vin-
culum tuum, siuè vas, aut furnus, spiritus
Saturniæ est fumus albificans, & vapor
montis est ignis, & hæc omnia sunt Mer-
curius, sic habes Saturniam, Vegetabilem,
Regalem, & Mineralem herbam, ex qua
cum carne pingui fit tale brodium, cui nul-
le in Mundo dapes comparari possunt,
 iam habes totum aquæ nostræ secretum

sub ænigmatico sermone descriptum, non tamen adeo obscure, quin facile sedulus si fueris, & doctus, possis contemplando, & experimentis opus complere. Hæc enim sunt omnia lapidis nostri vera principia materialia, præter que nihil opus nostrum possit, aut debet ingredi; rex nimirum, & aqua quæ regio est balneum, & scito quod aqua nostra est vas, quatenus in illa rex noster continetur, & furnus quatenus in illa vis ignea includitur, & ignis quatenus in illa virtus seu spiritus montis inhabitat, & foemina quatenus vaporem vegetabilis Saturniæ complectitur, quæ Soli est amicissima, & illum penetrat, albefacit, & mollit, & emittere facit sperma: tum vis ignea, quæ aquæ includitur, incipit super corpus nostrum: sic reductum operari terendo, & mortificando, adurendo, & putrefaciendo, seu potius ad hæc facienda stimulando, vsquedum innatus tandem Solis calor de potentia in actum deducitur, qui dealbat, coagulat, figit, & tingit: ideoque Lapis noster mundus dicitur, quia agens, & patiens in se unita continet. Iple est simul mouens, & motum actiuum, & passiuum, fixum, & volatile, maturum, & crudum, quo-

rua

rum vnum securrat alteri, & alterum in altero emendatur, quia vtrunq; sibi est homogeneous. Idem enim est Sulphur, & Mercurius in aqua, & in corpore identitate generis, nec sunt nisi decoctione sola diuersificata. Tene hoc secretum. Quare non ideo iubemus Sulphuri maturo, & fixo Mercurium crudum, & volatilem commisceri, vt asseramus aliud esse Sulphur in vno, quam in altero, & alium Mercurium: vbi enim tum esse Metallorū homogenitas, quam in lapide nostro asseueramus: sed ideo nos duas has species commiscemus, vt breuiori longe spatio, quam natura simplex Aurum in mineris formauit, nos artificio nostro Aurum mille gradibus plusquam perfectum perficeremus. Natura quippè ex solo Mercurio crudo, & humido, & frigido, absque vlla additione subter terras aurum longa decoctione generauit. Veruntamen ars ad opus contrahendum Mercurio per artem mundatissimo Sulphur maturum, & fixum immittit, atque ita virtutem Sulphuris digestissimam per Mercurium extrahit: quæ vis Sulphurea Mercurium fortiter immutat, & perficit in Elixir completum. Obserua igitur opus, & eius

F

procef-

processum, vnde intelliges causam mi-
re operis abbreviationis. *Aurum est cor-
pus calidum, & siccum, Luna frigida,
& humida, Mercurius medium deferen-
di tinturas: Corpus Solis est digestissi-
mum, Lunæ imperfectum, & immatu-
rum, Mercurius vinculum, quocum duo
hæc contraria ununtur. Junge Lunam
Mercurio cum ignitione debita, & conue-
niente, & ita misce, vt Luna cum Mer-
curio fiat vnus Mercurius ignem in se reti-
nens, & decident à Mercurio omnes fe-
ces, & superfluitates, & fiet clarus,
tanquam oculi Lacryma, licet non dia-
phanus: Tum demum cum Auro commis-
ce hunc Mercurium, in quo est Luna,
& Ignis, & tum calidum, & siccum a-
mabit frigidum, & humidum, & inle-
cto suo, hoc est, igne amicitie concum-
bent, & vir dissoluetur super mulierem,
& mulier coagulabitur super virum; tum
spiritus, & corpus vnum sunt commixtio-
ne. Perge postea, quo pede cœpisti, to-
tiesque Cælum super Terram suam reite-
ra, donec spiritus corpus induat, & v-
trumque simul figatur. Tunc enim lapis
noster perfectus est, & regali præditus
virtute, quem nullum pretium possit eme-
re. Est etenim Mercurius omnium Me-
tallorum*

tallorum aqua, & hæc in illo decoquun-
tur. Et quemadmodum aqua simplex,
que in sua Natura frigida est, & humida,
nihilominus tamen si fuerit cum quo-
cunque vegetabili in decoctione permi-
xta, alias suscipit ac induit qualitates rei,
nempe permixtæ: cuius vis, & spiritus
seu vita, quæ in aqua residet, per deco-
ctionem in aquam egreditur, & aqua
conuertibiliter recipit eius naturam;
crassa tamen, & corporalis terrea pars
substantiæ decoctæ, non est spiritus ille
aqueas qualitas immutans, sed ab hu-
more post decoctionem est separabilis.
Pari modo de Argento viuo cum suis spe-
ciebus intelligendum est, differentèr ta-
men, quodcunque enim aut Metallum,
aut minerale sic fuerit Mercurio familia-
re, vt cum illo per minima permisceri,
& decoqui possit, Mercurius ille secun-
dum Metallum sic coniuncti species alias in-
duit qualitates, suasque feces reijciet.
Sunt ergo species Metallicæ, & mine-
ralis subordinatè, & sub alternatim in
illo decoquendæ, & ipse est illarum aqua,
in quam spiritus minerales per decoctio-
nem emittuntur; illamque alterant, non
aliter quam Vegetabilia in aqua sua sim-
plici decocta. Duplex tamen notanda est
F 2 diffe-

differentia inter prædictas decoctiones, prima, quod aqua cum vegetabilibus in coagulatione non figitur, quemadmodum Mercurius cum Metallis, quare fortiores hæc sunt compositionis, quam illa. Secunda, quod in Vegetabilium, aut Animalium decoctione aqua, quum sit humor diaphanus, non solum virtutem, & qualitates novas, verum tamen alium ab illo, quem habuit colorem recipit. Non autem sic se habet in Mercurio. Alteratur enim eius Natura, sed non color nec fluxus forma: verum Metallum dissoluti color latet sub forma liquidi Argenti viui, & visus non apparet. *Prius igitur Mercurius in Metallum dissoluendo, postea agit Metallum in Mercurium coagulando, & ut in dissolutione forma, & color Metallum, sub forma, & colore Mercurij latebat, sic, & in coagulatione forma, & color Mercurij sub Metallum colore, & forma absconditur, sic nec Metallum qualitates in dissolutione prohibent Mercurij fluxum, nec Mercurij qualitates in coagulatione impediunt Metallum fixitatem.* An non hic obseruas miram quandam inter Mercurium, & Metalla concordantiam: amant enim vt mater, & filius, soror, & frater, mas, & foemina: quare corpora per

ra per aquam meliorantur, & capiunt in illa, & per illam latitudinem subtilitatis hoc est naturam spiritualem, & volatilem, & aqua per corpora vicissim emendatur, & retinetur, & induit naturam corpoream, & sic totum simul maturatur compositum, cum agentia facta fuerint patientia, & vice versa. Ratio verò, quod color Mercurij à corpore dissolutum non mutetur in decoctione, hæc est, quod terra, & aqua sunt in Mercurio homogenea, & ita temperata, vt neutra possit ab altera separari, suntque adeo fortiter commista, quod vna cum mira materie tenuitate tanta est substantie densitas, quæ colores abscondat: vnde si vlla Mercurij proportio corrumpatur vel destructiue cum rebus deturpantibus, vel generatiue cum corpore sibi appropriato substantie statim immixtam manifestabit colorem. Sunt autem proportiones Mercurij respectu terræ, & aquæ, respectu secundæ fluit, & est liquidus, respectu primæ, nihil quod tangit madefacit, præter illud solum, quod est de unitate suæ naturæ. Ex his ipsis, quæ dicta sunt, omnes errores operantium in Mercurio deteguntur. Quidam enim obstruunt aut diuidunt eius homogeneitatem,

tatem, deficcando varijs sublimationibus: alij terram corrumpentes, & disproportionâtes diaphanitatem inducendo. Hi quotquot sunt: nihil vnquam nisi opus Sophisticum faciunt. Est etenim Mercurius Metallorum sperma, quod plurima cum sagacitate Natura in venis terræ formauit ad Metallum, nec quidquam ei deest præter puram digestionem, non autem digeritur nisi à puro Sulphure Metallico incomburente, quod quidem in suo centro habet, per quod Natura in longo tempore Aurum ex illo formaret: hoc autem quomodo arte sua faceret, homini est ignotum: Aurum nempe ex Mercurio solo absque vlla additione, et si fieri possint, non tamen nisi longo tempore perficeretur, & plurimis cum impensis, quæ subire fatuum esset in simplici Auro formando. *Est ergò unicum in mundo Sulphur, quod Natura perfecit, quod est Mercurio familiarissimum.* Hoc igitur cum illo radicaliter permiscetur, & per hoc Mercurius decoquitur, & Mercurius propter qualitatum repugnantiam illud putrefacit, atque ita per regenerationem resurgit, non Aurum, quale in mineris habetur, sed spirituale, penetratiuum, & tingens, in tantum, vt
Metalla

Metalla quæuis imperfecta facile ingrediatur, dum super illa proijcitur, quæ tempore breuissimo ad anaticam Auri proportionem digerit, & reiectis fecibus, perfectæ sanitati restituit. Vides igitur, quod Mercurius nullo modo est à natura sua quam habet, disproportionandus, sed maturandus, idque non per se sine quauis additione, & tamen absque vlla extranea additione, sed per radicalem corporis mundi cum illo vnionem per minima, quæ fit secreta nostra coniunctione. Vide tamen ne decipiaris, non enim est hæc coniunctio manuali facta operatione, sed solummodo naturali, homine non solum non adiuuante, verum, & eius causam non bene intelligente, quare hoc opus Diuinum vocatur. Fatui norunt corpus Auri cum Mercurio confundere, & tum vocant illud Aurum animatum, verum nihil in illo inueniunt. Quamuis enim hæc duo simul mille annis manerent, postea nihilominus vnum ab altero in sua propria natura recederet. Quare non fuit alteratiua coniunctio, sed tantum duorum inter se confusio. At in nostra operatione spiritus Solis infundit se spiritui Mercurij, adeò vt nunquam postea recedat

ins
20j
#
 vnum ab altero, quemadmodum, nec aqua mixta aquæ. In hac igitur operatione maximum, imò totum artis latet secretum. Attendas igitur fili Doctrinæ, & caute videas, ne hic aberres. Corpus igitur Solis nunquam coniungetur cum Mercurio per intima, nisi mediante Luna, seu corpore imperfecto, & igne. Et hæc Luna est succus aquæ vitæ, quæ latet in Mercurio, qui cum igne est acuat, & est spiritus intrans corpus, & illud alterans, & cogens illud suam retinere animam. Iam igitur vides, quali de Mercurio hætenus sumus loquuti, non vulgari, sed pluuiali, qui propriè dictus non est Mercurius, sed aqua Mercurialis: Mercurius enim vulgi est aqua, sed deest ei spiritus, & vis ignea ad vrendum: supple si potes quod deest summo cum artificio, tum non amplius erit Mercurius vulgi, sed similis nostro. Sed si hoc facere non possis, dimitte istum Mercurium, quia nihil ab ipso præter damnum expectare possis. Ecce iam Deus est testis, rem totam narraui, quam si prudens fueris ignorare non possis. Mercurius enim vulgi plures seduxit, quam quiduis aliud in opere, in hoc enim laborantes nihil inuenerunt, propterea, quod Mercurium nostrum

nostrum non agnouerunt. Sed vt ad conjunctionem redeamus, quæ, crede mihi, est totum artis arcanum: terra enim cum aqua non inseparabiliter vnitur, sed aqua aquæ fortiter adhæret: hinc sequitur, quod laudabilis hæc coniunctio non nisi post dissolutionem celebratur: attendas igitur tu solutioni, & natura coniunget, & hæc dissolutio fit in Mercurio per opem Lunæ inclusæ, & ignis. Luna enim penetrat, & albefacit, & ignis mortificat, & terit, aqua verò vtramque hanc virtutem includit, iuxta dictum Philosophi; *Ignis, quem tibi ostendam est aqua: & alius. Nisi corpora per ignem, & aquam subtiliata fuerint, nihil fit in magisterio.* O beatum nostrum Mercurium, qui nos liberat à tot laboribus, quos Sophistæ patiuntur! Illi enim multas suis manibus operationes faciunt, & nihil proficiunt, quia verum naturæ cursum ignorant. Nos verò nihil facimus, sed omnia Mercurio facienda committimus, qui meliori methodo iuxta naturalem suum instinctum progreditur, quam quiuis hominum possit excogitare: tenetur enim finis sui necessitate, quare viam rectam nunquam transgreditur, si non impediatur.

Sunt autem quidam Sophistici operantes,

rantes, qui acceptum Aurum Mer. committunt, hæc in phiola concludunt, ignique superponunt, aliquid inde eximium expectantes; verum ex quo pingue semen, & bonum in terram sterilem injiciant, decipi illos contingit, messem enim, quam expectant, nullam inveniunt, quia, ut superius dictum est, & inferius latius dicetur; Aurum non est materia nostri lapidis in tota sua essentia, nedum Mercurius; quare nuda horum commixtio non potest lapidem nostrum generare, Aurum autem sic se habet in opere, ut masculus ad opus generationis, cuius in renibus abditissimis semen latet: quod si semel emiserit, & hoc in matrice debita accipiatur, & cum passivo spermate foemineo coniungatur, calore debito foueatur, alimento proprio cibetur, tum sanè ex Auro habebitur, quod opus nostrum præstabit abundè. Sic nec homo, qua homo est, Pater, nec materia embryonis appellari potest: habet autem in se talem materiam, ex qua per conjunctionem dissimilis materiæ spermaticæ in eodem genere per aptam dispositionem formatur infans: pari modo de Auro intelligendum esse censeo. *Aurum utique est omnium*

omnium Metallorum perfectissimum, & lapidis nostri Pater, non tamen eius est materia: sperma verò, quod est in Auro quod emittit, si modò per artificium tractetur, hoc utique erit ipsa lapidis nostri materia masculina, estque nihil aliud, quam virtus Auri digestissima, quæ ex illo extrahitur per sagax, & tum vocatur Aurum nostrum viuum, & non vulgare quod est mortuum: sic quoque, & in procreatione hominis, vir mortuus dici potest (respectu habito ad actum generationis) usque dum debitam materiam quam in se habet, in locum aptum effuderit; non dissimiliter in arte nostra accidit. Non est ergò Aurum nostrum Aurum vulgi: differunt enim, quemadmodum pater differt à suo [quod habet] spermate: primum ad opus nostrum est utile, & viuum; alterum verò mortuum & inutile, donec viuificetur (hoc est) sperma suum (quod est actiua virtus nostri lapidis) emittat. Sic igitur vos pergitè summa cum cautela, sumite corpus hoc, quod demonstraui, & semen ab ipso suaviter extrahite, tum quidem (nec ante) hoc Aurum (quod mortuum antea fuit, otiosum, & inutile) hac arte viuuum actiuum, & operi nostro idoneum factum,

factum, primam tibi sufficiet lapidis nostri materiam, masculinam scilicet, & sic non amplius hoc à nobis vocatur Aurum, sed æs, magnesia, plumbum, finus, nec propriè quidem Aurum dici potest; Aurum quippè est corpus, hoc verò chaos (*hoc est spiritus*) nec vlla arte ad pristinam Auri speciem reuertetur, quia corpus in spiritum est conuersum. Hinc Menabdes: *Jubeo posteros corpora facere incorporea*. Hermes quoque ait: *Fili extrabe à radio umbram suam*, hoc est, *extrabe ab Auro, quod radius appellatur, semen suum, quod umbra vocatur*, tum quia abditissimè, & quasi in umbra residet, tum etiam quia sub umbra obscura nigredinis egreditur. Aristoteles itidem ait: *primum, quod facere debes, est, ut Mercurium sublimes, deindè ut in Mercurium mundum corpora munda mittas*; Qualis autem hic intelligatur Mercurij sublimatio, lectorem admonitum velim, infinitas esse sublimationes falsas, erroneas, & Sophisticas, vnã veram, & naturalem, quæ tamen fit per artificium. Ego hic missis omnibus vulgaribus operationibus, sequor Philosophorum intentionem, illamque sublimationem velim, quam il-

li pri-

li primam materiæ tenuis præparationem appellant, per quam Ecclipsis terrene interpositionis de Luna tollitur, vt possit illuminationem à Sole accipere, quod fit quam fulca sphaera Saturni, quæ totum obnubilabat Horizontem, deletur, tum Ioue imperium obtinente ascendit in aërem nebula splendidissima, vnde super terram stillat ros sincerus amœnus, & peramabilis, quæ mollit eam, & in eius ventre, siuè sinu ventos magnos excitat, qui sursum lapidem nostrum portant, vnde virtute cœlesti imbuitur, qui rursus in terram, quæ nutritrix eius est, delapsus terrenam induit naturam corporeamq; sic recipit vim superiorum, & inferiorum. Concludimus ergo, nullo modo, nec Aurum, nec Mercurium posse nobis primam nostri lapidis materiam præbere vsque dum tinctura ex Auro dissoluendo per Mercurium dissoluentem extrahatur, quæ tinctura est virtus actiua viua non mortua, quemadmodum Aurum ante suam dissolutionem mortuum fuit. Hæc est veterum Philosophorum materia, quam accipere debemus, *quæ vt dicit Auctor noui luminis, est, sed non apparet donec artifici placet, in qua cognoscenda tota latet perfectio*. Quapropter iubeo vos quicunque

cunque huius arcani inuestigatores esse
 velitis, vt capiatis illud, quod vile est, &
 # totum mundo manifestissimum, ex quo ex-
 trahetis modo mirissimo quod est in illo
 occultissimum, hoc est menstruum no-
 strum, & Mercurius occidens est ager no-
 ster Philosophicus, in quo vester Sol orie-
 tur, & surget; hoc iungite cum sponso suo
 delectabili, & in lecto amicitiae concum-
 bere permittite præter amotionem, vs-
 que dum ex occulta hac natura (*quæ est*
Mercurius per Philosophum regeneratus)
 egrediatur virtus viuifica, quæ mortuum
 resuscitet: tum adest regia proles, cu-
 ius Pater est Sol, Luna Mater, & sic
 verissimam habetis explicationem noui
 luminis, capiendum est (*inquit Autor*)
 quod est, sed non videtur, donec arti-
 fici placeat, & hoc præ vera veterum
 Philosophorum materia vsurpandum, &
 sic plenè, atque planè dictum est de cor-
 pore nostro, & de aqua nostra, siuè de
 Sulphure nostro rubeo, & ære albo. His
 adiungi debere diximus furnum, vas, &
 ignem triplicem: notato benè, quod,
 & quibus de rebus hic loquor; est enim
 furnus luteus, vel latericius, vas vitre-
 um, ignisque elementaris, de quibus
 inferius dicemus in vltimo membro hu-
 ius

ius Tractatuli de dispositione nostra: hic
 verò de rebus essentialitèr, & substan-
 tialitèr operi competentibus loquimur.
 Etenim furnus ille latericius non solet à
 nobis appellari furnus noster, nec ignis
 elementaris ignis noster, nec vas vitre-
 um, vas nostrum: hæc enim vulgo, &
 Sophistis nobiscum sunt communia, &
 horum externorum curiositate nos sæpè
 vel etiam semper excellent; Illa verò
 nostra vocamus, quæ illi nec habent,
 nec habere possunt. Amen dico, quod
 ignis noster, furnus noster, vas nostrum
 secreta sunt, & non nisi Philosophis ob-
 uia, quippè vel ipsam nostri operis essen-
 tiam intrant. Hinc Philosophus quidam
 de igne hoc scribens inquit, Ecce ignis,
 quem tibi ostendam est aqua; Item alius
 de vase sic testatur: Vas Philosophorum
 est aqua eorum. Alius item, intentio
 scribit omnium Philosophorum hæc est,
 quod fierent omnes operationes igne suo
 humido, in furno secreto, & occulto
 vase, quæ testimonia clarè satis demon-
 strant alium ignem, vas, furnumque,
 quam quæ vulgo sunt nota. Proinde fra-
 ter mi, ne sit causa tibi scrupuli, quod
 furnum ignem vasque nostrum inter res
 essentialitèr lapidem constituentes supe-
 rius

rius numerarem: In hoc siquidem se-
 quor omnium in hac arte scribentium
 Philosophorum intentionem. Hoc de-
 vate Sendiuogius scribens, vas Natura
 nominat, ignem item Naturę. Flamel-
 lus, item Artephius, Lullius, cunctiq;
 cœteri eandem tenuere sententiam. Pa-
 tet proindè voluisse illos aliquid ab oculis
 plebis occultum. Ego verò sub fide bo-
 na dico, quod hæc tria non sunt nisi
 vnum: nam Natura non est nisi vnica,
 hoc norunt, & testabuntur filij artis ade-
 pti. Ignis enim est quatenus excruciat
 corpora magis, quam ignis, proindè vi-
 num ardens dicitur, & ignis fortissimus.
 Hinc Philosophus, *comburite æs nostrum
 igne nostro fortissimo*, quod dum audiunt
 Sophistę decepti sunt, ignem carbonum,
 aut flammę putantes esse, qui nostro
 igni est contrarius. De hoc Ioannes Me-
 chungus loquitur; *Nullus*, inquit, *ar-
 tificialis ignis tantum valet infundere ca-
 lorem, quantus è Cælo venit.*

INTROI-

INTROITUS APERTUS

A D

OCCLVSVM REGIS

PALATIUM.

PRÆFATIO AVTHORIS.

*Depto me, Anonymo Phi-
 laletha Philosopho, arca-
 na medica, chemica, phy-
 sica, Anno mundi redem-
 pti millesimo sexcentesimo
 quadragesimo quinto, et atis autem meæ
 vigesimo tertio, quo filijs artis debitum per-
 soluam, inuolutisque erroris labyrintho
 manum porrigerem, Tractatulum hunc
 conscribere decreui, ut adeptis appareat,
 me illis parem, & fratrem; seducti ve-
 rò sophistarum nugis lucern, per quam tu-
 rō reuertantur, videant, & amplectan-
 tur. O minor porrò non paucos hisce meis
 laboribus illuminatos fore, quia tempus
 aduentus Stellæ propè, ^{est} ne dum ad fores.
 Non sunt fabulæ, sed realia experimen-
 ta, quæ vidi, feci, noui, quod ex hisce
 lineis*

lineis facile colliget adeptus. Quare, ut ad bonum proximi hæc scribo, sat sit me professum, esse neminem in hac arte scribentem unquam tam lucide scripsisse, meque inter scribendum pluries calamum reposituisse, quod potius vellem sub invidia larua veritatem celasse; at cogebat Deus, cui non potui resistere, qui solus corda novit, cui soli gloria in sæculum. Hinc indubie colligo, multos futuros hac ultima ætate mundi hoc arcano beatos. Quia fideliter scripsi, nec studioso tyroni vllum reliqui dubium, non perfecte satisfactum. Etiam scio, multos, qui una mecum hoc arcano potiuntur, multoque plures esse sum persuasus, quorum familiaritatem quotidie de novo, ut ita dicam, sum breui consecuturus. Faxit sancta DEI voluntas, quod sibi placuerit, indignum me fateor, per quem talia efficiantur: tamen hisce in rebus sanctam DEI voluntatem adoro, cui subesse tenentur creatura uniuersa, ob quem solum illa condidit, conditaque tuetur.

CAP.

CAPVT I.

De Mercurij Sophici necessitate
ad opus Elixir.

Quisquis aureo hoc vellere potiri cupit, sciat aurificum nostrum pulverem, quem lapidem nostrum nominamus, esse aurum solummodo digestum in supremum gradum puritatis, & subtilis fixitatis, ad quem per naturam sagaxque artificium potest deduci; quod aurum sic essensificatum, aurum nostrum, (non amplius vulgi) nominatum, est nature artisque perfectionis periodus. Possem omnes citare hac de re Philosophos; at testibus non egeo, quia ipsemet adeptus, & lucidius scribo, quam antea hac vllus. Credat, qui volet, improbet, qui poterit, carpat, cuilibet. Hanc certe mercedem reportabit, altam ignorantiam. Subtilia, fateor, ingenia chimæras somniant: at in via nature simplici veritatem sedulus reperiet. Aurum igitur aurificandi verum, vnum, solum principium esto. Est autem aurum nostrum duplex, quod ad opus nostrum expetimus, maturum puta, fixum, Latonem

tonem flauum, cuius cor siue centrum est ignis purus. Quare corpus suum in igne defendit, in quo depurationem recipit, vt nihil eius tyrannidi cedat, aut ab eo patiatur. Hoc in opere nostro vices maris gerit, quare auro nostro albo crudiori, spermatis foemineo, coniungitur, in quo sperma suum emittit, tandemque vinculo indissolubili vtrumque coit, sic fit noster Hermaphroditus vtroque sexu pollens. Mortuum est itaque aurum corporale, priusquam cum sua sponsa coniungatur, cum qua Sulphur coagulans, quod in auro est extrahendum inuertitur. Sic absconditur altitudo, & manifestatur profunditas. Sic fixum ad tempus fit volatile, vt nobiliorum postea statum haereditario possideat, in quo fixitatem praepollentem obtinet. *Patet itaque quod totum secretum in Mercurio consistat, de quo Philosophus: In Mercurio est, inquit, quicquid quaerunt sapientes. De hoc Geber: Laudatur, inquit, Altissimus, qui Mercurium nostrum creauit, eique dedit naturam cuncta superantem.* Certè enim, nisi hic esset glorientur Alchymistae, vt ut volunt, at vanum esset opus Alchymicum. *Liquet proinde, quod non vulgaris sit*

hic

hic Mercurius, at Sophicus, quia omnis Mercurius vulgi est mas, id est, corporalis, specificatus, & mortuus; at noster est spiritualis, foemina viua, & viuifica. Attendè ergò quæsim de Mercurio dicturus, quia, vt ait Philosophus, Mercurius noster est Sal Sophorum, sine quo, quicumque operatur, est sicut sagittarius, qui sine chorda sagittat, & tamen nusquam est super terram reperibilis. Filius autem est à nobis formatus, non creando, at ex ijs rebus, in quibus est, extrahendo, cooperante natura, modomiro, per artem sagacem.

CAPVT II.

*

De componentibus principijs Mercurij Sophici.

INtentio quorundam in hac arte operantum est hæc, vt Mercurium diuersimodè purgent: nam per salia adiuncta sublimant, nonnulli à varijs fecibus, alij per se tantum viuificant, sic repetitis operationibus Mercurium Philosophorum factum autumant, & errant, quia non in natura operantur, quæ sola in sua natura emendatur. *Sciunt itaque aquam nostram*

nostram componi ex multis, esse tamen rem unam ex diuersis substantijs vnius essentiae concretis factam. Est nempe in aqua nostra requisitus primò ignis, secundo liquor Saturniæ vegetabilis, tertio Mercurij vinculum. Ignis est mineralis sulphuris, & tamen non propriè mineralis est, nedum Metallicus; at medius inter minieram, & Metallum, neuter, vtriusque particeps, chaos, siue spiritus, quia Draco noster igneus est, qui omnia vincit, tamen per odorem Saturniæ vegetabilis penetratur, cuius sanguis cum succo Saturniæ concrefcit, in corpus vnum mirabile, & tamen corpus non est, quia totum volatile, nec spiritus, quia in igne Metallum liquatum refert. Est itaque reuera chaos, quod ad omnia Metalla se habet, vt mater. Ex eo namque omnia extrahere noui, etiam Solem Lunamque absque Elixire transmutatore, quod qui pariter vidit, potest attestari. Vocatur hoc chaos arsenicum nostrum, aer noster, Luna nostra, magnes noster, chalybs noster, diuerso tamen respectu, quia varios status subit materia nostra, priusquam ex meretricis nostræ menstruo excernatur diadema regale. Disce igitur, qui sint socij Cadmi, quique sit serpens, qui illos vorauit,

vorauit, quæ sit caua quercus, ad quam Cadmus serpentem transfixit. Disce, quæ sint Dianæ columbæ, quæ Leonem mulcendo vincunt, Leonem, inquam, viridem, qui reuera est Draco Babylo-niensis, veneno suo cuncta interimens. Tandem disce Mercurij caduceum, quo cum operatur mira, quæque sint nymphae illæ, quas incantando inficit, si voto tuo cupis potiri.

CAPVT III.

De Chalybe Sophorum.

Sapientes Magi multa de chalybe suo posteris tradiderunt, nec leue momentum illi attribuerunt, quare inter Alchymistarum vulgus non leue est certamen, quidnam chalybis nomine sit intelligendum. Huius variam interpretationem varij dederunt. Candidè de hoc Autor Noui Luminis, at obscure scripsit. Ego vt nil ab artis inquisitoribus ex inuidia celarem, sincerè describam. Chalybs noster est operis nostri vera clavis, sine quo ignis lampadis nulla arte potest accendi: est auri minera, spiritus præcunctis valdè purus, est Ignis Infernalis, secretus,

tus, in suo genere summè volatilis, mundi miraculum, virtutum superiorum in inferioribus systema, quare signo illum notabili notauit Omnipotens, cuius natiuitas per Orientem in horizonte hemisphærij sui Philosophicum annuntiarunt. Viderunt sapientes in Euo Magiet obstupuerunt statim, quæ agnouerunt Regem Serenissimum in Mundo natum. Tu, cum eius astra conspexeris, sequere ad vsque cunabula, ibi videbis infantem pulchrum, sordes semouendo, regium puellum honorata, gazam aperi, auri donum offeras, sic tandem post mortem tibi carnem sanguinemque dabit, summam in tribus terræ monarchijs medicinam.

CAPVT IV.

De Magnete Sophorum.

Quemadmodum chalybs ad magnetem trahitur, magnesque sponte se ad chalybem conuertit, sic, & magnes Sophorum trahit illorum chalybem. Quare sicut chalybem docuit esse auri mineram, pariter, & magnes noster est chalybis nostri vera minera. *Notifico porrò magnetem nostrum habere centrum*

centrum occultum, Sale abundans, qui Sale est menstruum in Sphæra Lunæ, qui nouit calcinare Aurum nostrum. Centrum hoc se conuertit appetitu archetico ad Polum, in quo virtus chalybis est in gradus exaltata. In Polo est cor Mercurij, qui verus est ignis, in quo requies est Domini sui, nauigans per mare hoc magnum ad utramque pertingat Indiam, cursum dirigat per aspectum astri septentrionalis, quod faciet tibi apparere magnes noster. Sapiens gaudebit, stultus tamen hæc parui pendet, nec sapientiam discet, etiam licet polum centralem extrauerum conspexerit notatum signo Omnipotentis notabili. Tam duræ sunt ceruicis, quod et si signa viderint, & miracula, non tamen sophismata sua deponant, nec semitam rectam ingrediatur.

CAPVT V.

Chaos Sophorum.

Filius Philosophorum audiet sophos vnanimiter concludentes, opus hoc esse creationi vniuersi ad similandum. In initio igitur creauit DEVS Cœlum, & Terram, & erat terra inanis, & vacua, & fere-

& ferebatur DEI spiritus super aquarum faciem, & dixit DEVS, esto lux, & lux erat. Verba hæc artis filio sat erunt. Etenim Cœlum cum Terra oportet coniungi super thorum amicitia. Sic in honore per vniuersam vitam regnabit. Terra est corpus graue, mineralium matrix, quod in se illa occultè seruet, licet arbores, & animalia in lucem proferat. Cœlum est in quo luminaria magna cum astris circumuoluuntur, suasque vires trans aera ad inferiora admittit, at in principio confusa simul omnia fecere chaos. Ecce sanctè veritatem propalauit:

192 *Chaos etenim nostrum est quasi mineralis terra, coagulationis suæ respectu, & tamen aer volatilis, intra quod est Cœlum Philosophorum in centro suo, quod centrum est reuera astrale, irradians terram ad usque superficiem suo iurare. Et quis Magus tam prudens, qui ex hisce colligat nouum regem natum cunctis prepolentem, fratrum suorum à labe originali redemptorem, quem oportet mori, & in altum tolli, vt carnem suam, & sanguinem in mundi vitam det? Bone Deus, quam mirifica sunt hæc tua opera à Te hoc factum est, & miraculum apparet in oculis nostris. Gratias ago tibi.*

Patet

Pater Domine Cœli, & Terræ, quod absconderis hæc à sapientibus, & prudentibus, & reuelaris ea paruulis.

CAPVT VI.

Aer Sophorum.

EXpansum, siuè firmamentum aer in Sacris vocatur. Aer item chaos nostrum nominatur, idque non citra secretum insigne, quoniam sicut aer firmamentalis est aquam separator, paritèr, & aer noster. Est ergò opus nostrum reuera systema maioris mundi. Quoniam vt aquæ subtus firmamentum videntur, & apparent nobis, qui supra terram viuimus; at superiores aquæ visum nostrum fugiunt, quia tam latè à nobis distant; Paritèr, & in microcosmo nostro aquæ sunt minerales extracentrales, quæ apparent; at quæ intus clauduntur, visum nostrum fugiunt, & tamen reuera extant. Hæc sunt, de quibus Autor Noui Luminis; quæ sunt, at non apparent, donec artifici placeat. Quemadmodum ergò aer distinguit inter aquas, sic & aer noster omnem aquarum extracentralium ad aquas, quæ in centro sunt, in-

G 2 gref-

gressum prohibet. Etenim si ingrederentur, & miscerentur, tum statim unione indissolubili coalescerent. Dicam, itaque sulphur externum vaporosum comburens adhaerere pertinaciter chaos nostro, cuius tyrannidi non valens resistere, auolat purum ab igne, sub specie pulueris sicci. Tu si aridam hanc terram, aqua sui generis rigare scieris, poros terrae laxabis, & externus hic fur cum operatoribus nequitiae foras projicietur, purgabitur aqua per additamentum sulphuris veri à sorde leprosa, & ab humore hydropico superfluo, habebisque in posse Comitum à Treuis fontinam, cuius aquae sunt propriae Dianae Virgini dicatae. Hic fur est nequam arsenicali malignitate armatus, quem Iuuenis alatus horret ac fugit. Et licet aqua centralis sit huius sponsa, tamen amorem suum erga illam ardentissimum non audet exercere, ob latronis insidias, cuius technae sunt fere ineuitabiles. Esto hic tibi Diana propitia, quae ferarum domare nouit, cuius binæ columbae pennis suis aeris malignitatem temperabunt, quod per poros facile ingreditur adolescens, concutit statim peroleos, nubemque tetricam suscitatur, tuundas super induces ad Lunam usque candorem, atque ita tenebrae

nebrae, quae supra abyssi faciem erant, per spiritum se in aquis mouentem discutientur. Sic iubente DEO lux apparebit. Lucem à tenebris separa septima vice, eritque creatio haec sophica Mercurij completa, eritque septimus tibi dies Sabbatum quietis, à quo tempore ad anni usque reuolutionem possis expectare generationem supernaturalis Solis filij, qui circa finem saeculorum in mundum veniet, ut à labe cuncta suos fratres liberet.

CAPVT VII.

De operatione prima Mercurij Sophici preparationis per Aquilas volantes.

SCias frater, quod exacta Aquilarum Philosophorum praeparatio primus perfectionis gradus censetur, in quo cognoscendo ingenium requiritur habile. Noli namque credere, quod alicui nostrum casu, vel imaginatione fortuita prouenerit haec scientia, prout stupidè ignarum vulgus credit, verum multum, diuque sudauimus, multas noctes insomnes duximus, multum laboris, ac sudoris fumus perpeffi, ut veritatem conlequere-

sequeremur. Ea propter, Tyro studio-
sè, certò scias, quod absque sudore,
& labore nil efficias, putà in opere pri-
mo, licèt in secundo natura sola opus
exequitur absque vlla manuum imposi-
tione, solo igne moderato externè ad-
hibito. Intellige ergò, frater, sopho-
rum dicta cum scribunt; Aquilas suas
ad Leonem vorandum esse ducendas,
quarum quo parcior numerus, eo gra-
uior lucta, tardior item victoria; præ-
stantissimè autem opus perfici septena-
rio numero, aut noueno, Est, puta,
Mercurius Sophicus auis Hermetis, qui
nunc anser vocatur, nunc fassianus, nunc
hic, nunc ille. Vbi verò loquuntur Ma-
gi de aquilis suis, plurali numero loqu-
untur, numerumque assignant à tribus
vsque ad decem. Non tamen sic volunt
intelligi, ac si totidem aquæ pondera ad
vnum terræ vellent, verum de intrinse-
co pondere dicta sua interpretari oppor-
tunum est, nimirum capiendam esse
aquam toties acuatam, quot illi nume-
rant aquilas; *quæ acuatio fit per subli-
mationem*. Esto ergò singula sublimatio
Mercurij Philosophorum, aquila vna
septimaque sublimatio Mercurium tu-
um sic exaltabit, vt balneum Regis tui
fiat

fiat conuenientissimum. Quare vt pro-
bè nodum hunc explicatum habeas, ar-
rige aures attentissimè: *Suñantur Dra-
conis nostri ignei, qui in ventre suo cha-
lybem occultat magicum, partes quatuor,
magnetis nostri partes nouem, misce simul
per Vulcanum torridum, in forma mine-
ralis aquæ, cui supernabit spuma rei-
jcienda. Testam repudia, nucleumque
selige, purga tertia vice, per ignem, ac
salem, quod facile fiet, si Saturnus in
speculo Martis suam formam aspexerit.
Fiet indè chamæleon, siue chaos nostrum,
in quo latent omnia arcana virtute, non
actu. Hic est infans Hermaphroditus,
qui à primis suis incunabulis per canem
Corascenum rabidum morsu infectus est,
undè perpetua hydrophobia stultescit insa-
nitque, imò licèt aqua sit sibi quauis re
naturali propinquior, tamen illam horret
ac fugit, ò fata! Sunt tamen in sylua
Dianæ binæ columbæ, quæ rabiem suam
insanam mulcent; tum ne hydrophobie
recidiuam patiantur, aquis submergas,
in iisque pereat, quarum impatiens nigri-
cans canis rabidus ad aquarum superfi-
ciem ferè suffocatus ascendet, tu imbre
ac verberibus illum fuga, ac procul arce,
sic tenebræ disparebunt. Fulgente Luna*
G 4 in suo

in suo plenilunio, pennas suppedita, & auolabit aquila, relictis pone se mortuis Dianæ columbis, quæ si prima acceptione fuerint mortuæ, prodesse nequeunt; Itera hoc septies, tum tandem requiem adeptus es, nisi quod decoctio tibi nuda incumbat, quæ est quies placidissima, ludus puerorum opusque mulierum.

CAPVT VIII.

De præparationis primæ labore, ac tedio.

Somniant quidam chemicolæ ignarè totum opus à principio ad finem meram esse recreationem iucunditate plenam, laborem verò extrà huius artificij cancellos statuunt; at qui sua tutò sententia fruuntur. In opere, quod tam facilè sibi affinxerunt, messem sanè inanem ab otiosa sua operatione metent. Scimus, puta, quod post benedictionem diuinam, ac radicem bonam primas obtineat labor, industria, & sedulitas. Nec sanè labor familiæ, (qui ludus potius seu animi recreamentum censendus est) id quod tantopere expetimus, ad vota dabit, imò vt ait Hermes, non animæ ac la-

bori

bori parcendum est. Aliter quod in parabolis predixit sapiens, verificabitur, nempe quod inertis desiderium occidet ipsum; Nec mirum, si tot homines Alchemiam tractantes ad pauperiem redigantur, Laborem, puta, effugiunt, nec sumptus patiuntur. Nos autem, qui hæc nouimus, & elaborati sumus, prò certò comperimus, nullum laborem præparatione nostra prima tædiosiorem. Idcirco Morienus feriò Regem hac de re hortatur, dicens: plurimos sapientum de operis huius tædio fuisse conquestos. Nec figuratè vellem hæc intelligi, siquidem non res iam considero, qualiter apparent in operis supernaturalis initio, verum qualiter illas primò inuenimus. Habilem reddere maissam, inquit Poeta, hoc opus, hic labor est. Iterumque

Alter inaurat am noto de vertice pellem.

Alteronus quantum subeas quantumque laborem, &c.

Impendas crassam circa molem, & rude pondus, &c.

Ea propter Herculeum hunc primum laborem Nobilis ille Arcani Hermetici Autor nominat. Sunt enim in principijs nostris multe heterogeneæ superfluitates, qua in

G 5

qua in

quæ in puritatem nunquam (ad opus nostrum) reduci possunt, ea propter penitus expurgare illas expedit, quod factu impossibile erit absque Arcanorum nostrorum theoria, qua medium docemus, quocum ex meretricis menstruo excernatur diadema regale. Quo medio cognito, adhuc labor magnus requiritur, tantus, quod, ut ait Philosophus, plurimi artem dimiserunt mancam, propter terribilia mala. Non tamen eo inficias, quin mulier artis laborem facile subire possit, ita tamen, ut inter labores, non lusus sibi adnumeret; Verum parato semel Mercurio, quies tandem adepta est, quæ quouis labore longè est optabilior, ut ait Philosophus.

CAPVT IX.

De virtute nostri Mercurij super omnia Metalla.

Mercurius noster est serpens ille, qui Cadmi vorauit socios, nec mirum, quia Cadmum ipsum cæteris robustiorem prius vorauerat, tandem tamen hunc Serpentem Cadmus transfiget, cum virtute sui Sulphuris illum coagulauerit. Scias itaque Mercurium
hunc

hunc nostrum omnibus corporibus Metallicis prædominari, illaque soluere in materiam suam proximam Mercurialem Sulphuram eorum separando; sciasque quod Mercurius aquilæ vnus, aut duarum, aut trium Saturno, Ioui, Venerique imperet; Lunæ imperat à tribus aquilis ad septem, tandem Soli imperat ad aquilas vsque decem. Notifico proinde mercurium hunc esse primo enti Metallorum viciniorem quouis alio Mercurio, quare radicatus corpora Metallica intrat, eorumque profunditates absconditas manifestat.

CAPVT X.

De Sulphure, quod est in Mercurio Sophico.

PRæ cunctis mirum hoc est, quod in Mercurio nostro non modo actuale, verum etiam actiuum insit sulphur; & tamen omnes Mercurij proportionem, formam retinet. Quare formam illi per nostram præparationem introductam necesse est, quæ forma est Sulphur Metallicum, quod sulphur est ignis, qui compositum solem putrefacit. *Hic sulphureus*

phureus ignis est spirituale semen, quod virgo nostra (nihilominus intemerata remanens) contraxit, quia amorem spiritualem admittere potest virginitas incorrupta, iuxta Arcani Hermetici Auctorem, ipsamque experientiam. Ratione huius sulphuris est hermaphroditus, qui tam actiuum, quam passiuum principium eodem tempore, idem Mercurius per eundem digestionis gradum conspicuum includit. Siquidem cum sole iunctus, hunc mollit, liquefacit, & soluit, calore ad compositi sulphuris exigentiam temperato. Eodem igne se ipsum coagulat, datque in sua coagulatione solem, *lucemque iuxta operationis placitum.* Incredible hoc forsitan tibi videtur; at verum, nempe, quod Mercurius homogeneus, purus, & mundus, interno Sulphure per artificium nostrum grauidus, solo calore conuenienti adhibito semetipsum coagulet, per modum floris lactis, supra natante, quasi terra subtili super aquas. Cum sole vero iunctus, non solum non coagulatur, verum mollius quotidie conspicietur compositus, usque dum penes solutis corporibus inceperint coagulari spiritus, in colore nigerrimo, in odore foetidissimo. Patet pro-

proinde, quod sulphur hoc spirituale Metallicum sit reuera mouens primum, quod rotam vertit, Axemque voluit in gyrum. Sulphur hoc est reuera aurum volatile, non dum satis digestum, at satis purum, quare nuda digestionem in Solem transit. Verum si iungatur, Soli iam perfecto, non tam coagulatur: at dissoluit corporale aurum, cum eoque dissoluto remanet sub vna forma, licet ante unionem perfectam mors necessario debeat precedere, vt post mortem uniantur, non in vnaria simpliciter perfecta, at in millenaria plusquam perfecta perfectione.

CAPVT XI.

*

De inuentione perfecti Magisterij.

Sapientes olim, quotquot hanc artem citra librorum opem sunt adepti, hoc modo ad illam assequendam sunt adducti, nutu DEI. Non enim mihi persuadere possum, quod immediata reuelatione ad illos peruenerit, nisi forte Solomon illam habuerit, quod sub Iudice relinquere, quam determinare malim. Et tamen etiamsi habuerit,

rit, ad illam tamen indagine peruenisse quid impedit, cum sapientiam solam postulauerit, quam DEVS sic illi dederat, vt cum illa etiam opes, pacemque possideret? Quia ergo plantarum arborumque naturam à Cedro in Libano ad hyslopum, vsque parietariam rimatus est, intellixisse eum pariter minerarum naturas, quarum non iucunda minus cognitio, quis sanus mente negabit? sed ad rem. Dicimus, quod verosimiliter credendum sit, hoc Magisterio potitos primos adeptos, inter quos Hermes, quibus librorum deerat copia, quæsiuisse primò non plusquam perfectionem, at simplicem tantum imperfectorum ad regalem statum, exaltationem cumque cernerent, omnia Metallica Mercurialis esse originis, Mercuriumque pondere, ac homogeneitate esse Metallorum perfectissimo Auro simillimum; Hunc ideò ad Aurimaturitatem dirigere sunt conati, verum nullo igne id potuerunt efficere. Quare secum perpenderunt, requiri saltem præter extrinsecum calorem *internum ignem* ad Vota complendum. Hunc itaque plurimis in rebus quæsiuerunt. Primò aquas summè calidas ex minoribus

bus mineralibus extillarunt, cum eodemque Mercurium corroderunt, at nulla arte hac via efficere poterant, vt Mercurius intrinsecas suas proprietates mutaret, vtpotè quia aquæ omnes corrosiuæ externa solum agentia essent, per modum ignis, licet differentè; & non permanebant hæc menstrua, vti vocabant, cum corpore dissoluto. Eadem ratione confirmati salia cuncta repudiarunt, *vno sale excepto, qui est saliumens primum, qui quoduis Metallum dissoluit, eademque opera Mercurium coagulat, at hoc non nisi via violenta.* Quare agens istiusmodi integro pondere, & viribus à rebus iterum separatur. Quare agnouerunt tandem viri sapientes in Mercurio obstare *cruditates aqueas, & fœces terreas*, ne digestus fiat, quæ radicibus infixæ, non nisi per totius compositi inuersionem possint exterminari. Nouerunt (*inquam*) Mercurium, si posset ista exuere, statim fixum futurum. In se quippè fermentale Sulphur habet cuius, vel minimum granum esse totum Corpus Mercuriale coagulando, dummodò fœces, & cruditates possint semoueri. Hoc ergo tentarunt purgationibus varijs, at frustra; vtpotè cum morti-

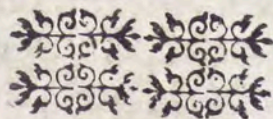
mortificationem pariter, & regenerationem postulet prædictum opus, ad quod Agente opus. Tandemque nouerunt, Mercurium in terræ visceribus ad Metallum fuisse destinatum, ad quem scopum quotidianum retinebat motum quamdiu loci aptitudo, cœteraque externa, benè disposita manserunt; verum casu his vitiatis, spontè rubeat hæc immatura proles. Sic quod priuatum quoddam motu, vitæque conspicitur, à priuatione verò ad habitum regressus immediatus est impossibilis. Passiuum, puta, est in Mercurio, quod esse debuerat actiuum; ità quod opus sit vitam aliam, cuiusdem naturæ, huic introducere, in qua introducenda vitam Mercurij latentem suscitatur. *Sic vita vitam recipit.* Tum tandem funditus immutatur, & à centro spontè reijciuntur fœces seu sordes, prout in præcedentibus capitulis abundè satis scripsimus. *Vita hæc est in solo sulphure metallico:* Quæsiuerunt Magi in Venere, similibusque substantijs, at frustra. Tandem Saturni solentem in manus acceperunt, illamque probauerunt auri Stylangem. Quod ergò ab auro maturo fœces secernendi vim haberet, idcirco in Mercurio facturam arguerunt.

gumento à maiori ad minus ducto confidebant. At, & hanc suas sordes retinere experimento comprobarunt, meminereque triti prouerbij: *Mundus esto, qui alterum cupis mundificare.* Quare hanc purgare conantes, penitus compererunt impossibile, quoniam in se sulphur nullum haberet Metallicum, licet tale naturæ abundaret purgatissimo. Quod ergò in Mercurio exiguum, eumque passiuum solum sulphur notarunt in hac Saturni prole nullum actuale, at solum potentiale inuenerunt. Quare cum sulphure arsenicali comburente fœdus iniit, & sinè hoc stultescens subsistere nequit in forma coagulata, & tamen ità stupida est, quod cum hoc hoste, à quo arctissimè incarceratur, habitare malit, scortationemque committere, quam renuntiare huic, & sub forma Mercuriali apparere. Quare actiuum sulphur vltèrius quærentes, penitissimè tandem abditum in domo arietis quæsiuerunt, & inuenerunt Magi. Hoc autem à Saturni prole auidissimè est exceptum, quæ, puta, materia Metallica est purissima, tenerrima, primoque enti Metallico propinquissima, omni priuata sulphure actuali, in potentia tamen ad sulphur reci-

recipiendum. Quare instar magnetis ad se hoc trahit, & in suo ventre absorbet ac abscondit, Omnipotensque, quo opus hoc summè exornaret, regium suum sigillum huic imprimit. Tunc statim gavisissimi sunt Magi, cum sulphur non solum repertum, at etiam paratum conspexerint. Tandem Mercurium purgare per hoc sunt aggressi, at non respondit eventus, quia adhuc malignitas arsenicalis huic sulphuri in sobole Saturni absorpto commisceretur, quæ etsi exigua iam esset, respectu eius, quam in sua minerali natura haberet, copiæ tamen omnem prohiberet ingressum. Quare per columbas Dianæ hanc aeris malignitatem contemperare probarunt, & eventus votis respondebat. Tum vitam vitæ commiscuerunt, & per liquidam siccam humedtarunt, nec non per activam passivam acuerunt, & per viam mortuam vivificaverunt. Sic obnubilatum est cœlum ad tempus, quod post largos imbres iterum serenum factum est. Hic Merc. emerit hermaphroditicus. Hunc ergo in ignem posuerunt, & illum tempore haud admodum longo coagularunt, inque sua coagulatione Solem Lunamque reperiunt purissima. Tandem ad se reuersi

cogi-

cogitarunt, quod Mercurius hic deputatus nondum coagulatus, nondum erat Metallum, at volatilis factus, quoque nullam relinqueret in destillatione sua in fundo remanentiam. Quare Solem immaturum, Lunamque suam viam illum nominarunt. Considerarunt item, quod ex quo verum esset auriens primum, adhuc volatile existens, quidni esset ager, in quo satus Sol virtute augetur. Ea propter Solem in eodem posuerunt, & quod admirationem facile patraret, fixum in eodem factum est volatile, durum molle, coagulatum dissolutum, stupente ipsa natura. Quare hæc duo invicem desponsarunt, vitro incluserunt, ad ignem posuerunt, opusque rexerunt ad naturæ exigentiam, tempore longo. Sic vivificatum est mortuum, mortuumque est viuum, putruit corpus, & gloriosus surrexit spiritus, anima que tandem exaltata est in essentiam quintam animalibus, Metallis ac vegetabilibus summam medicinam.

CAP.

CAPVT XII.

De modo faciendi perfectum Magisterium in genere.

IMmortales DEO gratias agere debemus, quod hæc arcana naturæ nobis monstrauerit, quæ ab oculis plurimorum abscondidit. Quæ ergò nobis gratis data sunt à Datore illo magno, gratis, ac fidelitè studiosus patefaciemus. *Scias itaque operationis nostræ secretum maximum aliud nihil existere, quam coborationem naturarum, vnius super aliam quousque virtus digestissima ex digesto per crudum extrahatur;* Ad hoc autem requiritur. Primò exacta rerum opus ingredientium comparatio, ac præparatio, adaptatioque. Secundò externarum bona dispositio. Tertiò rebus sic paratis bonum requiritur regimen. Quartò præcognitio desideratur in opere apparentium, ne cœcè procedatur. Quintò patientia, ne opus festinetur, aut præcipitantè regatur. De his omnibus quantum frater fratri dicemus ordine.

CAP.

CAPVT XIII.

De Sulphuris maturi usu in opere Elixiris.

DE Mercurij necessitate diximus, multaue de Mercurio arcana tradidimus, quæ ante me fat erant in mundo ieiunia, quia, aut ænigmatibus obscuris, aut sophisticis operationibus, aut tandem verborum scabiosorum congerie, libri ferè omnes chemici scatent. Ego verò non sic egi, hac in re voluntatem veram diuino beneplacito resignans, qui hac vltima mundi periodo thesauros hõce referaturus mihi videtur, quare non amplius timeo, ne vilescat ars, absit. Hoc fieri nequit. Nam vera sapientia se ipsam in æterno tuetur honore. Utinam tandem instar fimi vilesceret Aurum, Argentumque! magnum à toto mundo hætenus adoratum Idolum! tum nos, qui hæc callemus, non ità latere studeremus, qui iam ipsam Caini maledictionem recipisse nos, (*lugentes atque suspirantes!*) iudicamus; nempè vt à facie quasi Domini arceremur, & à iucunda societate, quam non-

quondam cum amicis, sine pauore habuimus. Iam verò agitamur quasi à furis obsessi, nec vlllo in loco tuto nosmet diu credere possumus, sæpè quoque lamentationem Cain ad DEVM queruli facimus. Ecce quicumque me inueniet, occidet. Familiæ curam non ausi suscipere, vagabundi, per varias gentes erramus, nec certam vllam habitationem obtinemus. Et licet omnia possideamus, paucis tamen vti licet; in quo ergò felices sumus, sola excepta speculatione, in qua magna est animi satisfactio. Credunt multi, qui ab arte sunt alieni, se si illa potirentur, hæc & talia facturos, sic quoq; & nos olim credidimus, verum cautiore facti periculis secretiorem methodum elegimus. Qui enim imminens vitæ periculum semel aufugerit, de cætero, crede mihi sapientior, dum vixerit, reddetur. Vxores, vt in prouerbio est, coelibum, puerique virginum benè vestiuntur, ac educant. ~~In~~ Inueni mundum in malignissimo statu positum, sic quod nullus ferè reperiatur, vt ut honesti faciem gesserit, resque publicas ostenderit, qui non priuatum scopum aliquem sordidum, ac indignum sibi proponat. Nec quisquam mortalium solus quicumquam efficere valet,

vt qui-

vt quidem in misericordiæ operibus, nisi capitis discrimen incurrere voluerit: quod nuper sum expertus in locis quibusdam peregrinis, vbi medicinam moribundis quibusdam desertis atque afflictis corporis miseris exhibui, & ad miraculum sanitatem recuperarunt, murmur statim factum est de Elixiri Sophorum, ita quod non semel summis cum molestiis, mutatis vestibus, raso capite, crinibusque alijs indutus, alterato nomine noctu fugam facerem, alter in manus nequissimorum hominum mihi insidiantium (*ob solam suspicionem vnà cum auri tibi facerrima coniunctam*) incidissem, multa huiusmodi narrare possem; quæ oculis ridicula videbuntur. Dicent enim, si ego hæc vel illa scirem, aliter facerem, sciant tamen ingeniosis tædio futurum cum tardis conuersari, ingeniosi autem sunt vafri, subtiles, perspicaces, & quidam vt Argi sunt oculati, quidem curiosi sunt, quidam Machiauelliani, qui inquirent in vitam, mores, atque hominum actiones penitissimè, à quibus saltem, si familiaris adsit notitia, latere est perdifficile; Si talem, qui hæc de se credit, (*nempè se sic aut sic facturum, si latere potiretur*) alloquerer: Tu es adepti

adepti cuiusdam familiaris, statim mente reuoluens, responderet: hoc esse impossibile, forsan semel videre possem, at familiariter cum eo versari, non fieri potest, quin olfacerem. Tu qui hæc credis de te ipso, an non alios æquali tecum perspicacitate pollere credis, qui te discernant, cum quibusdam enim conuersari oportet, aliter Cynicus alter Diogenes videbere. Si verò cum plebeis versare, hoc indignum. Si verò inter prudentes familiaritatem contraxeris, summè cautum esse te oportet, ne alij te discernant eadem facilitate, qua te alium adeptum (*tibi ignorantis secretum notum*) expiscari posse, credis, si modo familiari eius consortio potiri valeas. Adhuc non facilè suspicionem conceptam dignosces, citra graue incommodum: leuis item coniectura satisfaciet ad insidias tibi parandas: Tanta est in hominibus nequitia, quod non rarò laqueo strangulatos quosdam nouimus, qui tamen arte erant alieni. Sufficiebat quod desperati quidam murmur audierant de arte tali, cuius peritiæ nomen habuerunt. Tædio foret omnia recensere, quæ nosmet experti sumus, vidimus, atque audiuius hac de re, insuper hac ætate

LXXX

mundi plus, quam vlla priori. Quis non Alchimiam prætendit, ita vt, ne pedem vix mouere ausus fueris, nisi prodi cupias, si modò secreto aliquid transegeris. Hæc tua cautio zelum quibusdam incutiet, vt penitiùs te rimentur, de nummorum sophistication oggannient & quid non? Sin paulò apertior fueris, effecta sunt insolita, siuè fuerint in Medicina, siuè in Alchimia, si in Auri, Argentique pondus ingens habueris, idque venundare velis, mirabitur facilè vllus Auri obryzi argentiuè purissimi vndè magna quantitas adueheretur, cum à nullis terè locis, nisi fortè Barbaria aut Guinea Aurum obryzum adducatur, idque sub specie arenæ minutissime: tuum verò illo gradu nobilius, & tamen sub massæ forma, non carebit murmure maximo. Non tam stupidi sunt emētes, licet instar puerorum ludentes dixerint, oculi sunt clausi, veni, non videmus; si adueneris tamen ex vno saltem oculi angulo tantum videbunt, quantum tibi fat sit ad miseriam maximam creandam. Argentum verò finū adeò ac arte nostra productum est, à nullo loco affertur. Ex Hispania quod aducitur optimè parum bonitate excellet sterling. Anglicum, idque sub forma

H

monetæ

monetæ rudioris, quæ furto transportatur, legibus regionum prohibentibus. Si ergo copiam puri Argenti vendideris, iam te prodidisti, sin autem adultera ueris (*non metallurgus*) capitis supplico teneris, iuxta leges Angliæ, atque Hollandiæ ac omnium ferè gentium, quæ prouident, quod omnis deterioratio Auri, & Argenti, licet ad stateram, si modo non per metalliarum professum, ac licentiatum sub capitis crimine censetur. Nouimus nos, quod dum quondam vendere Argenti purissimi tantum, quantum 600. libræ, tentaremus, extra patriam nostram, mercatori similes induiti, nam adulterare non ausi fuimus, quia quæuis ferè regio suam habet Argenti bonitatis stateram ac Auri, quam facile norunt Metallici, in tantum, quod si prætenderemus allatum hinc aut inde, per probam statim agnoscerent, apprehenderentque vendentem, statim dixerint nobis, quibus obtulimus, arte factum Argentum, causam cur id affirmarent rogantibus nobis, nil aliud respondebant, quod Argentum, quod ex Angliæ, Hispania, &c. affertur, non iam discernere disciturus sumus: at hoc est e nullo illorum genere. Quod nos audierunt

tes, clam subduximus nos, & reliquimus, tam Argentum, quam pretium nunquam repetendum. Insuper si finges aliunde allatum magnum Auri pondus, præcipuè Argenti, hoc sine rumore fieri nequit. Dicit nauclerus, talis Argenti quantitas à me non est allata, nec potest nauem ingredi, cunctis nescientibus. Cumque audierint alij, qui illuc mercari assolent, ridebunt, dicentque, quid? an uersimile, quod massam Argenti auriue hic possit comparare, nauì imponere, tam strictis prohibentibus legibus, tamque stricto scrutinio præcaueri solito. Sic statim non in vna saltem regione, at in circumiacentibus publicabitur. Hæc nos periculis edocti latere decreuimus, tibi que, qui talem somnias artem, communicabimus, ut videamus, quidnam in bonum publicum, cum adeptus fueris machinaberis. Dicimus ergo, quod sicut antea Mercurium in opere necessarium docui, taliaque de Mercurio protuli, quæ nulla ante me fecit uetustas; ita iam Sulphur ex altera parte expeti notifico, sine quo Mercurius nunquam proficuum pro opere supernaturali congelationem accipiet, Sulphur hoc in opere nostro maris vices gerit,

rit, & sine hoc quicunque artem aggreditur transmutatoriam, in cassum omnia tentat, omnibus Sophis affirmantibus, nullam fieri posse tincturam, sine aere suo, quod æs est Aurum, sine vlla ambiguitate sic dictum. Hinc nobilis Sendiuogius. Sciens, *inquit*, & inter stercora lapidem nostrum cognoscit, & ignorans etiam in Auro illum esse non credit; In Auro, puta, quod Aurum Sophorum est, aureitatis tinctura latet, hoc cum sit corpus digestissimum, tamen in vno solo nostro Mercurio incurdatur, & à Mercurio feminis sui multiplicationem recipit, non tam pondere, quam virtute. Et quamuis Sophisticum plurimi Sophorum hoc negare videantur, ita tamen est reuera, vti dixi. Aiuunt, puta, mortuum esse aurum vulgare, suum autem viuum esse; sic pariter granum tritici mortuum est, id est, actiuitas in eo germinans suppressa succumbit, atque sic æternum maneret, si modo in aere sicco ambiente seruetur: verum in terram projiciatur, & vitam fermentalem mox suscipit, tumet, mollescit, germinatque. Ita porro res sese habet cum Auro nostro, mortuum est id est, sigillatur eius vis viuifica sub con-

tic

tice corporeo ad grani similitudinem licet differentèr, in quantum discrimen intercedit magnum inter granum vegetabile, Aurumque Metallicum. Verum quemadmodum granum in aere sicco in perpetuum impermutatum manet, in igne destruitur, in aqua sola nostra est reducibile, & tunc viuum est granum nostrum; prout triticum in agro seminatum, mutato nomine est sementum agricolæ, quod quamdiu in horreo maneret, frumentum erat; tam ad panificium aliaque, quam ad seminationem accommodatum: pariter, & Aurum, quamdiu in annuli vasisue forma, numine conspicitur; vulgare est, priori modo mortuum dicitur, quia immutatum ad mundi vsque finem maneret, posteriori modo viuum dicitur, quia sic est in potentia, quæ potentia intra paucos dies in actum deduci valet, Aurum tum non amplius erit Aurum, sed sophorum chaos; Merito ergo dicunt Philolophi: *IAS* Aurum Philosophicum ab Auro vulgari distare, quæ differentia in compositione consistit. Prout enim homo mortuus dicitur, qui iam mortis sententiam recepit: sic Aurum viuum dicitur, cum tamen in compositione miscetur, talique igni

H 3

sup-

supponitur, in quo necessario vitam germinatiuam breui sit recepturum, imò intra paucos dies vitæ inchoantis actiones sit demonstraturum. Quare ijdem Sophi, qui dicunt Aurum suum viuum esse, iubent te artis inuestigatorem mortuum reuiuificare, hoc si noueris, atque agens paraueris, ac ritè miscueris Aurum tuum, non tardè viuum fiet: in qua viuificatione viuum tuum mentuum morietur. Ideò iubent Magi mortuum viuificare, viuumque mortificare, & tamen aquã suam primo limine viuam vocant, dicuntque, quod mors vnus principij cum vita alterius vnã, eandemque habeat periodum. Vndè patet Aurum suum mortuum summi, aquam verò viuam. At componendo hæc simul breui decoctione viuifit Aurũ mortuum, occiditurque viuus Mercurius, id est, coagulatur, spiritus soluto corpore, atque ità in forma limi putrescunt vtrumque simul, vsque dum omnia membra compositi in atomos diuellantur. Hic ergò est naturalitas nostri magisterij. Mysterium, quod tantopere occultamus, est parare Mercurium, verè hic dictum, qui non potest reperiri super terram, ad manus nostras paratus, idq;

ob singu-

ob singulares rationes notas adeptis. In Mercurio hoc Aurum purum, purgatum ad summum puritatis, limatum, aut lamellatum amalgamamus optimè, & in vitro inclusum assiduè coquimus: Aurum virtute aquæ nostræ dissoluitur, reditque ad proximam suam materiam, in qua vita Auri inclusa fit libera, & suscipit vitam dissoluentis Mercurij, qui est respectu Auri idem, quod terra bonæ respectu grani tritici. In hoc ergò Mercurio solutum Aurum putrescit, & ità necessario oportet esse, necessitate naturæ. Quare post putredinem mortis resurgit nouum corpus, eiusdem cum priori essentiæ, nobiliorisque substantiæ, quæ gradus suscipit virtutis proportionabiliter ad differentiam, inter elementorum quatuor qualitates. *Hæc est operis nostri ratio, hæc est tota nostra Philosophia.* Diximus itaque, quod nil sit in opere nostro secretum excepto Solo Mercurio, cuius magisterium est, ritè illum preparare, cum Auro iusta proportione maritare, igneque regere ad Mercurij exigentiam. Quia Aurum per se non timet ignem, ergò regimen caloris ad Mercurij tolerantiam accommodare hic labor, hoc opus. Qui verò Mercurium

H 4

suum

suum non ritè pararit, etsi cum eo aurum iunxerit, eius aurum adhuc est aurum vulgi, vtpote quod cum tali agente fatuo iungitur, in quo æque impermutatum manet, ac si in arca maneret, nulloque ignis regimine corpoream naturam deponet. Noster verò Mercurius non est talis, ideoque aurum nostrum est spermaticum, sicut triticum satum est sementum, cum idem triticum in horreo annona, siuè frumentum maneat, mortuumque etiam licet in pyxide subtus terram inhumetur, (*prout indi occidentales frugem suam in terræ fossis à vapore aqueo munitis abscondere assolent*) tamen nisi vaporì terræ humido occurrat, mortuum est, id est, sine fructu manet, & à vegetatione remotum plane. Scio multos esse qui doctrinam hanc carpent, dicentque, aurum vulgi subiectum lapidis materiale affirmat, Mercuriumque currentem: nos verò contrarium nouimus. Agite Philosophi, crumenas vestras examine, quia talia nouistis, num lapidem habetis? Egò sanè non ex dono (*nisi DEI mei*) non furto illum possideo, habeo, feci, & quotidie mea sub ditione seruo. Eia tractate aquas vestras pluuiiales, maiales, salia vestra, gatrie de spermate

mate vestro, dæmone ipso potentiore, laceffite me opprobrijs, creditis me hoc vestro turpiloquio tristitia affici? dico quod solum aurum, & Mercurius sint nostra materialia, & scio, quæ scribo, & nouit cordium scrutator DEVS, quod scribam vera. Nec est quod inuidiæ me accuset, quoniam interrito calamo, inaudito stylo, in honorem DEI, vsum fructum proximi, mundique, & diuitiarum contemptum scribo. Quia natus est iam Elias Artista, & gloriola iam prædicantur de Ciuitate DEI. Plures ausim asseuerare me possidere diuitias, quàm totus valet cognitus Orbis: at vt non licet ob nebulonum insidias. Dedignor meritò atque detestor hanc auri argentique idolomaniam, qua cū pretium, pompam, ac vanitates mundus celebrat. Ah turpe scelus! ah inane nihil! creditis me hæc celare, scilicèt ex inuidia? nequaquam: profiteor namque me ex imò pectore dolere, quod nos vagabundi per totam terram quasi à Domini facie arcemur. At verbis non opus est, quæ vidimus, tetigimus, ac elaborati sumus, quæ habemus, possidemus, atque nouimus, hæc declaramus sola compassione erga studiosos moti, ex indignatione Auri, & Argenti,

H 5

lapi-

lapidumque pretiosorum, non quatenus DEI creaturæ, absit, eatenus quippè honoramus, & honoranda censemus; at populus adorat Israeliticus pariter ac mundanus. Quare serpentis instar aenei in puluerem conteratur. Spero, & expecto, quod post paucos annos pecus erit pecunia, fulcrumque hoc belluæ antichristianæ ruet in rudera, delirat populus, insaniunt gentes, inutile pondus vice DEI habent. Hæcine nostram tandem expectatam breuique emerfuram redemptionem concomitabuntur? quum Hierusalem noua auro in plateis scatebit, portæq; ex integris lapidibus pretiosissimisque conficientur, Arborque vitæ in Paradisi medio folia dabit ad gentium sanitatem? Noui noui, quod hæc mea scripta erunt plurimis instar Auri obryzi, & Aurum Argentumq; per hæc mea scripta vilescant instar fimi, credite iuvenes tyrones, credite patres, quia tempus adest ad fores, non ex vano conceptu hæc scribo, at in spiritu video, cum nos adæpti à quatuor angulis terræ redibimus, & Domino DEO nostro gratulabimur. Cor meum inaudita murmurat, spiritus meus in bonum totius Israelis DEI in pectore pulsat. Hæc præ-

mitto

mitto in mundum præconis instar, vt non inutilis mundo sepelliar. Esto liber meus præcursor Eliæ qui paret viam Domini regiam, & vnitam quilibet in toto terrarum Orbe ingeniosus artem hanc calleret, tum copiosissimè abundante Auro, Argentis, gemmisque nullus hæc magnificeret, nisi quatenus scientiam continerent. Tunc tandem virtus nuda ob sui ipsius naturam amabilem in honore haberetur. Noui plurimos artem possidentes, veramque eius notitiam, quæ omnes silentium secretissimum habent in votis. Ego verò ob spem, quam in DEO meo habeo aliter iudico, quare librum hunc conscripsi, de quo nullus fratrum meorum adeptorum (*qui bustum quotidie versor*) nouit. In fide enim firmissima DEVS requiem cordi meo dedit, credoque sine dubio, quod Domino Creditori, mundoque proximo, Israeli præcipuè sum hac via seruiturus hoc talenti mei vsu, & scio nullum posse talentum suum tantum in foenus proferre: prævideo namque centenos aliquot forte hisce meis scriptis fore illuminatos. Ea propter cum carne, & sanguine non contuli, consensum fratrum in hoc scribendo non sum aucupatus. Faxit DEVS pro-

H 6

nomi-

nominis sui gloria, vt quem expecto finem consequar, tum saltem gaudebunt, quotquot me norunt adepti, quod hæc publicarim.

CAPVT XIV.

De requisitis in genere ad hoc opus circumstantijs accidentibus.

Artem Chemicam ab omnibus erroribus vulgaribus sequestrauimus, & debellatis sophismatibus, & putatorum curiosis somnis artem ex Auro, & Mercurio fieri debere docuimus. Solem Aurum, sine vlla metaphora ostendimus; Mercurium Argentum viuum, citrà omnem ambiguitatem declarauimus. Priùs à natura perfectum, & venale demonstrauius; posteriùs per artem fabricandum ostendimus. Rationes addidimus tam claras, ac perspicuas, quod nisi cæcutire velles ad Solem, non possis quin perciperes. Professi sumus, iterumque profiteamur, nos non ex fide, quam aliorum scriptis damus, hæc protulisse; vidimus, ac nouimus, quæ fidelitèr declaramus, fecimus, vidimus, ac tene-

ac tenemus Lapidem magnum Elixirem. Nec sanè tibi inuidemus illius notitiam, at optamus, vt ex his scriptis ediscas. Notificamus insuper, quod difficilis sit Mercurij veri Philosophici præparatio, tamque difficilis, vt opus sit peculiari DEI gratia, si quis ad exactam eius notitiam peruenire cupierit, cuius præcipuus nodus est inuentio Columbarum Dianæ, quæ in æternis Veneris amplexibus inuolute sunt; quæ à solo Philosopho visæ sunt, hæc sola scientia perficit Artistam in theoria nobilitat Philosophum, & Tyroni scienti omnia arcana nostra apperit. Ego quod nullus alius ante me fecit, talia de illius aquæ fabrica protuli, quod plura nequeam, nisi Acceptum darem, quod & feci, solummodò res proprijs suis nominibus non nominaui. Restat porrò, vt vsum praxinque describamus, per quam facile bonitatem, aut defectum Mercurij dignoscas, & eo cognito alterare, atque emendare prò voto possis. Habito itaque Mercurio animato, auroque, accidentalibus restat purgatio, tam Mercurij, quam Auri, postea desponsatio, tertio rectio.

CAP.

CAPVT XV.

De accidentalipurgatione Mercurij, & Auri.

AVrum perfectum in terræ visceribus reperitur, vnde aliquandò in frustulis arenaque reperitur. Si hoc sincerum habere possis, purum est satis; si minus, purga vel cum Antimonio, vel per cineritium, vel bulliando cum aqua forti, Auro prius granulato, aurum nostrum à natura factum est, nostris manibus perfectum, quod inueni, & de quo vsus sum, sed vix vix centesimus mille artifita nouit, nisi habeat scientiam exquisitam in regno metallico, ac minerali: ac præterea est in subiecto omnibus noto, licet sit mixtum cum multis superfluitatibus, ideò illud experimur multis examinibus, & misturis, donec omnes fæcces reiectæ sint, & maneat purum; quod tamen adhuc non est sine aliqua hæterogeneitate, tamen non fundimus, sic enim anima illius periret, & æque mortuum fieret ac aurum Vulgi, sed laua illud in aqua, in qua totum excepta materia nostra consumatur, tunc corpus

corpus nostrum fit ad instar rostri coruini. Postea funde igne fusionis, ac limato, & paratum est. Mercurius verò indiget interna, atque essentiali purgatione, quæ est additio Sulphuris veri gradatim, iuxta numerum Aquilarum, tum radicitus purgatur hoc Sulphur nihil aliud est, quam aurum nostrum, quod si sine vi scias separare, & vtrumque separatim exaltare, ac postea coniungere, ex ijs habebis conceptionem, quæ tibi dabit filium, quæcunque substantia sublunari nobiliorem: hoc opus complere fit Diana, si sit inuoluta in inuolabilibus Veneris amplexibus. Ora Omnipotentem, vt mysterium hoc tibi reuelet, quod in præcedentibus Capitulis aperui ad litteram, & in quibus hoc secretum planè tractatur, nec quod ^{est quodammodo vltimum secretum in officio} deficit. At in superaccidentalem poscit mundationem ad externas sordes à centro eiectas abluendas. Non absolutè necessarius est hic labor, tamen opus accelerat, ideoque conueniens est. Quare cape Mercurij tui, quem parasti per Aquilarum numerum conuenientium, & sublimater à sale communi, ac Martis scorijis, terendo simul cum aceto, & modico Salis ammoniaci, vsque dum Mercurius dispareat, exsiccatum, & de-

& destilla per Retortam vitream igne gradatim aucto, vsque dum totus Mercurius ascenderit. Hoc quater reitèra, postea Mercurium bulli in aceti spiritu per horam in cucurbita, aut vitro lati fundi, ac stricti colli, agitando interdum strenuè. Decantatum acetum, & acetositatem elue aqua fontana, repetitum affusa. Tum exsicca Mercurium, & fulgorem eius mirabere. Posses lauare vrina, aut aceto, & sale, ac sublimationi parcere, tum saltem quater destillare, postquam omnes Aquilas perfecisti citrà additionem, lauando Retortam chalybeatam, quauis vice cinere, ac aqua, tandem bulli in aceto stillato per dimidium diei, agitando interdum strenuè, & nigricans acetum effunde, & affunde nouum, tandem elue aqua calida, possis que aceti spiritum redistillando à nigredine liberare, & eiusdem virtutis habere. Hoc totum est ad amouendam externam immunditiam, quæ non adheret in centro, & tamen est in superficie paulò obstinatior, quam sic percipies; Mercurium amalgamacum auro purgatissimo, fiat amalgama in charta mundissima, & videbis, quod amalgama chartam nigredine fusca inquinari; Huic faciò tu occurre per
destilla-

destillationem perfectam, & bullitionem, ac agitationem, quæ præparatio opus valdè promouet accelerando.

CAPVT XVI.

De amalgama Mercurij, & Auri, & de pondere vtriusque debito.

Hisce ritè peractis, capies Auri purgati, & lamellati, aut subtilitèr limati, partem vnã, Mercurij partes binas, impone mortario marmoreo, calefacto, nempè in aqua bulliente (*ex qua statim exemptum exsiccat, & calorem diu retinet*) tere cum pistillo eburneo, aut vitreo, aut lapideo, aut ferreo (*quod non tam bonum est*) aut buxco; vitreum tamen, aut lapideum præstat. Ego corallino albo vti soleo. Tere, inquam, strenuè, quousque fiat impalpabilis, tanta cum diligentia tere, ac plicatores colores suos solent comminuere, tum vide temperaturam; si plicabilis sit instar butyri, non nimis calidi, nedum frigidi, ità tamen, vt declinatum amalgama non permittat decurrere Mercurium, instar aquæ hydropicæ intercuta-
lis,

lis, bona est consistentia; sin minus, adde aquæ quantum sufficit ad huiusmodi consistentiam faciendam. Lex misturæ hæc est, quod promptissimè plicabilis sit, ac mollissima, & tamen instar glebularum rotundarum formari queat, instar butyri, quod licèt digiti tactu leuissimo cedat, tamen in globos formari à muliere lauante potest. Exemplum allatum obserua, vt exactissimum, quia vt butyrum, etsi declinetur, tamen non effundit de se liquidius aliquid, quam tota est massa: paritèr est mistura nostra. Pro intrinseca natura Mercurij hoc signum dabitur, vel in dupla, vel tripla proportione Mercurij ad corpus, vel etiam in triplo corporis ad quadruplum spiritus, aut duplo ad triplum; eritque pro Mercurij differentia mollius, aut asperius amalgama; semper tamen memento, quod in glebula coalescat, illæque glebulæ se positæ sic concrecant, quod non appareat viuacior Mercurius in fundo, quam in summo. Nota enim, quod si quiescere permittatur amalgama, sponte indurescit. Iudicanda ergò est temperatura inter agitandum, & si tum plicabilis sit instar butyri, glebulasque fieri permittat, suæque glebulæ
in

in charta munda positæ, sine molestia, sic in quiete sit liquidior, bona est proportio. Hoc factò cape spiritum aceti, & solue in eo tertiam partem salis ammoniaci, & impone Mercurium, & solem antea amalgamatum in hunc liquorem, impone vitro colli longi, & bullire per mitte quadrantem horæ, forti ebullitione, tum exime misturam ex vitro, se moue liquorem, calesce mortarium, & tere, vt suprâ, fortitèr, ac sedulitèr, tum cum aqua calida elue omnem nigredinem. Impone iterum in priorem liquorem, & in vitro eodem ebulli iterum, tere iterum strenuè, ac laua. Hoc reitera, vsque dum nullo labore vllum possis colorem ex amalgamate abstergere, clarescet tum amalgama instar purissimi Argenti, politissimique stupendo candore. Adhuc obserua temperaturam, & caue, quod sit exquisita iuxtâ datas regulas, sin minus effice iustam, & procede, vt suprâ. Hoc opus est laboriosum, tamen laborem compensatum videbis signis in opere apparentibus. Tandem bulli in aqua pura, decantando, ac repetendo, quousque falsedo, & acrimonia tota euanuerit; tum aqua effusa exsicca amalgama, quod citò fiet. Vt autem
tem

tem securus valde sis (*quìa nimia aqua opus perdet vapore suo vas, vtut magnum rumpendo*) agita suprà chartam mundam cum apice cultelli, à loco ad locum, vsque dum exsiccetur optimè, tum procedere, vt docebo.

CAPVT XVII.

De vasis proportionè, forma materia, & clausura.

Habebis vitrum ouale, aut rotundum tam magnum, vt aqua destillata vnciam vnã capiat in sphaera ad vltimum, nec sanè minus, si possis; sed circà illam mensuram, quam cautè possis, compara. Habeat vitrum collum palmæ vnus altitudinæ, esto vitrum bene clarum, spissum, quo spissius, eò melius, dummodò distinguere possis in vitri concavo actiones. Ne sit spissius in vno, quam in alio loco. Esto materia huic vitro adaptata vnica semis Auri eum vncia vna Mercurij, & si triplum Mercurij addideris, adhuc intra binas vncias erit totum compositum. Estque hæc proportio exquisita. Porrò nisi vitrum sit spissum, in igne perseuerare non valebit,

bit, quìa venti, qui in vase ab embryo-
ne nostro formantur, vas dirumpent.
Esto vitrum sigillatum in summitate,
cautelà, quod nec fissura sit nedum foramen,
aliter periret opus. Sic videbis,
quod opus in principijs suis materialibus
non excedat pretium Aureorum trium.
Imò in aquæ fabrica sumptus vnus libræ
vix excedit coronatos duos. Instrumenta,
fateor, sunt nonnulla, illa tamen neutiquam
cara, & si meum instrumentum destillatorium
habueris, à vitris fragilibus facile excusabere.
Sunt tamen aliqui, qui somniant imperialis
forfan vnus pretium totum operi inferuiturum,
quibus respondere licet, hoc, illos nunquam
opus experimento perfecisse probare.
Alia enim sunt in opere necessaria, quæ
sumptibus indigent. At instabunt hi ex
Philosophis, omne, quod magno pretio
emittitur, in opere nostro mendax reperitur.
Quibus responderem, & quid est opus nostrum?
nempe facere lapidem? Illud quidem finale est:
verum opus est, humiditatem reperire, in qua Aurum liquescit sicut glacies in aqua tepida: hoc reperire est opus nostrum; In hoc multi insudant,
vt Mercurium Solis, alij, vt Mercurium Lunæ lucrarentur; at frustra.
Nam

Nam in hoc opere mendax est omne, quod caro venditur pretio. *Amen dico, quod huius aquæ principij materialis tantum emi possit pretio vnus floreni, quantum ad duas integras libras Mercurij animandum sat, sit vt fiat verus Sapiens Mercurius.* Interim vasa vitrea, carbones, vasa terrea, furnus vasa atque instrumenta ferrea nō possunt nihilo comparari. Tacecant ergō turpes Sophistarum garrulitates impudenter mentientium, ac garrulitate sua plurimos seducientium. Absque perfecto corpore, ære nostro, nempe auro numquam vlla tinctura haberi potest, estque lapis noster ex vno latere vilis, immaturus, volatilis, ex altero perfectus, pretiosus, & fixus; Quæ duæ species sunt corpus, aurum, & spiritus, nempe argentum viuum.

CAPVT XVIII.

De Furno siue Atbanore Sophico.

DE Mercurio dictum est, eiusque præparatione, proportione, ac virtute; De Sulphure item, eiusque necessitate, ac vsu in opere nostro; quomodo paranda sint monui, quomodo mi-

dō miscenda docui; de vase item, in quo figillanda, plurima detexi; Quæ omnia cum grano Salis intelligenda moneo, ne fortè literatim procedendo sæpius errare contingat. Sic enim cum in solito candore Philosophicas subtilitates texuimus, quod nisi plurimas in præcedentibus capitulis metaphoras olfeceris, vix aliquid messis præter dispendium colliges. Exempli ergō, vbi sine vlla ambiguitate vnum principiorum Mercurium, alterum Solem diximus; vnum venale, alterum arte fabricandum: Scias Mercurium nostrum de se Aurum dare, quod si non noris, quod sit secretorū nostrorum subiectum, oportet, vt prò Sole vulgari vendas; estque in omni examine Sol verus, ac proindè venalis est, id est, vendi potest, cuius sine scrupulo. Sol proindè noster est vulgo venalis, at non vulgo emendus, quia vt noster sit, nostra opus est arte. Possis in Sole Lunaque vulgaribus Solem nostrum reperire; Ego ipse in his quæsiui, ac reperi. At haud opus est facilè. Leuiori negotio lapis ipse faciendus est, quam lapidis proximam materiam in Auro vulgaritèr emendo inuenies. Quare Aurum nostrum est lapidis nostri materia proxima, Aurum vulgi pro-

148
 gi propinqua, coetera Metalla remota,
 eaque quæ non sunt Metallica remotissi-
 ma, siue potius aliena. Quia Aurum no-
 strum est chaos, cuius anima per ignem
 non fugata est. Aurum vulgi est, cuius
 anima, vt ab ignea Vulcani tyrannide si-
 cuta, in arcem clausulam se recepit. *Sec-*
si Aurum nostrum quæris in re media, in-
ter perfectum, & imperfectum, quære
& inuenies: si minus, repagula Aurum
 vulgaris solue, quæ dicitur præparatio
 prima, qua incantamentum corporis
 eius soluitur, sine quo opus mariti ne-
 quit perficere. Si priorem viam ingres-
 sus fueris, igne benignissimo procedere
 teneris; si posteriorem, torridi tum
 Vulcani operam implorare debes. Ta-
 lem, puta, ignem adhibere oportet
 qualem in multiplicatione subministra-
 mus, dum corpora Solis, Lunæue
 vulgi Elixiri perficiendo præ fermento
 adhibetur. Hic sanè labyrinthus erit,
 nisi te quomodò extrices, noris. In
 quolibet tamen progressu indiges calore
 æquali, ac continuo, siue in Sole vul-
 gari, siue nostro operatus fueris. Vtrum-
 que scias, quod Sol noster dabit tibi op-
 binis, aut ternis mensibus citius perfe-
 ctum, quam Aurum vulgi, eritque El-

xir

xir in prima sua perfectione virtutis mil-
 lenaris, quod in altero opere vix cente-
 nariæ erit. Insupèr si opus Sole nostro
 perfeceris, oportet te illum cibare, im-
 bibere, fermentare, &c. quibus vis eius
 crecet in immensum; in alio verò ope-
 re oportet te illum illuminare, ac ince-
 rare, vt abunde in Rotario magno doce-
 tur. Præterea si in Sole nostro operatus
 fueris, possis calcinare, putrefacere, ac
 albisfacere, igne benigno intrinseco adiu-
 uante cum tepore rorido extrahendi
 nitrato. Cum Sole vulgi si operatus fue-
 ris, sublimando, ac bulliendo aptanda
 sunt materialia, vt postea illa cum virgi-
 nis lacte vnire valeas. Vtcunque tamen
 progressum feceris, nil tamen citrà
 ignem vllatenus poteris efficere. Quare
 non gratis Hermes veridicus ignem Soli
 Lunæque proximum operis gubernato-
 rem statuit. Hunc tamen de furno no-
 stro verè secreto intelligi vellem, quem
 oculus vulgaris vidit nunquam. Est ta-
 men, & alius furnus, quem communem
 appellamus, qui aut lateritius, aut ex
 luto figuli erit conflatus, aut ex lamel-
 lis ferreis æneisque luto bene loricatis.
 Hunc furnum Athanor appellamus,
 cuius forma mihi magis arridens turris

I

cum

cum nido. Quare esto turris trium circiter pedum altitudinis lata nouem digitos, seu spithamam communem, postea soleam, stratumue fundamentale esto ostiolum pro expurgandis cineribus trium, quatuorue digitorum vndiquaque cum lapide adaptato, supra quod straticula statuatur; paulo a crate superne foramina funto bina, duorum circiter digitorum, per quæ calor in appositum Athanor emittatur. Coeterum esto turris exactè à rimis claua; superne verò immittendi sunt carbones, qui accensi primò, dein alij iniiciantur, tum demùm os exactè obturetur. Tali furno opus pro animi voto possis complere. Coeterum si curiosus fueris, aliam, atque aliam viam reperire possis, ignem debitum administrandi. Eiat ergò Athanor in hunc modum, vt in eo post impostam materiã sine vitri amotione quemuis calor gradum adhibere possis, pro voto a calore febrili ad ignem vique reuerberij minoris, inque intensissimo suo gradu per se duret per horas ad minus decem, aut duodecim. Tum patet tibi operis ianua. Verum cum lapide iam portatus es, possis vtilius, furnum portatilem confingere, quia minori tempore

ac b

ac benignore naturæ igne lapis semel factus multiplicatur.

CAPVT XIX.

De operis progressu per primos dies quadraginta.

Parato Mercurio nostro ac Sole nostro include ea vasi nostro, ac rege igne nostro, ac intra dies quadraginta videbis totam materiam in vmbra conuertam, id est, in atomos, sine vilo motore, aut motu visibili, aut vilo calore tactu deprehendibili, nisi quod caleseat. Verum si solis nostri mysterium te hastenus lateat, tolle manum ab opere, nam nil nisi dispendium te manet: Sin autem mysteriũ Solis nostri nondum in latitudine sua noueris, at Mercurij nostri scientiam es adeptus, tum cape Solis vulgi partem vnam bene purificatam, & Mercurij nostri sumè lucidi partes tres, iunge vt superius dictum est, & impone igni dando calorẽ, in quo bulliat, sudetq; sudorq; eius circuletur, & hoc de die ac nocte per dies noctesq; nonaginta, & videbis Mercurium hunc omnia elementa Solis vulgi disgregasse iterumque coniunxisse, bulli postea per dies alios quinquaginta

I 2

quaginta

quaginta, & videbis Solem vulgi per
Mercurium nostrum conuersum in So-
lem nostrum, qui est medicina primi
ordinis. Et ergo Sulphur hoc iam no-
strum, at nondum tinget. Et crede mi-
hi, ac via operati sunt plurimi Philoso-
phi, & verum assecuti sunt, estque via
tædiofa valdè, estque prò Magnatibus
terræ, quia nacti hoc Sulphure ne cre-
das te habere lapidem, & eius veram
materiam, *quam possis in re imperfecta
intra septimanam querere, & reperire.*
Hæc est via nostra, facilis, & rara, &
reseruauit hanc DEVS prò pauperibus
& contemptis, abiectisque suis sanctis.
Hac de re multa iam verba facere decre-
ui, licet in libri huius initio decreueram
alto sepelire silentio. Hoc est vnum ma-
gnum sophisma omnium adeptorum, lo-
quuntur quidam de Auro Argentoque
vulgi, & verum dicunt, negantque alii
idem, & verum dicunt. Ego charitate
comotus, manum iam porrigam, iam
que omnes appello adeptos, eosque om-
nes inuidiæ insimulo. Ego quoque de-
creueram eandem inuidiæ semitam cal-
care, nisi quod DEVS nos præter no-
strum consilium distorsit, cui sit æter-
na sanctificatio! Dico ergo quod vtraque

via est

via est vera, quia via est tantum vna in
fine: at non in principio. Quia totum
est in Mercurio nostro, & Sole nostro.
Mercurius noster est via nostra, & sine
eo nihil fiet. Sol quoque noster non est
Aurum vulgi, & tamen in eo est. Et si
operatus fueris in Mercurio nostro cum
Auro vulgi, regimine debito, ex ijs cen-
tum, & quinquaginta diebus habebis
Aurum nostrum, quia Sol noster est ex Mer-
curio nostro. Quare si Aurum vulgi fue-
rit per Mercurium nostrum in elementa
sua disgregatum, iterumque coniunctum,
tota mixtura ignis beneficio erit Aurum
nostrum, quod Aurum si deinde per
Mercurium iterato decoquatur, dabit
prò certo omnia signa descripta à Philo-
sophis tali igne, quali ipsi scripserunt.
Iam verò si decoctioni Solis vulgi, vtut
purissimi, cum Mercurio nostro regi-
men lapidis adhibueris, in erroris via
es prò certo. Et hic magnus est ille La-
byrinthus, in quo tyrones ferè omnes
perierunt, quia Philosophi in libris suis de
vtraque via scribunt, quæ reuerà non
sunt nisi via vna, nisi quod vna sit dire-
ctio magis, quam altera. Qui ergo scri-
bunt de Sole vulgi, prout nos in hoc tra-
ctatulo, vtique quoque Artephius, Flamel-

I 3

lus,

lus, Riplæus cœterique multi, non aliter sumus intelligendi, quam vt Sol Philosophicus ex Sole vulgi, & Mercurio nostro fiat, qui dein per reiteratam liquefactionem dabit Sulphur, & Argentum viuum fixum, incombustibile, & in examine omni tingens. Pariter, & per hunc intelligendi modum lapis noster est in omni Metallo, ac minerali, quia, puta, Sol vulgi ex ipsis extrahi possit, ex quo Sol noster propinquus peti possit. In omnibus puta, Metallis vulgi, Sol noster; at in Auro, Argentoque propinquius continetur. Ergo, inquit Flamellus, quidam in Ioue, alij in Saturno laborarunt, ego verò, inquit, in Sole elaborauit, & reperi. *Est tamen vnum in Regno metallico, originis mira, in quo Sol noster propinquius est, quam in Sole, & Luna vulgi, si in hora sue natiuitatis eum quæras, qui in Mercurio nostro liquefcit, sic vt glacies in aqua tepida; & tamen Auro quodam modo affimiliatur.* Tu hoc in Sole vulgi immediate non inuenies, at ex illo per Mercurium nostrum, digerendo per dies centum, & quinquaginta inuenies veram hanc, eandemque materiam, quæ est Aurum nostrum, via longiori quæsitum

nec

nec adhuc tam pollens, ac illud quod natura ad manus reliquit. Et tamen tertio rotando rotam, idem in vtroque inuenies, hac tamen cum differentia, in priori mensibus septem, in posteriori anni spatio cum dimidio. Ego vtramque viam calleo, laudo tamen faciliorem viam, at difficiliorem descripsi, ne omnium Sophorum anathema in caput meum traherem. Scias proinde, quod hæc sola sit difficultas in libris candidiorum hominum legendis, quod omnes ad vnũ variant regimen. Et cum de vno opere loquuntur, alterius regimen docent, qua reticula irretitus diũ hæsi, antequam è laqueo pedes liberare poteram. Notifico proinde, quod calor in opere nostro sit naturæ benignissimus, si modo opus nostrum rectè intelligas. At si in Sole vulgi opereris, illud opus propriè non est opus nostrũ; & tamen ad opus nostrum rectè ducet, determinato suo tempore. In illo verò forti indiges decoctione, igneque proportionato, postà verò benignissimo igne progredi, athanore terrali nostro, qui mihi summè laudandus est. Quare si cum Sole vulgi fueris operatus, caue vt Veneris connubia sollicitè compares, deinde thoro suo impo-

I 4

ne,

ne, igneque debito videbis emblemata operis magni, nempe nigrum, caudam pauonis, album, citrinum, rubeumque. Tum reitera opus hoc cum Mercurio, qui lac virginis dicitur, adhibendo ignem balnei roris, atque ad summum arenae temperatae cum cineribus; videbitque tum non nigrum solum, at nigrum nigrius nigro, omnemque nigredinem, & sic album, & rubeum completum, & hoc nutu DEI in aurâ leui, qui voce tacita Eliam compellauit. Ea propter si artem noris, *extrahere Solem nostrum ex Mercurio nostro*, tum ex vna re opus perficies, quod, crede mihi, omni perfectione mundana est perfectius iuxta Philosophum: Si ex Mercurio solo, *inquit*, opus poteris perficere, pretiosissimi utique operis indagator eris. In hoc opere nullae sunt superfluitates; at totum, per DEVM viuentem, in puritatem conuersum est, quia actio fit in vno solo. At si in opere Solis vulgi processum inceperis, Actio tum passioque fit in rebina, quorum vtriusque media substantia sola capitur, reiectis faecibus. Si haec, quae breuibus absolui altè mediteris, clauem omnes contradictiones apparentes inter Philosophos referandi habes. Quare

Riplæus

Riplæus docet rotam tertio rotare in capite calcinationis, vbi de Sole vulgi expressè loquitur, atque ita intelligendus est. In Doctrina proportionum suarum obscurus est valde, quia tres ille proportionibus tribus operibus inseruiunt. Vnum opus est secretissimum, purumque naturale, & fit in Mercurio nostro cum Sole nostro, cui operi adscribenda sunt omnia signa à Sophis descripta. Hoc opus nec fit igne, nec manibus; at solo interno calore, estque calor externus, solum frigus expellens, eiusdem symptomata vincens. Alterum opus est in sole purgato cum Mercurio nostro, quod fit igne candenti, per tempus longum, in quo vtrumque decoquitur, mediante Venere, vique dum purior vtriusque substantia exprimitur, qui est Lunariae succus. Hic abiectis faecibus est capiendus, est enim nondum lapis, at sulphur nostrum verum, qui demum cum Mercurio nostro, sanguine suo appropriato, decoquendus est in lapidem ignis summe penetrantem, ac tingentem. Tertio tandem est opus mixtum, cum Aurum vulgi cum Mercurio nostro miscetur pondere debito, additurque sulphuris nostri fermentum quantum sat sit. Tum completur

I 5

plentur

plentur omnia mundi miracula, fitque Elixir potens tam ad opes quam ad sanitatem. Sulphur ergo nostrum omnibus cum viribus quære, quod, crede mihi, in Mercurio nostro colliges, si te fat a vocant. Sin minus in Sole vulgi debito calore atque tempore idem parabis; at est via mille spinis obfita, & nos vouimus DEO, & æquitati, quod nudis verbis nunquam declarabimus regimen vtrumque distinctim. Nam sub fide bona iuro, quod verum detexerim. In Mercurio, quem descripsi, ac Sole purissimo vulgi si laboraueris debito igne. Solem nostrum inuenies intra menses septem aut nouem ad summum, Lunamque nostram intra menses quinque. Et hi sunt veri termini ad complenda sulphura hæc, quæ si tum credideris lapides nostros, adhuc erras. At ex his reiterato labore, cum igne saltem sensibili, verum Elixirem habebis, & hoc totum intra annum cum dimidio, DEO dante, cui gloria in sæculum.

CAP.

CAPVT XX.

De aduentu nigredinis in opere
Solis, & Luna.

SI in Sole Lunaque operatus fueris, vt in his sulphur nostrum quæras, considera, si materiam tuam instar pastæ turgidam, instar aquæ bullientem, seu potius picis liquidæ conspexeris. Quia Sol noster, Mercuriusque noster emblematicum typum habet in opere Solis vulgi cum Mercurio nostro. Accenso furno expecta in calore bulliente per dies viginti, quo tempore varios colores obseruabis; at circa finem septimanæ quartæ, si modo calor fuerit continuus, viredinem amabilem videbis, quæ per dies decem, aut circiter non disperebit. Gaude tum, quia pro certo totum breui instar carbonis nigrum cernes, eruntque omnia membra compositi tui in atomos redacta. Est enim hæc operatio nil aliud, quam resolutio fixi in non fixo, vt vtrumque postea coniunctum vnã materiam efficiat partim spiritualem partimque corporalem. Quarè ait Philosophus: Accipe canem Corascenum, ac Caniculam

I 6 Arme-

Armeniae, iunge simul, tibi que gignet
 filium coloris coeli. Quia haec naturae bre-
 uis decoctione vertentur in brodium in-
 star spumae maris, aut nebulae crassioris,
 quae liuido colore tingetur. Et iuro tibi
 sub fide bona, quod nil occultarim praeter
 regimen; Hoc autem si prudens fue-
 ris, ex verbis meis facillime colliges.
 Cognito autem regimine, arripe lapi-
 dem superius demonstratum, ac rege,
 uti icis, & sequentur haec notabilia. Pri-
 mo quam cito lapis senserit ignem suum,
 fluet Sulphur, ac Mercurius simul super
 igne instar cere, & comburetur Sulphur,
 coloresque de die in diem mutabit, ac
 Mercurius incobustibilis erit, nisi quod
 coloribus Sulphuris tingetur ad tempus;
 at non inficietur, ideoque Latonem pe-
 nitens lauabit a cunctis suis fordibus. Rei-
 tera coelum supra terram toties, usque
 dum terra concepit naturam coelestem.
 O Sancta natura! quae sola facis, quod
 omni penitus homini est impossibile. Ea
 propter cum in vitro tuo conspexeris na-
 turas in simul misceri, ad instar sangui-
 nis coagulati, & combusti, ratum esto,
 foeminam maris amplexum passam esse.
 Quare a prima materiae tuae exsiccatione
 intra dies septendecim expecta, quod

duae

duae naturae in brodium saginatum con-
 uertentur, quae simul circumuoluentur
 instar nebulae crassioris, aut spumae ma-
 ris, uti dictum est, cuius color erit ob-
 scurus valde. Tunc conceptam prolem
 regiam firmiter tene, quia exinde va-
 pores virentes, flauos, atros, ac caeru-
 leos in igne, & ad vasis latera adspicies.
 Hi sunt venti, qui in formando embryo-
 ne nostro sunt frequentes, qui retinen-
 di sunt caute, ne fugiant, & annihilen-
 tur opus. Odori quoque caue, ne forte
 per rimam ullam exhalet, quia vis lapi-
 dis inde notabile detrimentum patere-
 tur. Quare Philosophus vas cum ligatu-
 ra sua seruandum caute iubet, & moni-
 tus sis, ne ab opere cesses, aut vas mo-
 ueas, aut aperias, aut decoctionem vl-
 lo tempore intermittas, at pergas deco-
 quendo, usque dum deficere humorem
 conspexeris, quod fiet intra dies trigin-
 ta, tum gaude, ac rectam te viam in-
 cessisse certus esto. Inuigila tum operi,
 quia intra septimanas forte binas ab eo
 tempore totam terram siccam videbis,
 atque insigniter nigram. Tum mors
 compositi adest, venti cessarunt, cun-
 ctaque se quieti dederunt. Haec est ma-
 gna illa eclipsis Solis, & Lunae simul,
 in qua

in qua luminare nullum super terras lucebit, & mare disparebit. Chaos tum nostrum conficitur, ex quo iubente DEO cuncta mundi miracula ordine suo emergent.

C A P V T XXI.

De florum combustione eiusque cautione.

ERror non levis est, & tamen facile commissus est, florum combustio, antequam naturæ teneræ à sua profunditate bene extrahantur. Error hic post septimanam tertiam præcipuè cauendus est. Principio namque tanta est humoris copia, quod si opus validiori, quam par est, igne rexeris, vas fragile ventorum copiam non feret, quin statim dissiliat: ni fortè magnum nimis sit vas tuum. Et tum quidem in tantum spargetur humor, quod in corpus suum non amplius redibit, saltem non quantum ipsi refocillando sat sit. Verum cum terra aquæ suæ partem retinere cœperit, tum sanè deficientibus vaporibus ignis supra modum sine vlllo vasis incommodo intendi valet, at opus idèò corumpetur,

tur, dabitque colorem papaueris sylvestris, fietque totum tandem compositum pulvis siccus, inutiliter rubificatus. Iudicabis hoc signo iusto validiorem fuisse ignem, tantum nempe, qui coniunctioni veræ inimicus fuit. Scias namque opus nostrum veram naturarum mutationem requirere, quæ non possit fieri, nisi vnio fiat vltima vtriusque naturæ; at non vniri possunt, nisi in forma aquæ. Nam corporum non est vnio; at saltem contusio, nedum corporis cum spiritu esse potest vnio per minima; at spiritus inter se bene poterunt vniri. *Quare aqua homogenea metallica requiritur, cui via per præuiam calcinationem paratur.* Hæc ergò exsiccatio non verè est exsiccatio; at aquæ cum terra per cribrum naturæ redactio in atomos subtiliores, quam fert aquæ exigentia, quo terra aquæ fermentum transmutatiuum accipiat. Vehementiori verò, quam par est, calore spiritualis hæc natura malleo quasi mortis percussa, de actiuo fit passiuum, de spirituali fit corporale, nempe præcipitatum rubrum inutile, quia in debito suo calore color fit coruinæ nigredinis, qui licèt ater, at summè optandus color est. Rubedo tamen in operis ve-

ris veri initio est conspicua, eaque infinis; hæc tamen cum humoris debita copia concurrat, monstratque coelum cum terra concubuisse, ignemque naturæ concepisse, ideoque totum vitri concavum aureo tingetur colore; at color hic non durabit; at viridem brevi gignet, tum nigrum intra tempus exiguum expecta, & patiens si fueris, votum videbis. Saltem festina lentè, & tamen ignem sat validum continua, interque Scyllam, & Charybdin, vt nauclerus peritus, nauem tuam dirige, si Indiæ vtriusque opes lucrari cupias. Interdum inulas quasi exiguas: spicas ac umbellas discoloratas emittentes in vndis, & ad latera conspicias, quæ breui dissoluentur, aliæque assurgent. Terra enim germinandi auida aliquid semper fabricat, interdum aues, aut bestias reptiliaque te in vitro conspiciere imaginabere, coloresque visu sunt, at momenti leuis. Totum est, vt ignem debitum iugiter continues, omniaque hæc in colore nigerrimo, puluere discontinuo, ante dies quinquaginta finientur. Sin minus, aut Mercurium tuum, aut regimen, aut materiæ dispositionem culpabis, ni fortè vitrum moueris, aut agita ueris,

taueris, quod opus facile protrahet, aut etiam finalitè perdet.

C A P V T XXII.

Regimen Saturni, quid, & unde dicatur.

Quotquot de hoc labore sophici scriptitarunt Magi, de opere, & regimine Saturni locuti fuere, quos perperam nonnulli intelligentes ad varios errores diuersi sunt, & propria sese opinione fefellerunt. Quidam hinc abducti in plumbo spe maxima, at fructu minimo sunt operati. *At scias plumbum nostrum esse Auro quouis dignius.* Et limus, in quo auri anima cum Mercurio iungitur, vt postea Adamum eisque Euam vxorem producant. Quarè cum summum se hic humiliauerit, vt fiat infimum, expectandum omnium suorum fratrum in sanguine tuo redemptionem. Tumulus ergò, in quo Rex noster sepelitur, Saturnus in opere nostro dicitur, estque clavis nummorum artis. Felicem illum, qui hunc planetam tardambulo-nem salutare possit. *DEVM* roga frater, vt hac te benedictione dignetur, quia non

non est ex currente, nedum ex volente,
at à Patre luminum solo hæc benedictio
dependet.

C A P V T XXIII.

*De diuersis operis huius
regiminibus.*

PRO certo confidas, studiose tyro,
nil in toto lapidis opere celatum
esse præter regimen, de quo verum est
illud Philosophi: Quicumque illud scienti-
ficè cognorit, principes, & magnates
terre illum honorabunt. Et iuro tibi sub
Lena fide, quod si hoc solum propone-
retur palam, stulti ipsi artem riderent.
Eo namque cognito, totum nil aliud est;
quam opus mulierum, ludusque puero-
rum, hoc est, decoquere. Ideò summa
arte Sophi hoc secretum occultarunt, &
firmiter credas, nos fundamentalitèr
idem fecisse, tamen ex quo candorem
proposui in hoc tractatulo, ac promisi,
aliquod saltem faciendum incumbit, ne
lectorum ingeniosorum spem atque la-
bores fallam. Quarè scias regimen no-
strum esse in toto opere vnum lineare,
boc est decoquere, & digerere, & tamen
vnum

vnum hoc regimen multa alia in se com-
plectitur, quæ inuidi sub nominum di-
uersitate celarunt, & quasi varias ope-
rationes descripserunt. Nos polliciti can-
doris ergò, manifestationem longè per-
spicuiorem faciemus, id quod insolitum
nostrum hac in re candorem fatebere.

C A P V T XXIV:

*De primo operis regimine, quod
est Mercurij.*

AC primò sane de Mercurij regimi-
ne verba faciemus, quod est se-
cretum à cunctis sopheris nunquam ex-
pressum. Illi, puta, à secundo opere
scilicet Saturni regimine inceperunt, nul-
lamque lucem tyroni ante capitale ni-
gregonis signum patefecerunt. In hoc
subticuit bonus ille Vir Comes Bernhar-
dus à Treuis, qui in parabola sua docet,
quod Rex cum ad fontem venit relictis
omnibus extraneis, balneum solus in-
trat indutus veste Aurea, quam exiit,
& Saturno tradit, à quo holosericam ni-
gram accipit, at non docet, quo spatio
vestis illa Aurea exiit, ideoque vnum
totum subticet regimen dierum fortè
quadra-

quadraginta, aut etiam aliquando quin-
 quaginta, quo tempore finè duce mise-
 ri tyrones incertis incumbunt experi-
 mentis; A nigredinis aduentu ad operis
 finem fat recreant artificem quotidie
 noua apparentia signa; at hic sine duce
 signoue, aut vade per dies quinquagin-
 ta vagari tadiosum fateor. Dico itaque
 à prima ignitione ad vique nigredinem
 totum interuallum temporis Mercurij
 regimen est; Mercurij, inquam, So-
 phici, qui solus per totum illud tempus
 operatur compari suo ad conueniens tē-
 poris spatium mortuo manente, & hoc
 ante me detexit nullus. Quarè coniun-
 ctis materialibus, quæ sunt Sol atque
 Mercurius noster, noli cum Alchymi-
 starum vulgo credere Solis occasum bre-
 uia accidere. Non sane; Multum diuque
 expectauimus antequam facta est patien-
 tia inter aquam, & ignem, & hoc inui-
 di sub breuiloquio comprehenderunt,
 dum materiam suam in primo opere
Rebis nominauerunt, id est, & rem ex
 re bina confectam, iuxta Poetam:

*Res Rebis est bina coniuncta, sed ta-
 men vna,*

*Soluitur ut prima sint, aut Sol, aut
 spermata Luna.*

Pro

Pro certo itaque scias, quod licet Mercu-
 rius noster Solem deuoret, non tamen
 eo modo, quo putant Chimici Philoso-
 phatri. Quia etsi Solem cum Mercurio
 nostro coniunxeris, eundem post anni
 expectationem sospitem, ac pristina vir-
 tutis compotem inde recuperabis, nisi
 inconuenienti ignis gradu eum decoxe-
 ris. *Qui contrarium asseuerat, non est
 Philosophus.* Putant, qui in erroris via
 sunt, tam leuis esse negotij corpora sol-
 uere, quod immersum Aurum Mercu-
 rio Sophico ictu oculi deuorandum au-
 tumant, malè intelligentes locum illum
 Comitis Bernhardi à Treuis, de libro
 suo Aureo in fontinam irrecuperabiliter
 immerso. Verum quam graue sit opus
 corpora soluere, attestari possunt ij, qui
 dissolutioni insudarunt. Ipse ego, qui
 hæc sæpius oculari sum edoctus testimo-
 nio, attestor, quod ingeniosum sit val-
 de ignem regere post materiam paratam,
 qui debite sine combustione tinctura-
 rum corpora solueret. Attende proinde
 Doctrinæ meæ, sume corpus, quod de-
 monstravi, atque imposito in aquam
 nostri maris, ac iugiter igne debito de-
 coque, vt ascendant ros, & nebulæ, re-
 cidantque guttæ de die, ac nocte citra
 inter-

intermissionem. Et scias, quod in hac circulatione ascendit Mercurius in pristina sua natura, relinquatur corpus inferius in pristina sua natura, donec longo tempore corpus aliquid aquæ retinere coeperit, atque sic utrumque utriusque gradibus participet. Quia verò tota aqua non ascendit per sublimationem, at pars eius deorsum cum corpore manet in vasis fundo, idcirco vigilanti cum assiduitate corpus in aqua subidente ebullitur, atque cribratur, eiusque medio recidentes guttæ residuam massam perforant, ac circulatione assidua subtilior facta aqua, tandem solis animam blandè, ac suaviter extrahit; sic mediante anima spiritus cum corpore reconciliatur, fitque utriusque unio in colore nigro, & hoc ad summum diebus quinquaginta, diciturque hæc operatio Mercurij regimen, quia Mercurius circulatur sursum, & in eo ebullitur corpus Solis deorsum, estque corpus in hoc opere passivum, ad usque apparitionem colorum, qui parca circa diem vigesimum apparent in bona, ac continua ebullitione, qui colores deinceps augentur, ac multiplicantur, ac variantur ad usque complementum in nigredine nigerrima, quam dies tibi da-

bit

bit quinquagesimus si te fata vocant.

CAPVT XXV.

De Secundo operis regimine, quod est Saturni.

Peracto regimine Mercurij, cuius opus est regem vestibibus suis aureis spoliare, Leonem conflictibus varijs agitare, atque lacerare ad extremam usque lassitudinem, proximum apparet Saturni regimen. Vult enim DEVS, quod inceptum opus ad debitum finem perducatur, estque scenæ huius hæc lex, quod exitus unius sit introitus alterius, finis unius, origo alterius, nec citius Mercurij regimen obsolescit, quin successor sibi ingrediatur Saturnus, qui imperium successionis iure obtinuit. Moriente Leone, nascitur coruus. Estque lineare admodum hoc regimen respectu caloris, quia unicus tantum est color, isque aterimus; at fumi nulli, nec venti, nec vitæ symbolum, saltem aliquandò fictatum, nonnunquam instar picis liquidæ ebulliens, compositum conspicitur. O triste spectaculum, & mortis æternæ imago, at artificii dulce nuncium! Nigredo

gredo enim non quæuis, at resplendens præ intensissima nigredine conspicitur. Cumque instar pastæ turgentem materiam deorium alpexeris, gaude: nam spiritum intus clauum viuificum scias, qui statuto tempore ab Omnipotente vitam hisce cadaueribus reddet. Caue tu saltem igni, quem iano cum iudicio hinc regere teneris, & iuro tibi sub fide bona, quod si vrgendo ignem in hoc regimine quicquam sublimare feceris, opus totum irrecuperabiliter perdes. Contentus proinde esto cum Treuisano bono carcere per dies, noctesque quadraginta detineri, ac teneram materiam in fundo, qui nidus est conceptionis, manere permitte, pro certo confilus, quod peracta periodo ab Omnipotente huic operationi statuta spiritus resurget gloriosus, corpusque suum glorificabit, ascendet, inquam, ac circulabitur suaviter, & sine violentia, & à centro ad celos ascendet, iterumque à coelis ad centrum descendet, vimque arripiet superiorum, & inferiorum.

⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔
⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔⚔

CAP.

CAPVT XXVI.

De regimine Iouis.

Saturno nigro succedit Iupiter, qui diuerso colore est. Nam post debitam putredinem, & conceptionem factam in vasis fundo, iubente DEO, colores mutabiles, ac sublimationem circulantem iterum videbis. Durabile non est hoc regimen, nec ultra tres septimanas durat. Hoc tempore omnes colores imaginabiles apparebunt, de quibus certa nulla ratio reddi potest. Imbres hisce diebus in dies multiplicabuntur, ac tandem post omnia hæc visu pulcherrima albedo instar striarum, aut capillorum ad vasis latera ostendit sese. Tum gaude, quia Iouis regimen feliciter peregisti. Cautio in hoc regimine maxima esto, ne coruorum pulli postquam nidum suum reliquerint, eundem repetant. Item ne sic immodicè aquam exhaurias, ne eadem terra subsidens careat, & arida, inutilisque in fundo relinquatur. Terro ne intemperanter adeò terram tuam eriges, vt eandem penitus suffoces. Quibus erroribus cunctis bonum caloris externi regimen succurret.

K

CAPVT

CAPVT XXVII.

De regimine Lunæ.

Post absolutum Iouis regimen sub finem mensis quarti signum crescentis Lunæ tibi apparebit, & scias, quod totum Iouis regimen abluendo Latoni fuit dicatum. Spiritus abluens candidus est valdè in sua natura, at corpus abluendum nigrum nigerrimum. In cuius transitu ad albedinem omnes intermedij apparuere colores, quibus absolutis candidum totum fit, at non perfectè candescens primo die, verum gradatim ab albo ad albißimum, assurget. Et scias, quod in hoc regimine totum fiat instar liquidi Argenti viui ad vilum, & hoc dicitur matris sigillatio in ventre infantis sui, quem peperit, eruntque in hoc regimine varij colores momentanei pulchri, & citò disparentes, at albedini magis quam nigredini propinqui, sicut, & colores in regimine Iouis plus nigredinis, quam albedinis participarunt, & scias, quod intra tres septimanas regimen Lunæ erit completum. Antè verò quam impleatur, formas mille induet
compo

Ad Occlus. Regis Palatium. 219

compositum. Nam crescentibus fluiuis ante omnimodam coagulationem, centies in die liquecet, & coagulabitur, aliquando instar oculorum piicium apparebit, nonnunquam arboris purè Argentæ, ac politissimæ, cum ramusculis, ac frondibus figuram æmulabitur. Verbo, hoc tempore quauis hora visa te stupore, ac admiratione obruent. Et tandem grana habebis albissima instar atomorum Solis prætenuitate, pulchriora quibus oculus humanus vidit nunquam. Immortales DEO nostro agamus gratias, qui huc opus produxit. *Est enim vera Tinctura perfecta ad album, licet primitantum ordinis, ac proinde virtutis exigua respectu admirandæ, quam reiterata præparatione acquirere virtutis.*

CAPVT XXVIII.

De regimine Veneris.

PRæ omnibus mirum est hoc, quod lapis noster omnimodè iam perfectus, perfectamque tincturam communicare potens, sponte sese iterum humiliat, nouamque volatilitatem citra ullam manuum impositionem meditabitur.

bitur. Si tamen ex vase suo acceperis, idem lapis aliò denuò vati inclutus in calidum post sui refrigerium vltèrius deducitèntabitur. Cuius rationem demonstratiuam nec nos, nec vlli Philosophi anti-qui reddere valemus, nisi quod factum sit nutu DEI. Saltem hic igni tuo caue, quia perfecti lapidis hæc est lex, vt sit fufibilis: ideoque si iusto maiorem ignè dederis, vitrificabitur materia, & colliquata lateribus vasis adhærescet nec vltèrius promouere valebis. Et hæc est materiæ vitrificatio illa toties à Philosophis præcauta, quæ antè, & post perfectum opus album accidere solet incautis, nempe post medium regiminis Lunæ ad septimum, aut decimum vsque diem regiminis Veneris. Quare parum saltem augeatur ignis, ita vt compositum non vitrificetur, hoc est, liquefcat passiuè instar vitri; At benigno calore sponte sua liquefcat, turgescetque, & iubente DEO spiritu dotabitur, qui sursum volabit, lapidemque secum apportabit, dabitque colores nouos, viridem, imprimis venereū, qui longo durabit tempore, nec intra dies viginti totalitèr dissipabit, cæruleum quoque expectes, liuidumque, & sub finem regiminis Veneris

neris pallidum, & obscurè purpureum. Caueto hoc in opere, ne spiritum irrites nimium, quia corporalius est quam antea, & si ad vasis summum eius volatum feceris, sponte sua tibi vix reuertetur. Quæ eadem cautio est obseruanda in Lunæ regimine, cum spiritus inspissari ceperit, quia tum suauitèr, & non cum violentia erit tractandus, ne fugando ad summitatem vasis totum illud, quod in fundo est, comburatur, aut saltem vitrificetur ad operis destructionem. Cum itaque viredinem conspexeris, scias in ea virtutem germinatiuam contineri. Quare caue hic, ne viror iste in nigrum turpe vertatur calore immodico, verum ignem prudentèr regas; ita post dies quadraginta absolutum regimen hoc habebis.

C A P V T XXIX.

De regimine Martis.

Peracto Veneris regimine, cuius color erat præcipuè virescens parumque rubens purpureo obscurè colore, interdum liuido, in quo tempore arbor Philosophica ramis suis floruit discoloratis, cum folijsque ramisque; succedit

regimen Martis, qui aliqualem flauedinem, lutea quasi brunitie dilutam potissimum demonstrat, coloresque transitorios iridis, ac pauonis gloriosissime exhibet. Hic sicclor compositi status, in quo materia varias formarum laruas imitari videtur. Hyacinthinus color cum leuissimo aurantij frequens hisce diebus apparebit. Hic sigillatim mater in infantis suæ ventre surgit, & depuratur, vt ob tantam, in qua sistitur compositum, puritatem putredo hinc exulet. At verò obscuri colores hoc toto regimine præbasi ludunt, fiuntque intermedij colores spectatu placidissimi. Iam scias virginem nostram terram vltimam subire cultiuationem, vt in ea fructus Solis seminetur, ac maturetur, ideoque bonum continua calorem, & videbis præ certo circa diem huius regiminis trigessimum colorem citrinum apparere, qui intra septimanas binas à prima sua apparitione, totum verò citrino colore imbuet.

C A P V T XXX.

De regimine Solis.

Iam operis tui fini appropinquas tumque ferè perfecisti negotium, iam

iam omnia instar Auri obryzi videntur, & lac virginis, quo cum materiam hanc imbibis, citrinescit valdè. Immortales iam DEO omnium bonorum largitori redde gratias, qui hucusque opus perduxit, quem supplex ora, vt tuum consilium sic deinceps regat, ne fortè opus ferè iam perfectum præcipitare studens penitus perdas. Considera iam, quod per menses ferè septem expectasti, neque sanum erit vnica horula totum annihilare. Quarè cautus esto valdè, eoque plus, quo perfectioni viciniore. Cautè verò si progressus fueris occurrent tibi hæc notabilia: Imprimis sudorem quendam citrinum in corpore obseruabis, tandemque vapores citrinos, subsidente corpore, viola tinctos, interdum, & obscura purpura. Post duodecim, aut quatuordecim dierum expectationem in hoc Solis regimine materiam præ maiori parte humidam obseruabis, & ponderosam licet, at tamen in venti ventre totam asportatam. tandem circa diem vigesimum sextum regiminis huius exsicari incipiet, & tum liquecet, ac congelabitur, reliquescetque centies in die, vsquequò granulari incipiet, videbiturque, ac si totum granis discontinuum, K 4 iterum-

iterumque coalescet, infinitasque de die in diem formarum laruas induet, hoc durabit per septimanas binas, aut circiter. Ultimò verò, iubente DEO, materiae tuae irradiabitur lux, quam imaginari vix possis, tum citò expecta finem, quem post dies tres videbis, quia granulabitur materia instar atomorum Solis, eritque color tam intense ruber, quod praë eminenti rubore nigrescet instar sanguinis sanissimi coagulati, licet non credas aliquid tale huic Elixiri ex arte comparari posse. *Quia est mira creatura parem sibi non habens in tota uniuersa natura, nedum exactè sibi similem.*

C A P V T XXXI.

Fermentatio Lapidis.

Memineris iam te Sulphur natum esse incombustibile rubeum, quod nullo prorsus igne ulterius promoueri posset per se, cautus esto maximè, quod in praecedentè capitulo oblitus eram, ne in regimine Solis citrini ante aduentum supernaturalis filij, induti colore verè Tyrio, ne, inquam, tuam materiam ignitione indebita vitrifies, quia sic ef-

set

set deinceps iniolubilis, ac per consequens in pulcherrimos atomos rubicundissimos non congelaretur. Esto proinde cautus, ne tanto Thesauro temet priues. Et tamen ne te hic laborum tuorum finem reperisse sic credas, quin ulterius pergas, vt ex hoc Sulphure iterata rotæ circulatione Elixir habeas. Quarè capias Solis purgatissimi partes tres, ac Sulphuris huius ignei partem vnã (*possis Solis partes quatuor capere, & Sulphuris quintam partem, sed praedicta proportio melior est*) funde Solem in crucibulo mundo, & fuso iniice Sulphur tuum, at cautè, ne à fumo carbonum perdatur. Fac vt simul fluant, deinde effunde in excipulum, & habebis massam puluerisabilem coloris pulcherrimi rubicundissimi, at vix transparentis. Cape huius massæ minutè tritæ partem, Mercurij tui Sophici partes binas, misce optimè, ac vitro include, ac rege vt prius, & binis mensibus omnia praedicta regimina, ordine suo praeterire videbis, hæc est vera fermentatio, quam reiterare, si libet, licet,

K 5

CAP.

C A P V T XXXII.

Imbitio Lapidis.

SCio, quod multi Autores fermentationem in hoc opere prò interno agente inuisibili capiunt, quod fermentum dicant, cuius virtute fugitiui tenuesque spiritus absque manuum impositione sponte inspissantur, nostramque prædictam fermentationis viam cibationem vocent cum Pane, & Lacte; sic Ripplæus. Ego verò non solitus alios citare, nec illorum in verba iurare, in re æquè mihi, ac illis cognita, propriam obseruauit licentiam. Est ergò alia operatio, qua lapis augetur in pondere plus quam virtute, id est, cape Sulphur tuum perfectum, siue album, siue rubeum, & adde tribus Sulphuris partibus quartam aquæ partem, & post tantillum nigredinis sex septem ve dierum decoctione aqua tua recens addita inspissabitur instar Sulphuris tui, adde tum quartam, non respectu totius compositi, quod iam quartam vnã partem coagulauit; at respectu Sulphuris ante imbibitionem primam; qua exsiccata, adde respectu
trium

trium partium Sulphuris primò antè imbibitionem primam libratarum, & hac proportione ter imbibas, & congeles. Tandem quinque partes aquæ septima imbibitione ponas, nempè respectu Sulphuris primò accepti, qua imposita sigilla vas tuum, & igne priori simili factum totum compositum omnia regimina prædicta transeat, quod fiet ad summum mense vno, tum habes verum lapidem tertij ordinis, cuius pars vna cadit super decem millia, & perfectè tinget.

C A P V T XXXIII.

Lapidis multiplicatio.

AD hoc nullus alius requiritur labor, nisi vt sumatur lapis perfectus, cuiusque vna pars coniungatur cum partibus tribus, aut ad summum quatuor Mercurij primi operis, ac regatur igne debito per dies septem vase admodum strictè clauso, & omnia regimina summa iucunditate præteribunt, & habebis totum virtute millecuplaidatum, prò lapide antè eius multiplicationem. Et si hoc iterum tentabis, tribus diebus omnia regimina percurres, & erit me-
K 6 dicina

dicina adhuc millecupla tingendi vi exaltata. Et si adhuc repetere cupis, opus intra naturalem diem per omnia regimina, & colores traduces, idemque hora fiet vnica, si iteratò tentes, nec virtutem tui lapidis vnquam tandem inuenire poteris; Tanta erit, quæ ingenij capacitatem superet, si modò in hoc opere perseueraueris. Immortales iam memor esto grates DEO agere, quia totum Thesaurum naturæ iam in posse habes.

C A P V T XXXIV.

De modo proijciendi.

CApe lapidis tui perfecti, vt dictum est, albi, aut rubri, ac prò Medicinæ qualitate cape vtriusuis luminaris partes quatuor, funde in crucibulo mundo, tum immitte lapidis tui iuxta speciem luminaris fusi, albi, aut rubei, ac immista effunde in conum, eritque massa puluerabilis, huius cape misturæ partem vnā, & Mercurij bene loti partes decem: calefac Mercurium donec strepere incipiat, tum iniice misturam tuam, quæ ictu oculi penetrabit, eum funde tum igne aucto, & tot erit Medicina

dicina ordinis inferioris. Huius tum cape partem vnā, & proijce super quoduis Metallum, fustum, & purgatum, quantum nempe lapis tuus vult tingere, & habebis Aurum Argentumue adeò purum, quod purius natura non dabit. Præstat tamen gradatim proijcere, vsq; dum tinctura cesset, sic enim latius extendetur, quia cum tantillum super tantum proijcitur, nisi proiectio fiat in Mercurio, notabilis fit Medicinæ iactura ob scorias, quæ immundis Metallis adhærent. Quare quo melius purgantur Metalla antè projectionem, eo melius in igne negotium succedit.

C A P V T XXXV.

De multiplici usu huius artis.

Qui semel hanc artem iuxta DEI benedictionem perfectè elaborauit, nescio quid in toto hoc mundo exoptare possit, nisi vt tutus ab omni mala fraude, & dolo, DEO suo iugiter seruire possit. Vanum autem, imò omnium vanissimum erit, pompa vulgarem auram anhelare, imò nec talia cordi sunt huiusmodi, qui hanc artem

tem callent, quin potius spernunt, & contemnunt. Qui ergò hoc talento à DEO beatus est, huic talis voluptatis campus patet.

In primis si viueret Annos mille, & quotidè hominum millium mille aleret, non egeret, qui prò voto suo lapidem multiplicare valet tam pondere quam virtute. Ità ut omnia imperfecta, quæ sunt in mundo, Metalla comparabilia posset, si hoc in votis haberet, omnia in verum Aurum Argentumue tingere.

Secundò lapides pretiosos, ac gemas poterit hac arte cõficere, quales nullæ in rerù natura sinè hac arte comparari poterunt.

Tertiò, ac tandem vniuersalem omnium morborum Medicinam habet, sicut vnus saltem verè adeptus omnes in vniuerso Orbe Ægrotos curare valeat.

Regi proinde sempiterno, immortalis, ac Soli omnipotenti laudes ob hæc dona sua in æternum agamus.

Quisquis proinde talento hoc fruitur, in honorem DEI, & proximi vtilitatem vtatur moneo, ne ingratus erga Creditorem DEVM, qui tanto eum talento beavit, reperiatur, ac reus vltimo die condemnetur.

SOLI DEO GLORIA.

ARCANVM

Liquoris Immortalis.

IGNIS-AQUÆ,

S E V

ALKAHEST

Ab Anonymo PHILAETHA
Amico filio Artis, iam Philosopho,
per Interrogationes, & Respon-
siones Communicatum.

ARCANŪ LIQVORIS ALKAHEST

Quæstio. **Q**uid est Alkabeſt?

Respons. **Q**uid est Vniuersale Menstruum Catholicum Vnius verbi Ignis-Aqua, Ens simplex, immortale, penetrans, cuncta resoluens in Materiam suam liquidam, & eius virtuti nil resistere valet agitque absq; reactione patientis, nec ab vlla re patitur nisi à Solo suo compari, à quo sub iugum trahitur, alias autem res, qualuis, postquam dissoluit, integer in sua pristina natura manet, tantumque valet Milleſima actione, tanquam prima.

Q. Cu-

Q. Cuiusnam est substantiæ?

R. Sal circulatus est nobilis, mirà arte preparatus, vñq; dum voto respondeat sagacis Artificis, neutiquam tamen Sal Corporalis est, nuda relollatione liquidus, at Salinus Spiritus, qui calore non coagulatur euaporatione humidi, sed vniformis fit substantiæ Spiritualis, leui calore volatilis, nec quicquam post se relinquens, non tamen acidus est Spiritus, aut Alkalizatus, sed salus.

Q. Compar eius quis est?

R. Si par nouisti, compar haud difficulter noueris; quare nam vendidere Dij sudoribus artes?

Q. Ex qua Materia proximò fit Alkaest?

R. Salem esse dixi, Salem circumdedit ignis, ignem absorpsit aqua, nec tamen ei præualet, sic factus est ignis Philosophicus, de quo dicitur: Vulgus cremat per ignem, nos per aquam.

Q. Sed maximè nobilis quinam?

R. Hoc si cupis discere, descende in te ipsum, nam tecum circumgeritur, tam Sal, quam eius Vulcanus, si valeas discernere.

Q. Quis est dic sodes?

R. Sanguis humanus extrà hominem, seu naturam humanam non reperitur, nedum

nedum lotium humanum, est tamen lotium excrementum ex parte maxima à cruore decisum, vtrumque dat salem, tam volatilem, quam fixum, si noris colligere, & præparare, prestò tibi erit Balsamum salutis pretiosissimum.

Q. Estne proprietas Vrinae humane magis nobilis Vrina quorumuis iumentorum?

R. Multis gradibus etiam licet excrementum, sal tamen eius non habet sibi simile in tota vniuersa natura.

Q. Quæ sunt eius partes?

R. Volatilis est, fixior, prò varietate tamen tractationis alteratur hæc, multifariam.

Q. Sunt ne aliqua in Vrina ab intima eius natura Vrincea Specifica aliena?

R. Sunt; Phlegma aqueum videlicet, & sal marinus in cibus intromptus, hic sospes indigestusque in Vrina habitans, ab eademque per secretionem diuisibilis, qui [si nullus fit vsus salis in cibus pertempus idoneum] cessat.

Q. Phlegma [sue aquea humiditas insula] undè?

R. Sunt potus ex parte maxima, & tamen quæque habet suum Phlegma.

Q. Explica te planius?

R. Scito Vrnam partim per virtutem secre-

secretricem, aliquamuis haustis ad vefsicam transmitti partim ex leffas [*vel bumore excrementitio Sanguinis*] aqueo constare, vnde decilum per fermenti vrinacei odorem permutat intimè, immutata falsedine, nisi quod falsum sanguineum, fit falsum vrinaceum, sic quod præter salem in Vrina, quicquid continetur phlegma est inutile.

Q. Quà patet in lotio phlegma copiosum contineri?

R. Hinc puta primò quidem ex gustu, deinde ex pondere, tertio ex virtute.

Q. Est tibi Mercurius?

R. Sal Vrinq̄ totum essentiale proprium lotio continet, cuius odor est per acutus, gustus pro tractationis varietate varius, vt videlicet ardens nonnunquam quoque falsus falsedine vrinacea.

Q. Quid de pondere obseruati?

R. Hoc nimirum, quatuor mensuras circiter Vrinq̄ (*tres paulo plus*) Vnc. ab homine sano collectæ mediocriter aquæ fontanæ [*circiter gr. 80.*] preponderare, vnde destillatum esse liquorem æquiperponderantem prædictæ aquæ vidi, vnde constat relictum fere fuisse salem.

Q. Quid de virtute?

R. Congelatio Vrinq̄ à frigore inditio potest

potest esse, quæ phlegma insit, non etenim sali Vrinq̄ pauco liquore, vel etiam aqueo madefacto competit congelatio gelida.

Q. At huiusmodi phlegma, vtut exquisitissimè destillatione separetur, sapit Vrinq̄ nam, idque tam naribus, quam lingua iudicatum?

R. Fateor quidem, gustu tamen parum deprehenditur, neutro quoque modo plulquam in Aqua puta à Sole lotij cohobata perciperetur.

Q. Quid docet pyrotechnia circa Vrinq̄?

R. Hoc videtur salem Vrinq̄ volatilem reddere.

Q. Quid tum relinquitur?

R. Fax terrea nigricans fatulentæq̄;

Q. Spiritus, an totus uniformis?

R. Sic, quo ad visum, & odorem pariter, & gustum, & tum diuersificatum inter se, qualitatibus planè contrarijs.

Q. Quibus?

R. Quod ab vno coagulatur virtute propria inhabitante, ab altero dissoluitur, puta Duelech.

Q. Quid præterea?

R. In Coagulatione lotij sui Spiritus vini, puta.

Q. Estne talis Spiritus in lotio?

R. Est

R. Est sanè reuera inhabitans quamuis virinam etiam hominis tanissimis, qui arte præparari valet.

Q. Cuiusnam est hic Spiritus efficaciæ?

R. Dolendæ sanè, & humano generi comiserandæ.

Q. Quare?

R. Hinc suum Duelech. (*hostis atrocissimus*) ortum habet.

Q. Dabis ne Exemplum huius rei?

R. Dabo. Sumatur lotium in eoque dissoluatur idonea salis petreæ quantitas, stet per mensem, postea distilletur, & exhibit primò Spiritus ardens supra linguam, ac si esset carbo, reaffandatur Spiritus, & cohobetur quatuor, vel quinquies non abstrahendo quauis vice ultra partem dimidiam, sic fiet Spiritus acutissimus, nil tamen acens, qui ardet in prima liquoris distillatione egreditur, postea sensim mitescit tandemque [*si non omninò*] fiet mitisque secundus Spiritus deprehenditur tam ad odorem, quam ad gustum, qui in priori erant acutissimi.

Q. Quid de priori Spiritu notasti?

R. Si parum ageretur apparuisse quasi oleosas strias hinc inde labentes, non secus, ac Spiritus vini per strias instar venarum

narum per Alemb. Caput distillat.

Q. Qualis esse debet lotij putrefactio ad eiusmodi Spiritum eliciendum?

R. In calore vix ad sensum perceptibili, vase leuiter obturato, seu cooperto potius: possit item quandoque calere, & quandoque plus frigere, ita vt nec calor, nec frigus sit ultra mediocritatem.

Q. Quomodo maximè perspicuus fiet hic Spiritus Vinaceus?

R. Tali putredine, quæ fermentum cauetur, proritetq; ebullitionem, quod haud longo tempore accidet, si in ligneo vase ad seruata Vrina in loco non calido [*frigus tamen defendente*] vt puta pone furnum hiemali tempore teneatur, quousque spontè surescat in vrina fermentum, bullas proritans, inde tum exhibit aqua ardens quodamodò vinacea.

Q. Est ne alius Vrinae Spiritus?

R. Sic puta per duarum, vel circiter hebdomadarum spatium leui calore putrefacta vrina coagulatore edit Spiritum, qui aquam vite dephlegmatam coagulat.

Q. Quomodo parandus est ille Spiritus, qui Duelech de se formabit, claro aqueo stagmate, item illo, qui presatum dissoluit?

R. Lotium per sesquimestrem calorem

fine

238 *Arcanum Liquoris Alkaest.*
(*fimi caloris æmulo*) putrefactum vase ap-
to vtrumque statigma stillatitium ad vo-
tum dabit.

*Q. Coagulat ne Vrinæ Spiritus quicumq;
Spiritus Vini?*

*R. Neutiquam hic secundus illa virtute
cassus conspicitur.*

*Q. Quid continet lotium sic tractatum
præter Spiritus præfatos?*

*R. Salem iuum vrinaceum fixiorem, &
per accidens Salem peregrinum Mari-
num.*

*Q. Possit ne fixior hic Sal per Al. leui ca-
lore liquoris sub forma euocari?*

R. Potest at per ingenium.

Q. Vbi phlegma?

*R. In tali præparatione putrefactionis
sal in phlegmate putrefactus cum eodem
confusus ascendit.*

Q. Possit ne separari?

R. Potest at non à quouis artifice.

*Q. Quid faciet hic adductus Vrinæ Spi-
ritus?*

*R. Tenta, & quod videbis mirabere in
corporibus soluendis.*

Q. An non hic Alkaest?

*R. Liquor hic citra humani sanguinis
virtutes participationē constare nequit,
& in Vrina eiusdem spectantur vestigia.*

Q. In

Arcanum Liquoris Alkaest. 239

*Q. In lotio ergò, & Sanguine Alkaest
deliteuit?*

*R. Sanguinem Vrinamque paritèr dat
nobis natura, & ab horum natura salem
dat pyrotechnia, quem circulat ars in
salem circulatum Paracelsi.*

Q. Sub breui Syrmatè loqueris?

*R. Hoc addam; Sanguinis salem per vri-
naceum fermentum sic transmutari de-
bere, vt vltimam vitam amittat, me-
diamque seruet saliedinemque retineat.*

Q. Quorsum hoc?

*R. Ad dignitatem quæ inest Sanguini
humano præ alio quouis Sanguine, Vri-
næ [ab eodem deciso excrementitio liquo-
re] communicandam, vnde talis Vri-
na præ alijs cunctis virtute pollet.*

Q. Quare Vrinam addis?

*R. Ah scias ad res transmutandas corru-
ptionis fermentum adoptari, qua dote
cuncta salia vriali olido cedunt.*

*Q. An non Phlegma à sale possit seorsim
colligi?*

*R. Potest si modo Vrina non putruerit
prius.*

*Q. Quota pars aquæ Phlegma iudican-
da?*

*R. Nouem partes ex decem vel circitèr,
& recenti Vrina destillatæ reijciuntur,
decima*

240 *Arcanum Liquoris Alkaest*
 decima pars (quantum sub forma liquo-
 ris extrahi potest) seruetur exsiccata Uri-
 na in destillatæ, calore leni, qui subli-
 mationem non causetur, extrahatur sal
 per aquam, ita quod aqua tantum sit,
 quantum valet dimidium Urinæ, unde
 ex hæc exsiccata est, in aqua quicquid
 absorbetur æfundatur decantando cole-
 tur, vel per deliquium purgetur deinde
 filtretur. Aqua per Al. recens ad funda-
 tur, & reiteretur opus hoc, donec sal pu-
 rus fuerit, tum coniunge salem istum
 imensè foetidum, cum tuo Spiritu vlti-
 mo, & cohoba.

PROCESSVS PARACELSI

De Liquore

ALKAEST.

*De extractione Quintæ essentiæ, seu
 primi entis Mercurij vulgi.*

Sil Mercurium vulgi in primum ens li-
 quidum reduci debet tunc ante
 mortificandus est, & ex forma sua dedu-
 cendus: idq; fit per varias sublimationes
 cum Vitriolo, & Sale communi, vt po-
 stremo fiat instar fixi cristalli. Deinde
 solue illum in sua Matrice, nempe in pri-
 mo ente salis, putrefac per mensem, cor-
 rumpe cum nouo Arcano salis, vt impu-
 rum eius infundum præcipitetur; purum
 verò in cristallos vertatur. Lapillos su-
 blima in reuerberio clauso; cum subli-
 matum est inuerte semper quousque in
 ruborem deueniat. Sublimatum hoc
 extrahe cum spiritu vini ad sumum recti-
 ficato; separa spiritum vini; reliquum
 solue super marmore, & digere per men-
 sem, affunde nouum spiritum vini, digere
 ad tempus, & distilla. Tunc Arcanum
 primi entis Mercurij in liquida substan-
 tia transcendet, quod à Philosophis Ace-
 tum

L

tum

tum acerrimum metallicum, & in nostris Archidoxis circulatum maius appellatur, &c. Paracel. in Vol. 2. lib. 10. Archidoxorum cap. 4. pag. 38. col. 2.

Arcanum verò falis, siue præparatio falis, circulati ad extrahendum Quintam essentiam, seu Primum Ens Mercurij vulgi supradictum sic fit iuxta eundem Paracellum in Vol. 2. lib. 10. Archidox. cap. 3. pag. 38. col. 1. Recipe primò verum elementum Aquæ, vel eius loco aliud sal, quod nondum plane ad siccitatem coctum sit, vel etiam sal gemmæ depuratâ, affunde duas partes aquæ mixtæ cum modico Raphani succo; putrefac digestionem acurata, quò longius eò melius; sine postea congelare, & putrefac denuò per mensem; deinde per retortam distilla; residuum per ignem validum vige vt fluat; reuerbera in retorta igne continuo; solue in marmore; aquam hinc defluentem affunde desuper, & putrefac iterum, distilla denuò vsq; ad oleositatem; coniunge cum spiritu vini, & impurum infundo decidet, quod separatum purum verò in frigido cristallizetur; affunde iterum distilletur, & toties cooba donec oleum fixum in fundo remaneat, & nihil dulce postea transgrediatur. Di-

gere

gere porò per mensem, deinde distillatandiu donec Arcanum falis per alembicum transcendat, nec pæniteat diutini laboris, namq; hæc est tertia pars omnium Arcanorum, quæ in Metallis, & Mineralibus abscondita sunt, et sine qua nihil frugiferi, nihilq; perfecti perfici potest. Quamquam autem plures sint viæ ad extrahendum Ens Primum falis, hæc tamen vtilissima, et expeditissima; et post hanc, alia illa via est cuius de elixire falis mentionem fecimus. Vt nempe sal recens cum aqua solvente [N. B.] quæ est spiritus falis distillatus, permixtum purificetur, et tandiu distilletur, donec tota falis substantia solvatur, ac in oleositatem perpetuam reducatur, corpore phlegmatis in modum ipsi subducto, etc.

Nota totum hoc opus in Enchiresi quadam seu dexteritate consistere, quæ licet sit res quasi nullius momenti, nihilominus tamen est talis, vt sine ea ipsum minimè succedere possit. Qui cupit plura videre de liquore Alkabeft consulat Helmontium, Ludouicum de Comitibus, Vvirdigium in Medicina Spirituum, Tachenium, Becherum, &c.

L 2

BRE-

BREVIARIUM ALCHEMIÆ,
Aut Commentarius

IN GEORGII RIPLÆI

Recapitulationem,

Quæ est Paraphrastica Epitome suarum
Portarum IRENEO PHILA-
LETA Interprete.

§ 1. **S**I sapienter quidquam ceptum
inuanum operari non poteris.

Vnde obseruatur veritas, & certitudo
Artis; ita Pater Hermes: Verum est, di-
cit, sine mendacio certum, & verissi-
mum, illud quod est superius est sicut id
quod est inferius. Ita Comes Treuisa-
nus, Flamellus, Dionisius Zacarius, &
alij affirmant per propria sua experimen-
ta, & ita noster Author in sua Episto-
la ad Regem Eduardum conclusione ad-
monitionis concernentis erronea expe-
rimenta, & alia loca harum porta-
rum, vt non opus sit prolixiori huius su-
biecti assertionem.

§ 2. Opus nostrum factum est ex tri-
bus principijs. Vbi rubeus vir, & mu-
lier alba sunt facta vnum, &c.

Hinc euidens est, quod opera nostra
facta

facta sint ex tribus principijs, sed vna es-
sentia, rubeo viro, foemina alba, & spiri-
tu vitæ; per tertium duo priora despon-
santur, & fiunt vnum, hoc est quod Tre-
uisanus vocat suam vnicam radicem, &
duas mercuriales substantias crudas ad-
tactum, & extractas ex suis mineris. Hic
noster Author alibi vocat suam Trinita-
tem, & Vnitatem, Trinitatem respectu
substantiarum, quatenus diuersarum,
Vnitatem respectu suæ Essentiæ, quæ to-
ta homogenea est, idcirco additum est,
quod viuant in amore, & quiescant sine
repugnantia, quod esse non posset si non
essent essentialiter, & radicaliter vnum
& idem; nam similitudo naturæ causa
amoris est, & identitas Essentiæ verum
fundamentum vnionis; inter differen-
tes substantias expectari solum potest
confusio, si non destructio.

§ 3. Tres substantiæ faciunt solum-
modo duas naturas, Terram, & Aquam.

Terra, & Aqua, si æqualiter sunt pro-
portionata, optimum est, &c.

Hinc euidens est, quod hæ omnes sub-
stantiæ componant solummodo duas na-
turas Terreæ, & Aqueam. Vir, & Mu-
lier sunt ambo corpora, aut Terre; vnum
fixatum, & maturum, alterum volatile,

& immaturum, & permixtione fiunt fragile, nigrum, hermaphroditicum, corpus, aut Terra, vocata Plumbum Philosophorum, vti exprimit illud Riplai in sua præfatione: Mulier alba, aut Vxor aliàs vocatur Luna apud omnes Philosophos, & per hunc Authorem in sua Doctrina proportionum: Vnum Soli duo Lunæ donec omnia simul fiant instar pulmenti, aut brodij saginati.

§ 4 De æquali pondere Terræ, & Aquæ, tria Aquæ ad vnum Terræ bonum est, sed æquale melius.

Tu fac Mercurium duo ad Solem, duo ad Lunam, etc.

Ac si deberet esse in figura Trinitatis, & ita Doctrinam acquisuimus Doctrinæ proportionis inter Terram, & Aquam, æquale hoc melius est. Idem dicit noster Author in cap. Calcinationis; hæc securissima, & optima est proportio, loquens de æquali pondere Terræ, & Aquæ; & ratio in promptu est, quia solutio fiet citius, videlicet si plus Terræ minus Aquæ sit, citius, & melius solutionem tu videbis, & hic affirmat idem de Calcinatione, quæ præcedit Solutionem; attamen tres Aquæ ad vnū Terræ etiam bona est proportio sequens, sed Tinctura non

ra non habebit spatium, vt sufficienter dilatetur in hac Aqua, & Corpus soluetur per illam, & hoc est pondus Rogerij Baconis, quod requirit longius tempus, antequam viuus occidatur, et per consequens reuiuificatio mortui debet diutius esse in actione, nam Calcinatio nihil aliud est, quam reuiuificatio humidum cum sicco, donec perfecta sit Calcinatio, ibi non est reuiuificatio sicci per humidum, nisi habeant vnam, & eandem operationem, & periodum temporis; Nam vnum non moritur, nisi aliud reuiuifcat, nec moritur Draco nisi cum sua Sorore.

§ 5 Fœmina alba in prima coniunctione debet esse in tripla proportione ad vnum Viri rubei.

Tria Mulieris ad vnum Viri accipias.

De pondere inter Terram, & Aquam redimus rursus ad proportionem inter Virum, & Fœminam. Hic pondus expressum est, tria ad vnum, & sic erunt quatuor partes Terræ ad quatuor Aquæ, aut plus ad duodecim vsq; hoc est tria Aquæ ad vnum Terræ. Hoc ita clarum est ex cap. Coniunctionis, vbi Mulier apposta est 15. ad 5. Viri; quasi ad actum fecunditatis suæ, aut duo ad vnum,

L 4 secun-

secundum Raymundum, aut quatuor ad vnum, secundum Alanum, sed tria ad vnum præstat. Quamquam in Raymundi Doctrina de proportionibus citata per Authorem in Porta Calcinationis, Vnum Solis iunctum est cum duobus Lunæ, quæ faciunt tria corporis, & ad hæc addunt quatuor Mercurij, quod est vnum plus spiritualis, quam corporalis partis, & sic Author cum Trinitate, & Vnitate comparat: ambo bona sunt; imò & Alanus præscribit quatuor partes ad vnum, quod potest fieri, sed tria ad vnum præstat. Et æquale pondus Spiritus, et Vitæ ad complementum Matrimonij. Inter hoc Regium par Sol Maritus est, et Luna Vxor, de hoc loquitur Author in sua Porta Solutionis in generatione vnum sit, sed in numero non ita. Pater Sol est, et Luna Mater, sed Motor est Mercurius.

Hoc compositum, respectu variæ suæ considerationis, varias habet relationes, & totidem denominationes: Sol, et Luna, Maritus, & Vxor, Corpus, Anima, & Spiritus, Terra, & Aqua, Soror, & Frater, Mater, & Filius, cum multis alijs, sed proprium nomen eius est Magnesia.

Quæ-

Quæstio, quid est Vir Rubeus? quid est Mulier Alba? quid est Spiritus Vitæ? nam hic est vnicus nodus in Scriptis Philosophorum, quorum variæ expressiones, & apparentes contradictiones in hoc obscurant Artem mirabiliter; sed quamuis videantur differre in eorum scriptis, tamen vnã rem intelligunt, si benè, & rectè sint intellecti. Responso, quid sit Vir rubeus, sequitur. Vir rubeus concernit perfectum Corpus Solis, aut suam vmbra, scilicet Lunam, nam Lunæ corpus, quod est vnum ex septem masculus est, & perfectum corpus, & fixatum solummodo indiget parua digestionem, & idcirco in occulto rubrum est sub visibili suo candore, uti candor occultatur sub visibili rubedine Solis; idcirco noster Author in suo opere Albificationis dicit, quod Sol appareat candidus, & lucens; & Comes Trevisanus dicit: Noster Rex, qui vestitus est vestimento puri Auri, postquam semel est in Balneo non apparet nisi post 130. dies, & tunc apparet candidus, & mirabiliter lucidus, & micans. Et antiquus Philosophus dicit: Honora Regem nostrum in suo redditu ex Oriente in gloria, & admirabiliter

L 5

lucen-

lucente candore; Idcirco dicit Artephius: Nostra Aqua se habet vt Mater ad perfecta corpora, scilicet ad Solem, & ad Lunam, sed magis ad Solem, quam ad Lunam [*hoc nota bene*] & in omnibus libris suis coniungit Solem, & Lunam perfecta, Aurum, & Argentum ad opus; sic facit Ripheus, & sic omnes Philosophi, per quod est euident, quod hæc perfecta Metalla, aut Luminaria cum nostra Aqua Vitæ complebunt opus, vti Arnaldus expressè dicit in suis Quæstionibus, & Responſionibus ad Bonifacium; & Iodocus Greuerus in suo Tractatu confirmat idem his verbis: Si fit ita vt sis tam pauper, vt non possis accipere Aurum, recipe Argentum, sed Aurum melius est, vtpotè propioris naturæ ad Aquam nostram, & Mercurium.

Responſio secunda. Quid sit Fœmina Alba? Secundò Mulier Alba, aliàs vocata Luna, est fœmina, coagulatus est Mercurius, sed non fixatus, spirituale corpus fluxibile in natura corporis, sed volatile in natura Spiritus, idcirco vocatur Mercurius Philosophorum, Leo noster viridis, immaturum nostrum Aurum, Pontani Ignis, Artephij media substantia

tia clara instar puri Argenti, quæ debet recipere Tincturam Solis, & Lunæ, acerrimum suum Acetum, Antimoniũ, suum Saturninum, Mercuriale Argentum viuum, sine quo Laton non potest dealbari, de quo loquitur Antiquus Philosophus: dealbate rubrũ Latonem per albam tepidam, & suffocatam aquam; cuius testimonio Treuisanus affirmat, quod nil possit dici melius, aut clarius, hoc est, quod insinuatum est in visione Aristæi, qui inueniebat Populum maritatum, sed non habentem liberos, quia desponsabant duos masculos simul, tales illi sunt, qui miscent Solem, et Lunam, ambo corporalia, et fixata simul, quæ Spiritus nunquam reuiuificabit, quoniam ibi non est coniugalis amor; Iunge igitur Gabritium ad amatam Sororem Beiam, quæ est tenera Serua, et statim Gabritius morietur, hoc est perdet illud, quod erat, et de illo loco vbi apparebat perdidisse illud, quod erit apparebit illud, quod non erat antea.

Responſio tertia, quid sit Spiritus Vitæ? Tertiò Spiritus Vitæ est Mercurius Motor, dicit Author, qui cum lapide debet multiplicari quando factus est, et debet esse verus mineralis Mercurius

sine etherogenea mixtura, vti Arnol-
 dus resoluit expressè in sua responsione
 ad Bonifacium; et Riplæus dicit: qui-
 dam potest multiplicare Mercurium
 cum Saturno, et alijs Substantijs, quod
 nos reprobamus. Destilla igitur illud
 quouique clarum, &c. Præterea debet
 habere omnes proportionēs Mercurij,
 suam ponderositatem, aliàs non potest
 esse Metallicus, suam humiditatem,
 aliàs femininum Sperma esset deficiens,
 & suam siccitatem, vt non madefaciat
 manus, quod non potest citius perdere
 quam per corrosiua, & alia, vbi subito
 perdit suam mineralem proportionem,
 & sic amplius non est ingrediens nostræ
 veræ Tincturæ.

§ 6 Vbi latitudo Occidentalis est in-
 troitus sic Septentrionalis est prima al-
 teratio, &c.

Perge tunc ad Septentrionem per ob-
 scurationem, &c. perdes illum, & al-
 terans illum, &c.

Materialia fusa, & mixta, iuxta pro-
 portiones prædictas, vocantur latitudo
 Occidentalis, quia in illa Sol se demit-
 tit, & postea non apparet amplius in suis
 rubeis vestimentis, donec primò vestia-
 tur toga condida micanti, & coronetur
 vero

vero lucenti, & Orientali diademate.
 Iam progressus in Septentrionem est de-
 tectio profunditatis Lapidis, & compa-
 ratur Hyemi, quæ est in Septentrione,
 summatim longa, tædiola, frigida, &
 lubrica, sic erit in hoc opere. Signa
 erunt Capricornus, Aquarius, & Pi-
 sces, in hisce est Tinctura Solis in suam
 primam materiam, in cuius alteratione
 vetus forma moritur, materia discerpi-
 tur, & putrescit, et postea renouatur
 in Oriente. Hæc operatio dicit Flamel-
 lus, non perficitur minus quinque Men-
 sibus, et colores compositi tenebricosi
 sunt obscuri, aquosi, et ad longum ni-
 gri instar picis, in qua nigredine corpus
 discerptum est in Athomos, quæ inte-
 gra nigredo, et summa corruptio durat
 duobus, vel tribus diebus, et idcirco,
 dicit Riplæus in sua Epistola, tertio die
 resurget. Idem dicit Dastin in suo Rosa-
 rio, vbi concedit, vel approbat quatuor
 dies pro putrefactione. Idem dicit Fer-
 rarius Monachus in suo Tractatu edito
 cum Dastin, quamuis totum tempus ni-
 gredinis inueniendo, continuando, abe-
 undo sit 150. dies. Tametsi Sol incipiat
 apparere in 130. diebus si rectè opereris,
 hoc ego addidi ob rationem multorum
 expe-

expectantium nigredinem nigerrimam in 40. aut 50. diebus, malè in hoc interpretantes Flamellum, qui dicit: Color debet esse nigrior nigerrimo, & similis colori draconum in 40. diebus, qui dracones erunt nigri, cærulei, & flauī, qui colores demonstrant materiam incipere discerpi in Athomos, quæ putrefactio non perficitur nisi in 150. diebus, ut tandem appareat Sol cum suis radijs primò in forma parui Circuli albi citrini, qui crescit, & mutatur in dies, donec candor plenè compleatur.

§ 7 Oriens denotans albedinem est principium altitudinis Lapidis. Hinc per colores multi in Orientem ascendent, &c.

In Opere tres sunt dimensiones, altitudo, latitudo, & profunditas; altitudo est perfectio corporum, quæ incipit in albedine, & finitur in rubedine; profunditas est prima materia, in quam illa reloluuntur, nam multiplicatio, & latitudo est medium, per quod transit de perfectione sua ad depressionem, vel humiliationem, & de depressione ad suam glorificationem.

In hoc transitu infiniti sunt colores similes illis, qui apparent ante nigredinem,

nem, sed magis splendidi, nam nota lapidis habet tantum tres colores, nigrum, album, et rubeum, in primò, quando completus est, durat tres, aut quatuor dies ad summum, in secundò, item in ultimo se dimittit in æternum inter has periodos, prout materia est magis humida, vel sicca, pura, vel impura, multi intermedij colores apparent plures quam possint nominari, sed duo, videlicet viridis, et flauus longè durationis sunt præ albo, et rubeo, sed multi colores apparent etiam inter initium huius operis, et primum color nigredinis, et quamuis diuersi colores apparent, tamen obscuri sunt, et nebulosi. Vndè apparet quod nigredo sit prædominans, quæ ad spatium apparebit, sicuti tenebre Ægyptiæ, et ferè sunt eiusdem durationis, uti inter nigredinem ad albedinem, licet infiniti colores appareant, basis tamen eorum est albedo. Micantes sunt, et verè splendidi, qui ut potè transitorie eunt, et redeunt, et alij in eorum loca succedunt, donec candor sit perfectus.

§ 8 Meridies, aut rubedo est complementum huius artificij, inde in meridie sumens Sol consumationem absoluit, etc. Post

Post albedinem, continuato igne, compositum deueniet azureum, griseum, et citrinum, qui durabit ad longum tempus, et tandem conuertetur in sanguineam rubedinem.

§ 9 Ille qui supponit opus suum finitum esse, quia Lapis deductus est ad rubedinem, errat. Sed tamen de nouo rotam circuire debet, etc.

Lapide per constantem, et nouam deductionem ad hunc statum redacto, qui cogitat omnia finita esse, fallitur. Medicina est primi ordinis, et debet deduci ad tertium ordinem, per imbibitiones, et cibationes, quod est circuitio rotæ, et per fermentationem, quæ est tertia, et deducit Medicinam ad tertium ordinem, et aptam facit ad projectionem, qualis primò non est, nam donec medicina non fluat instar cæ, non potest ingredi Mercurium ante fugam, sed puluis, ut factus est primò similis est granis, aut athomis, et congelatus est in multò maiori calore, tunc faciet fumare Mercurium, tametsi remaneat in forma pulueris, aut athomorum, quod aliàs debet esse ante aptitudinem suam ad projectionem; idcirco Lapis tingit Mercurium in metallica massa in ictu oculi, uti
noster

noster Author affirmat in sua Præfatione, uti Basilicum occidit ad aspectum. Sed rubeum Sulphur conuertit Mercurium per digestionem debitam in suam propriam naturam, videlicet puluerem, si coniunctum sit in debita proportione, et digestum debito calore, idcirco dicit noster Author: si nimium humectes, aut vomet, aut nimis diu agrotabit, sed Lapis numquam participabit cum Mercurio, cui iunctus est in calore; Sulphur igitur nostrum, regius infans, qui simul fitit, et famelicus est, et si poteris esse nutritrix illius conueniens, soluet simul labores, et sumptus. Ne relinquantur ubi debebas incipere, sed pergas, donec deduxeris ad tertium ordinem, quæ Raymundus vocat sua Olea, et Vnguenta, et similiter noster Author. Tres proprietates sunt, quibus album, et rubeum Sulphur primi ordinis differunt ab illis, quæ sunt tertij ordinis, vnum fluit tam facile, ut cera in calore, alterum in fortissimo calore remanet puluis; vnum est simile vitro lucens, et ponderosum, alterum puluis instar athomorum; vnū ingreditur Mercurium sicut Oleum, et coagulat illum in instanti; alterum imbibit solummodo Mercurium ad instar
calcis

calcis cuiusdam Metallicæ, sed non retinet illum, si ignis fortiter augeatur, nec vertitur in Metallum, sed si calor, et proportio vtriusq; conueniens sit per digestionem temporis, reuertit in propriam naturam, et ita, vti Riplæus verè dicit, multiplicare potes simul album, et rubeum cum Mercurio, quod si primò non habueris satis ad implendum coclear, in breui tempore abundabis prò tota vita, si etiam decies esset longior, quàm solita est.

§ 10 Lapis noster habere debet specificationem ad Metalla, antequam proiciatur.

Vir noster rubeus non tingit, nisi tingatur, etc.

Vir noster rubeus, aut Rex tinctus esse debet per fermentum, antequam tingere dignetur imperfecta Metalla. Fermenta sunt solumodò Sol, et Luna; proportio: quatuor partes ad compositum sint sulphura, et tres partes Solis, aut Lunæ prò natura Sulphuris, aut quatuor partes Solis, et Lunæ, et Sulphuris quinta pars, tum cum Mercurio digere. et putrefac fermentum tuum, et congela illud, et rursus fermenta, donec fluat sicut cera, aut oleum, tunc hoc oleum figet
Mercuri-

Mercurium, et mutabit omne Metallum in perfectionem, quod tibi multiplicare poteris prò beneplacito, aut multiplicare ante fermentationem. Deinde recipe perfectum Lapidem prò tuo corpore, et misce illum cum muliere alba in proportione, vti prius, et adde spiritum Vitæ, vti prius, et digere, donec per tres colores transeat nigrum, album, et rubeum. Ita Author noster concludit post sua erronea experimenta, nunquam vidi verum opus nisi vnum, dicit ille, vnum fecit, sed post infinitos errores, et aliud opus Philosophus nunquam vidit, quod breuiter describit (*memento vir nobilissima creaturæ scilicet Auri*) error est ita scribere (*memento quod Homo sit nobilissima Creatura terrenæ compositionis*) nam Homo non est terrenæ compositionis, sed Lapides, Metalla, et Lutum; iam quia quærimus nobilissimam Creaturam terrenæ compositionis tam sapientes esse debemus, vt eandem sumamus prò nostro principio; nam vti dicit alibi, vti ignis incendiij principium est, sic principium deaurandi est Aurum. In hac nobilissima Creatura, dicit, quatuor sunt Elementa proportionata per naturam, quòd illam faciunt incombustibilem
lem

lem, nam vbi vnum prædominatur non durabit, sed vti Treuisanus dicit, Anatica proportio Elementorum in materia metallica vera forma Auri est, aut illud potius, quod dat ipsi formam, addit, naturalis materialitas, quæ constat homogeneitate pura, et sincera est mineralis Aqua, sine adulteratione, non ex Saturno Ioue, etc. Sed naturalis, non carus Mercurius, qui communis est, et vilis pretij; addit, vnum ex suis Mineralibus est deductum per artem, quod est noster viridis Leo; nam cum primo nostro Menstruo calcinamus solummodo corpora perfecta, sed alia impura excepto vno, quod communiter vocatur à Philosophis Leo viridis, in hunc claritas Solis, aut Lunæ secretè descendit, hoc est per hanc Mercurialitas, aut proportio Solis, et Lunæ manifestatur per exuberationem, sed occultatur longo tempore ab oculis, donec post putrefactionem exuberet, et appareat manifestè sanguinolentus, et colores variant, et primò vestitur splendido viridi, de quo dicit Rosarius: *ò foelix viriditas, sine qua nil repullulare potest; hic exuberatus Mercurius est noster occultus Lapis, sed potentialitè, nam, vbi hoc appa-*

ret,

ret, repugnantes naturæ ligantur ad unitatem, quæ est noster viridis Leo, aut Minera, aut Vegetabilis humiditas, aut Mercurialitas naturalis, aut primum nostrum Menstruum, et nobilissima Creatura terrenæ compositionis, quæ est aut Sol, aut Luna, sed præsertim Sol, in quorum vnoquoq; Mercurialitas est inuisibilis, et non subijcitur oculis, sed per effectus, hoc est in qualitate claritatis cum albedine in vno, et cum rubedine in altero, hisce tribus unitis Mercurius Solis exuberat, et apparet primò viridis, tum Eclipsis propior est, et progressus Septentrionalis; Processus post hæc omnia brevis est; hoc vnum putrefiat, tum laua illud in proprio brodio, donec deueniat albus, deindè fermenta illud sapientèr, ibi est principiū, medium, et finis, Deo sit Gloria.

CABA-

C A B A L A,
S P E C V L V M
A R T I S, E T N A T U R Æ,
I N A L C H Y M I A,

Exinde,

*Quid, Lapis Sopororum antiquissimus, rei
sit, qui triplex, & tamen simplex
Lapis existit?*

Introitus ad Lectorem huius artis.

LEgens sine intellectu, cum occu-
lis plura videat, at eorum nil sa-
piat, umbræ parietis rectè affi-
milatur, et miserior est, omni-
modè cæco, qui non videns intelligit.
Quarè vertens Speculum, summam
obseruabis, omniaque in Speculo vi-
denda sunt, nimirum de via, et laby-
rinthos nullos subesse, sed rectam tran-
sire Circulum planè lineam, et ternari-
um in quaternario locatum per unita-
tem in centro comere, et vicissim è cen-
tro in ternarium per quaternarium ad
Circulum liberè ferri. Hinc totum confi-
citur Speculum in quo Cæcus, nigrum, al-
bum,

bum, et rubrū, alias luto immersum, videt.
Exinde mysterium reuelatur, et crassum
vinculis elementaribus liberatur, subti-
liaturque quò centies, milliesque et sine
fine augmentetur; felix sanè hoc qui ita
perficit, hæc prò certo ac Artis perfectio-
nem Itrenæ loco cuius offero.

P R O L O G V S.

Dilecte in Christo, Beneuole lector,
cum quæque, et Artes, et dona
in omnipotentis Dei manu sint, ad ea
pro sua misericordia eroganda cui vult,
sic me ac suam Creaturam, et miserum
hominem in Mundo hoc corruptibili mi-
sericordia perfudit, et in præsentis hoc
labore maxima gratia circumdedit, cum
me indignum præstantia sua Mysteria
reuelare vocauerit, qui ac omnipotens
Deus multis alijs, ea, virtutibus, hono-
re, doctrina, et huius Mundi dignitati-
bus plurimis me parasangis præcellenti-
bus concedere, et largiri potuisset.

Quarè cum à Deo mihi lumen conces-
sum, vt ipsi exinde laus, et proximo
commodum, conueniet, vt illud non
scamno siuè labro subdam, sed mense
imponam, quò quiuis adueniens, et in-
grediens

grediens, videat, et intelligat, quid sibi agendum, aut intermittendum hoc in negotio fiet.

Idcirco mihi proposui, simplicissime lumen illud, tanquam Speculo, plebeis mei similibus, in figuris, seu picturis proponere, et per Cabalam Alchimiaeque Artem, omnibus techno: et physiophilis laborumque Spagiricorum expertis communicare, in quibus sicuti spero absolutam Speculi cognitionem praec oculis habebunt, ut inde ad nutum, et voluntatem fructus, et utilitates decerpant, et prius quidem Corporis Humani vitae, et sanitati conducentes, posterius etiam Christianae decentem temporalem sustentationem, tam Corporis, quam animae vberissimam ad vitam aeternam inueniant.

A R S.

O Principium considera finem, mox o finis considera a principium. Nam Chalybs, & Speculum ego, artis solum a motoribus, tam longè, at iuste quaesitum largior. Nam quiuis hinc breuibus viam, & iter ad verum perueniendi locum cognoscet. Quare meo frui mi-
ni con-

ni consilio, & Officinas visitate fabriles si voti compotes reddi velitis, quia in Marte satis iracundo saccharum inuenietis prætiosum. In arte enim nihil scit, qui in Marte laborare respuit, nec temporis finem, prout prælians comperiet, inuenit, propterea quod eius Ballamus omnia balsamizat, & cuius scientiæ, seu Artis facilitatem monstrat. Nam punctum intrat Circulum, qui, & in quadrangulo, & triangulo reperitur. Hoc punctum si attingitis, perfectionem consequimini, & omni tribulatione, miseria, & periculo euaditis. His integram habetis Artem, quam si non intelligitis incassum erunt quæ scripsi, at culpam ipsismet vobis imputate, & itis secedite.

EXPLANATIO ARTIS.

IN Cœlesti hoc speculo, veritate artis, & naturæ, Cœlesti aliquo cooperantes igne, facultate, & potentia radij ex chalybe tribus distinctis formis elicito, & clarissime diaphano reperto, videre potui singula, quæ oculi imò Cœlum, & terram capi potiserant.

Primum enim speculam iucundo Saphyri colore, igneæ proprietatis, plurimo
M. rimo

rimo albo conpersum inueni, cuius gratia vidi Mercurium, & Sal sapientum, tam manifestò, ac si in mea manu essent.

Hinc aliud speculum vi, & virtute purichalybis adeptus fui, in quo vidi Sulphur Sophorù instar floris chelidonium dicti, tam diuitis salis naturæ vegetabilis quasi crescendo, & augendo vt florum ibidem ad sufficientiam decerpere non potuerim, tam fructuosum hoc in speculo mihi comparuit.

Tertium speculum ex hisce duobus speculis perfectè profiluit, igneque planè rabedinis, & instar ignis, parum per enim agitatum statim incalescebat, & vti purus ignis inflammabatur, ita vt finè timore illud manu prehendere non debueram, quia quod edico vidi diuinam potentiam, maximumq; Arcanum intulatur. Nam Sapientum ignem ibidem inueni, cuius beneficio omnia in omnibus maturantur, mediante visibili elementalì igne, qui ignis plurimè quæsitus, paucis verò inuentus erat.

Tria nunc hæc specula sedula diligentia Artis Spagiricæ ope, vni coniunctim speculo conclusi, in quo, & Deum, & omnia cum pauperum gazis perfectissimè quando libet video; vnde nuncu-

part

pari Thesaurus Thesaurorum rectè meretur. Illud sollicitè ne furto mihi auferretur, aut cum eo alijs noxia inferretur apud me custodio.

Hic indubitanter spero, hunc tenuem diexodum Sapientibus sat declaraturum fore, quomodo Picturæ hæc, fructum Spagiricæ Artis amatoribus producent, modò cum Deo, & Natura conciliati sint, tum plura in hoc speculo, quum vel ego vel alij describent, ex nunc descriptis, & propositis, inque figuris, hisce ad inueniendum significatis elicient.

Verum hæc solum veræ, & solidæ Alchymicæ, ac Artis Spagiricæ studiosos laborumque Chymicorum expertos concernunt, quibus & minima naturæ occulta, & arcana patefient, medio graduum, seu scalarum ordine in labore terendarum, Ex: gr. Figura Numero I. indicat gradum Calcinationis, sub qua etiam Reuerberatio, & cementatio intelligitur. Figura secunda, Gradum Exaltationis exhibet, quæ sublimationem, & Eleuationem vnà cum destillatione comprehendit. Tertia Figura Coniunctionem notat simul cum putrefactione, solutione, dissolutione, resolutione, digestionem, circulationem. Quar-

M 2

ta Fi-

ta Figura, in se multiplicationem continet, sub qua a. lare, lauare, inbibere, cohobare, nec non coagulare, figere, augmentare, tingere latet.

Per hos Gradus ascendendum, hanc viam transitoris, vt se: tria specula in vnum speculum conferantur, median- tibus principalioribus quatuor colum- nis, ac Philosophia, Astronomia Al- chymia, & virtutes sunt, & Alphabeto secundæ figuræ, in circuli limbo de li- tera in litteram veram huius Artis mate- riam planè, & perpicuè declarante. Quarè cum A. B. C. & Characteres ordi- ne innotescunt, facilè hic videnda vide- bis, quemadmodum, & in prima, & tertia Figura quator qualitates, ac sunt Elementa, calidum sic cum frigidum, & humidum, quæ edocent veram pri- mam, & vltimam Materiam, cuius gra- tia omnia conlequeris, sicuti breuibus descripsi, at plura addere intermitto, cum ante me præexcellentes, illumina- ti, & doctissimi Dei viri, de istius mo- di etiam scripserint maximè quia Tyro- nibus, quæ fieri poterant hic proposui, ex quibus maiorem ipsis fortè conducen- tem intellectum haurient.

Nam multa scriptio parū vtilitatis af- fert,

fert, siquidem omnia quatuor his Figu- ris, vti spero, satis in propatulo verum cum intellexero, Artis huius amatores his non contentos esse, sed vltiora re- quirere, haud veritum pennæ ea ipsa, meliori ordine, & fundamento Expe- rientia comprobata vestire. Breui enim libellus subsequetur si Deus, & tempus ferent, qui de puncto in punctum, in quatuor partes diuidetur ad duarum Co- lumnarum in prima figura de Natura, & Arte videndarum, normam.

Interim simplici hoc proposito huius mei speculi, ac prodromo contenti esto- te, & recordamini humilibus potius su- blimia obuersari, quam superbis. Cum altiores oculi, exilem intellectum haud requirant. Quarè ijs solum qui Artis, spagiricorumq; laborum gnari sunt præ- scriptum, & propositum speculum præ- sens est.

*Epilogi vice antiquissimi Lapidis
declaratio.*

His concludo; Fundamentum in Arte Chymica est summa Medi- cina, quæ flosculus compositus existit dignissimus à Deo creatus, & extractus,

M 3 Aqua

Aqua viscosa, primum *ENS*, prout sapientes edocent, Nam ex arte nostra Natura, tanquam summa tinctura enascitur, in qua tria sunt principia, ob que & noster lapis triplex est, Mineralis, animalis, & vegetabilis, hoc est *CORPUS*, anima, & spiritus, ab ipsa sic productus Natura, instar mellis dulcis, humidumque Sal, Lunaris, liquidus instar butyri, Solaris, Leo, viridis, occultum Sulphur, lacrum sopherum, animæ corporis præstans, quinta essentia, noster ignis, hos generationem efficiens, quem præter ignis alius operare nil potest.

Sopherum ignis *ARS* est, cum sine eo labor omnis irritus, quamquam centum milleque labores annos, tamen hoc sine omnia incassum susciperes, nec ullam perfectionem attingeres, sed cum tempore & pecuniam perderes. Quare diligenter studijs in vigila, & certo inquire Ignem absque lumine, & carbone, spirituque viuificante vtere, qui emortua exsuscitet Metalla, supernaturalis enim hic ignis est, viua calce, & equino stercore additus, notabis tamen etsi pluribus per hæc liberaberis molestijs, idcirco sine istis adipisci non posse, &
pro-

propterea in equino inquirenda stercore non esse, stolidum siquidem ludicra istiusmodi, quæ subsannationes omnium facile promerentur tractare. Quare antiquissimum notum tibi fac lapidem, & voti compos fies. Felicissimus qui à Deo donum hoc consequitur.

Autoris contextus,
Sequitur diagraphæ anonymi Philosophi
Fraternitati Rosæ Crucis dicata.
Discursus breuior, siue specimen tenuitatis Philosophiæ Sacræ, & Medicinæ summæ.

IEHOVA TRINVNVS

omnia ex nihilo.

Spiritus Dei ferebatur super aquas?
chaos:

Primum HYLE sapientum omnia
ex aqua sunt creata.

Firmamentum, Mineralia, Vegetabilia, Animalia.

MACROCOSMVS
ex Centro, & quinto
Esse

MICROCOMVS
Omnium Creatorum Creatura
perfectissima
HOMO

M 4

Imago

Imago Dei Altissimi

Anima immortalis; Ignis Cœlestis
Inuisibilis.

Ab lapsus: EN MESSIAS.

Lumen gratiæ, & Nature.

LILI: prima Materia Corporis perfecti.

Matrix Medij Colmi.

Ballamus, & Memia

Magnesq; Magicus in Microcosmo
incomparabilis.Aqua sapientum, ex qua omnia, & in
qua omnia; quæ omnia regit, in qua
erratur, & in qua ipse error corrigi-
tur.

Mens Sana in Corpore Sano

Preces indefessæ:

Patientia, & Mora

Materia, vas, Fornax, Ignis, Coctio, est
sola Res vna est.Vna sola & in ipsa sola vna; Initium,
medium, & finis.Nil alienum admittit, & absque alieno
perficitur.ECCE in Mercurio est, quod quærunt
sapientes

FONTINA DIAPHANA.

Duplex Mercurius

Rotatio Sphæræ omnium Planetarum,
Et Ens in Momento Fumigans Nigrū à

LVCEN-

LVCENTE

MORS ET VITA.

Regeneratio cum renouatione.

Initium fixationis, Medium, & Finis.

Summa, & Fundamentum totius secre-
ti Magici.R Quinti Essæ Macro: & micracosmi,
siue Mercurij PhilosophiciIgnis inuisibilis Cœlestis viui
salis Metallorum ana q. f.Fiat arte Magi. Philosophica rotando,
soluendo coagulando, & fixando.

MEDICINA SVMMA

in qua

Sapientia maior: ianitas perfecta: &
opes plus sufficientes:Omnia ab vno, & omnia ad vnum,
Festinatio, & ostentatio ad Orcum.

Dictum sat,

De simplici, & plano; reiecta omni ma-
litiâ Pathmos obstaculum,

Fiat voluntas IEHOVÆ

Soli Deo Gloria.

Perignem demùm

Nomen, & ætas

paVLVS.

M 5

Sed

SEd ponamus mentem Philalethæ, mentionem facientis: 1. Reguli Antimonij, eiusque præparationis: 2. de reductione reguli in Mercurium currentem, seu mercurificatione Reguli: 3. de usu Mercurij antimonij. Primam quod attinet, Reguli nempe antimonialis necessitatem, & præparationem sciendum est, tres Regulos, dari, quorum vnus per carbones, alter per salia, tertius cum marte fit, qui vltimus solus est stellatus, nam vtrumque antimonium tractetur, numquam eius Regulus vera stella signabitur, nisi mars accedat, [*Sal enim iunctum Sulphuriformans striatam exhibet,*] ita sal metallicum, quod est in antimonio si iungatur sulphuri martis, strias parit stelle instar [*Antimonium*] ergo Philaletha Magnetem, & puriorem Martis substantiam, Calybem sopherum vocat; nominat etiam Antimonium liquorem Saturniæ vegetabilis, Serpentem qui Cadmi socios vorauit, terram, centrum occultum Sale abundans, qui aurum calcinare potest, & Martem vocat Draconem igneum, Coelum Cadmum, nostri operis clauem sine qua ignis lapidis nulla arte potest accendi, auri mineram, spiri-

spiritum præcunctis valde purum, ignem infernalem secretum, Mundi miraculum, &c. Regulum verò ex Antimonio, & Marte compositum vocat: Chaos, seu medium inter mineram, & metallum, quod nec corpus, nec spiritus est, sed mixtum quoddam mirabile, quod se ad metalla habet, vt mater, Arsenicum nostrum, aerem nostrum, Lunam nostram, Meretricis nostræ menstruum, Leonem viridem, Draconem Babylonensem veneno suo cuncta interimentem, notatum ab omnipotente signo notabili astri septentrionalis in Horizonte Hemisferij, polo nempe centrali extraverso Chaos, intra quod est Coelum Philosophorum in centro suo, quod centrum est reuera astrale. Chamaleon siue Chaos nostrum in quo latent omnia arcana virtute non actu, Infantem Hermafroditum. Præparationem verò Reguli expressis verbis docet C. 7. sequentibus; summantur Draconis nostri ignei nempe martis, qui in ventre suo Calybem occultat Magicum, partes quatuor, Magnetis nostri, nempe Antimonij partes nouem misce simul per Vulcanum torridum in forma mineralis aquæ, cui supernabit spuma reijcienda, testam repudia, nucleumq;

M 6

selige,

felige, purga tertia vice per ignem, ac
 falem, &c. Mercurificationem verò Re-
 guli nullibi non indigitat, semperque fa-
 tetur, & conqueritur esse in Regulo An-
 timonij Sulphur quoddam arsenicale, seu
 aerem, quod ingressum aquæ mineralis
 extracentralis, nempe Mercurij viui
 communis in aquam centralem Reguli
 nempe Mercurij eius prohibet, Mercuri-
 ficationemq; impedit, hoc Sulphur va-
 porolum externum comburens, vocat
 furem, & nequam arsenicali malignitate
 armatum, quem iuuenis alatus Mercuri-
 us horret, nominat etiam Feram, Leo-
 nem, Corascenum, qui non nisi per bi-
 nas Dianæ Columbas [*Salia*] tempera-
 ri, & domari potest, nempe per salia al-
 calia, & vrinosa, quæ malignitatem hanc
 arsenicalem contemperant, Regulumq;
 mercurificant. Sciendum etiam est, tres
 esse Chalybis, & Magnetis Sophici sta-
 tus; primò, vt fiat mixtum quoddam,
 quod Regulum stellatum vocamus; se-
 cundo cum pars quædam sulphuris arse-
 nicalis à Regulo separatur, non omnis
 tamen sed tanta vt Regulus adhuc sit
 metallum sed maleabile, quod plum-
 bum antimonij vocant; tertio cum
 etiam ex hoc plumbo residuum sulphu-
 ris,

ris separatur tum Mercurium curren-
 tem vocant. Vsum Mercurij Reguli in-
 dicat Philaletha vocando hunc Mercuri-
 um sophicum, aurum nostrum, album,
 crudum, sperma fæmineum sine qua
 sponia, aurum corporale commune mor-
 tuum est, laudando altissimum, quod
 Mercurium hunc creauit, eiq; naturam
 cuncta superantem dederit, sine quo va-
 num esset opus Alchymicum. Deinde
 dicit quod Mercurius hic Reguli omni-
 bus corporibus metallicis prædomine-
 tur, illaq; soluat in materiam proximam
 Mercurialem, sulphura eorum separan-
 do, & quod Mercurius hic sit homoge-
 neus interno sulphure per artificium no-
 strum grauidus, solem emolliens, sul-
 phure spiritali metallico prægnans, me-
 tallorum primum mouens, rotam ver-
 tens, axemq; reuoluens quod sit vita,
 quæ Mercurium communem animat, in
 actum ducit, atq; facces terreas ab illo se-
 parat, quique se habet ad Mercurium
 communem, vt actiuum ad passiuum,
 viuum ad mortuum, spiritus ad corpus.
 sciendum autem est Philaletham, sicut
 duas Mercurificationes proponit, ita il-
 lum etiam duplicem vsum Mercurij re-
 guli proponere; nempe aplicando Mer-
 curium

curium Reguli cum auro communi, vel tractando, mercurium Reguli, per se vt in antecedentibus de auro philof. dixi.

Job. Joachimus Becherus Spirensis, Supplementi II. in Physica Subterranea. Thesis Chymica VI. pag. 803. Multa supra Philaletham in hoc Autore remanent videnda.

In Epistolio Alchemico Epiphaniij Venetij edito habetur quasi eadem Doctrina Becheri magis diffusa in præparatione Sulphuris.

IN præparatione autem Reguli huius Antimonij Martialis patet, quod Antimonium se habeat instar magnetis abscondens videlicet in se puriorem partem Martis, seu alias in præparatione Diaphoretici Martis Ludouiciani, felici Connubio Antimonium, & Mars iunguntur, Sulphureq; noxio spoliatur, nimirum id quod solare est in Marte, (vt supra iam inquitur, & Philosophi rectè indigitant Sulphure Metallico in Domo arietis, idest Martis latitante) commòdè sic ope Antimonij elicitur, quia in hoc est Sal naturæ, & Mercurius purissimus, in illo verò Sulphur Aureum, non abiunt Alchimicorum quidam (vid. *Caramer. de Trasmut. Metallor. cap. 3. §. 3.*) maximè

maximè Anonymus Philaletha in Introit. Apert. ad occult. Reg. Palat., vt Regulum eiusmodi prò materia Lapidis Philosophici habeant, ipsum hinc suum Chaos, Draconem igneum, Sulphur martis, Iuuenem alatum, Mercurium, Dianæ Columbas aurum, & lunã, Aquilas suas vocantes. Processus autem eorū secund. Celeber. Maetz hic vendidat. R. Reguli antimonij martialis p. 2. auri, vel lunæ p. 1., fundantur simul ijsq; fusis, cautissimè affunde triplum mercurij currentis, ità enim ope Auri, & Lunæ introducitur mercurius, qui absq; metallicis additis amalgamationem cum Regulo martiali respuit; amalgamatione peracta ablue tuum amalgama crebris aquis pluuijs, donec Regalus splendeat instar argenti, postmodum destillationi committito, ità enim mercurius auolans secum vehit portionem sulphuris metallici martialis, quod fermentum est excoque mercurij cruditates in verum aurum, & lunam, & peracta est Aquila vna: hanc verò operationem septies, cum eodem mercurio repetendam dicunt, amalgamando, & distillando vt prius dictum, sed de his auctores vltteriùs consuli poterunt. *Emanuel Cönig Regnum Minerale pag. 69. & 70.* Per-

Pergimus ad Regulū in opere magno Philolophico a multis maximè expectatum, & mercurij corrigens creditū, &c. Hinc magnam Saturni sobolem, (Antimonium) ad manus receperunt: cum enim viderunt quod ab auro fæces secerendi, & eum exaltandi vim haberet, idem in mercurio facturum argumento à maiori ad minus sumpto crediderunt, nec multum aberrarunt, ipso [Philaletha] teste, qui in Regulo Antimonij veram mercurij depurationem quæsiuit: At hic labor hoc opus? quomodo enim Mercurium cum Antimonij Regulo coniungere debeant, hic hærent? Si n. anti. mon. liquato addere vellent calefactum etiam Mercurium in auras habiturus esset maximo cum tonitru, & adstantium summo periculo. Alia itaq; quærenda est via, & intermediatis rebus, quæ copulam promoueant; hinc Alexander Suchtenius Reguli antimonij p. 1. duas addit lunæ partes, quas fusas, & puluerifatas, miscet cum p. 10. merc. & facit amalgama in mortario calido, ac hoc per dies aliquot digestum, abluit, & mercurium destillando resuscitat, & hoc opus septima vice reiterat, vsque splendeat, &c.

Paru post docet modum mercurific. Regul. Junken Chymia experimentalis. pag. 409.

Sed hic aliquid singulare, quod Philaletha non sine pregnantia ratione conuulsi, ex charitate Christiana admone-re debeo, ne ego alijs, & illi sibi frustra laborent. Cauendum nempe est omni solertia, ne in ista separatione puri ab impuro, totus mercurius in scorias terrestres, nigras abeat, sicuti etiam fit cum Regulo martiali, per crebram salium admixtionem, & fusionem, vel etiam nimix copix ferri candentis adiectionem, utroq; enim modo Regulus purissimus in impurissimas scorias arsenicales totaliter conuertitur; quod præmonere volui, ne vniformis, similis, & totaliter impurus habeatur, quod imperiti ex isto errore facile coniecturari possent; hic enim iacet multa tarditas, & durissimus nodus Gorgius, quem inscij vix soluent, est enim reconditus, & implicatissimus, quod meo damno contestari satis possum qui Mercurium hoc modo destructum, aliquoties sub larua scoriæ inutilis ad sterquilinum proieci, & post vnum, vel alterum diem, currentem iterum collegi; Qui hanc Charibdim euitare nescit, licet quoad cætera optime instructus sit, naufragium tamen certum euitare non potest; Sapienti pauca.

Pantaleon. In Bifolio Metallico.

Quantum ad i. punctum de igne
 eiusque regimine dixi in re-
 capitulatione pag. 15. quod
 difficilime sit inquisitionis inuenire ne-
 pe ignem [*qui sit clarus, clausus, circum-
 datus, aereus, vaporosus, digerens, conco-
 quens, penetrans, circulans, ac unicus*]
 Quem dixi me possidere ab amico uti est
 verum, meus enim ille Amicus postquam
 totam confectionem lapidis Philosopho-
 rum caluisset, atq; opus lapidis ad exco-
 ctionem posuisset, attamen motum, vel
 circulationem materiae nunquam eccita-
 re potuit ipsius verba profero. N. & for-
 te Deus. Laborauimus hucusq; Hercu-
 leè, imposuimus imprimis materiam ad
 experiendum ignem, sed ita ut vitrum
 steterit in arena eousq; quousq; se exte-
 debat in fundo vitri materia, & nullam
 habuit materia circulationem, seu mo-
 tum, & post multos dies modum hunc
 reiecimus, materiam etiam profundius
 arenæ non fuit licitum intrudere, quia
 alias colores, & signa non vidissemus, im-
 posuimus eodem modo cineribus in cu-
 pella fictili existentibus, & item nihil ef-
 fecimus. Adhibuimus aquam, seu Balne-
 um, & minus materia moueri voluit, aut
 alterari. Probauimus suspendere vitrum
 supra

supra cineres in cupella existentes, sed
 sicut imposuimus, ita post experientiam
 longam excernimus. Ita post modum su-
 pra arenam eodem modo suspendimus,
 at nihil quoque effecimus, denique supra
 aquam, & fuit idem, nihil exinde. Tan-
 dem venit aliquis ad nos Roma, is scripta
 Comtis Bernardi de fõtina sua ita scribẽ-
 tis. Vitrum erat in antiqua caua quercu
 fissa per medium taliter interpretabatur:
 quod ex caua antiqua quercu accipi de-
 beant cineres, seu pulueres illi nigri pu-
 trefacti, qui reperiuntur decidui in que-
 uis caua quercu antiqua, hi debent in-
 quit cribrari, & loco cinerum, & arenæ
 adhiberi, dixit enim cineres isti [*ò quæ
 dementia*] sunt ab initio vsq; ad caput
 corui sèper adhuc pleni humiditate, quæ
 post exhalat, & cineres illi nigri post-
 modum comburuntur per se, & dant per
 se maiorem ignis gradum, & nihil fecit.
 Plures item alios modos sumus periclita-
 ti, & per nos multis vicibus variauimus,
 correximus ad nauseam, & materia stetit
 semper immobilis, & inalterabilis. Item
 adhibuimus ignem flammæ, ac etiam lam-
 padis, quæ omnia fuerunt inania, tandem
 desperati labores reicere opinabamur.
 Occurrit nobis demum textus ex certis
 Authoribus vnde lumen habuimus, feci-

mus ergo iuxta hos, & in primis mercurium Philosophorum solum imposuimus ad tentandum ignis gradum congruum, tum etiam ad congelationem tentandā, & habuit motum à momento magnum, & in momento si volumus nullum, quod in arena, etiam si ibidem motum haberet, fieri nequit in momento, nam si magnus ibidē desideratur motus, & pluuia siue destillatio; tunc expectandum rursus esset per aliquot horas, donec in candesceret arena, si vero remissum, quis motum cuperet, expectandum rursus esset per aliquot horas donec arena sensim refrigeraretur aliunde autem motum in arena nullum potuimus excitare, etiam si ignem dederimus ad candorem arenæ. Placuit itaq; modus iste vltimus, quia iuxta Philosophos, quocunque momento volumus destillationem, pluuiam tempestatem, vel etiam serenitatem procurauimus ad libitum, & potuimus nihilominus, si volumus sensim remittere, & sensim intendere, ad libitum [& prosequens ait:] confecimus nempe furnum ad doctrinam Philalethæ cum registerijs tamen, punctis, de quibus nihil ait Philaletha, sed videtur innuendum talem iubet conficere furnum vt in eo absq;

eo absq; vitri motione, omnis ignis gradus vsque ad ignem reuerberij minoris possit adhiberi. Qui furnus ita est paratus, vt semper manu ignis experiri possit, & per puncta intendi, & remitti, & hoc de repente, vel sensim ad libitum, nam si quatuor puncta, vel quinque vna vice aperiantur, & simul modicè magis aperiantur registeria, fortissimus de repente venit ignis, ita vt Mercurius, qui in vitro est, in ictu oculi moueatur instar maris furibundi, & videatur procelle vnde quaq; furibundæ, et decidit pluuia visibiliter in tanta copia, et celeritate, sicut in maiori Mundo, potestq; ita intendi ignis vt vitrum internè excandescat, absq; tamen sui fractione; est igitur hic ignis (Vaporosus) quia vapores, & flammæ exhalâtes superius per puncta videtur exhalare clarissimè, & quasi viuus spiritus exire (est circulans) quia serpens per vitrum concuum vertitur in gyrum vt caudam suam propriam, siue partem inferiorem, voret, & mordeat. Deniq; huic igni applicatur omnia suprascripta à Com. Bern. Treu. Videatur etiam Augurel. & Martin. Ruland. de Lap. Philos. &c.

Vide in hoc eodem Authore plura notabilia circa Philaletham.

Quantum polleat in hoc opere ignis re gimen, nemo est, vel paulisper in arte versatus, qui non norit; gradus etenim, vt et illorum permanens æqualitas adeò sunt necessarij, vt absque illis nil, vt cunque progrediatur vllatenus effici poterit: quare non absque ratione hermetice Doctrinæ Princeps ignem proximum operis gubernatorem statuit: cum autem hoc, absque continuo incommodo, fieri non possit [*præterquam quod facilis in errores via adaperitur*] cogitatum duximus, num nobis parari ignis posset intentioni nostræ subseruiens, luminis etenim illychnio contenti non fuimus, qui turri adaptatus, posset regimina executioni mandare, nisi febrilem nimis præstaret calorem experientis multis innixi, tandem inuenimus ignem permanentiæ vigoris, & cætera omnia requisita continentem, adeò vt intendi, & remitti ad arbitrium possit, sicque calor parari potest per hebdomadam perdurans, vix vllò qualitatis puncto debilitato; quod autem nobis gratum, & vobis mirum videbitur est, quod nulla omninò expensa in eius præparatione interuenit, itaut maior summa sit in parando carbone triturato ad paucarum librarum quantitatem, quam

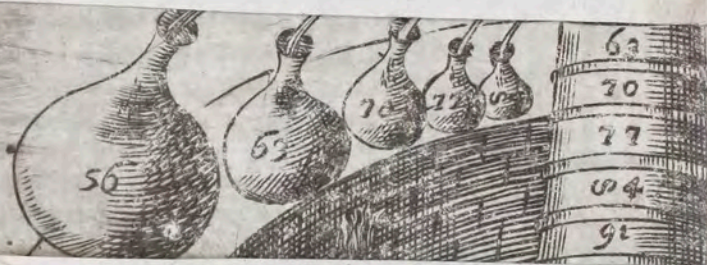
expensam nullam dico, cum verè absq; illa fieri possit: carboni autem adiecimus Sulphur, & huic rursus coniunximus puluerem, cuius nomen actu reticetur, licet ex accidente tibi notum fiet, si inquires; Sulphuris tamen quantitas adeò exigua ponatur, vt sit velut vnus ad viginti, maiorque quantitas sit de puluere tibi non revelato; nec putes tamen, per hoc superius dictum, inuoluere contradictionem, cum Sulphur sicut nec alius puluis absque numeri interuentu non sit parabilis, quandoquidem si cineres ab igne relictos abluas, & euapores, ultimoque ad ignem reuerberij exportes, pictorium obtinebis colorem, ex cuius pretio habebis cōpensationem Sulphuris, ac alterius pulueris.

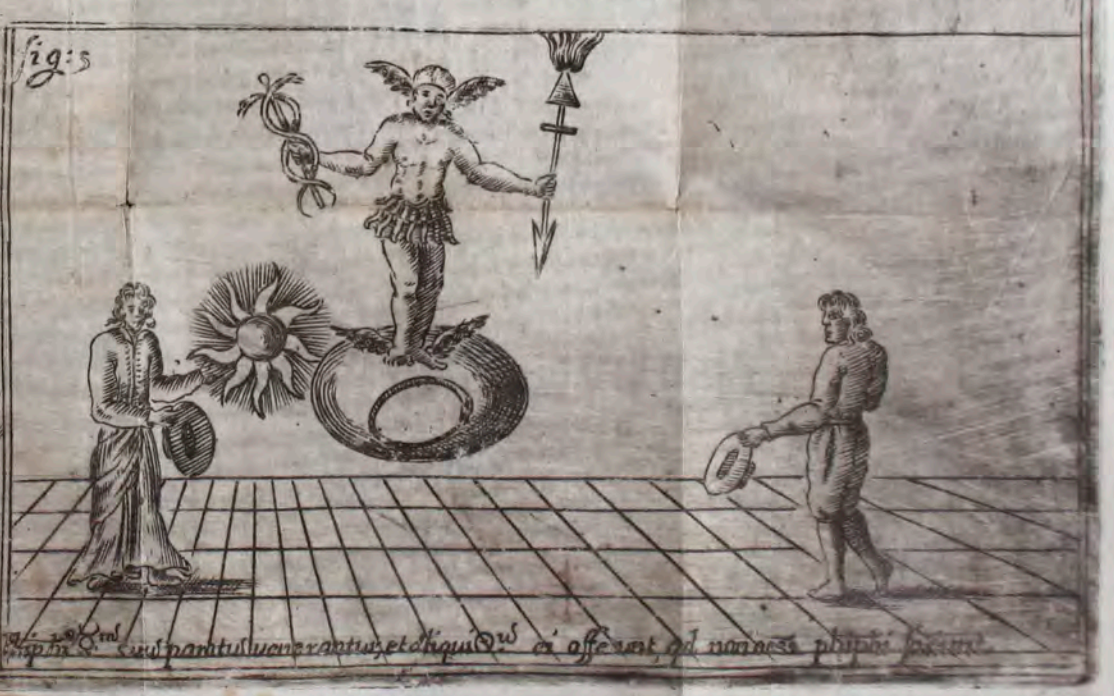
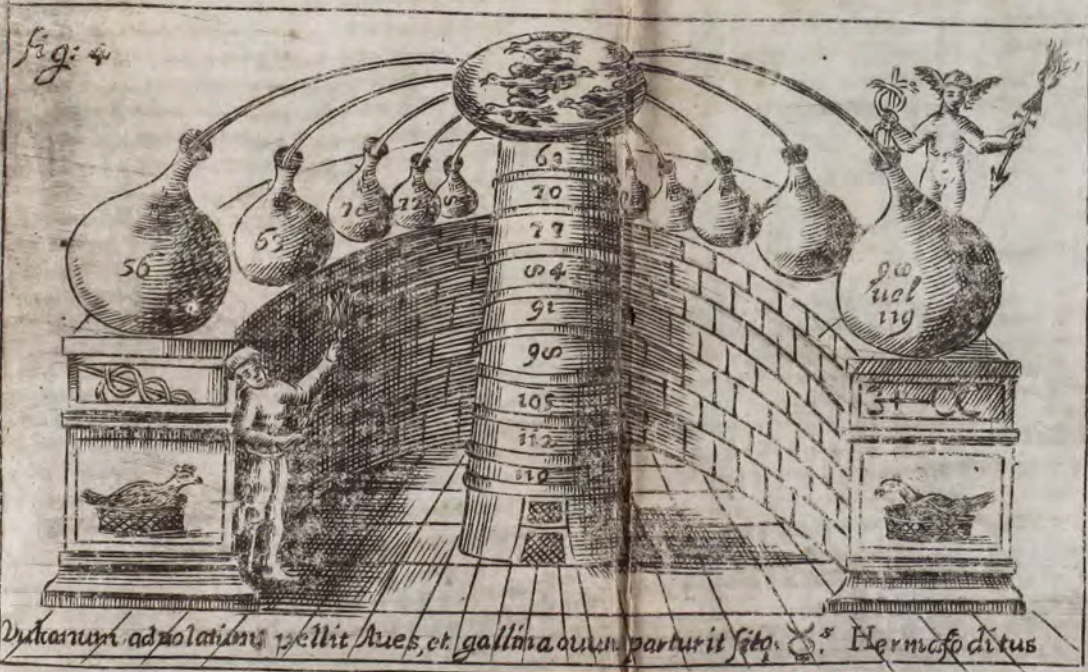
Superiorem igitur Ignem Athanori inclusimus ex industria parato, sicut & ignis regimen, ac aliaplura interuenientia nostræ accomodauimus opinioni, quæ omnia ad libitum iudiciosi operantis fieri credimus. *Ex Actis Brixie pag. 183. num. 55.*

Notanda quedam ex varijs Autho-ribus decerpta Doctrinam Philalethe concernentia, quæ num benè sonent, aut malè verus Hermetice Philosophie amator examinet.

Dum

DVm Philalethes Anglus [non Angelus] sed Plagiarius Childei, facto pridem suo functus post Americanum iter perijt Londini; tu quisquis varias ac speciosas lampadas represētare hactenus non dubitasti, salve atq; solve literarium hoc ænigma [1.] vbi nunc terrarum gentiumq; ille degat, qui vniuersalem Lapidis tincturam, aut Helmontianum Alkahest, aut radicale menstruum pro gēmis, ac metallis omnibus soluendis, sine dolo malo Virtuosis demonstrare ausit? Resp. A. B. C. sed videbimus in fine, cuius toni? [2.] An aliorum semper indigere posse illum opibus existimes, qui Dijs deabusq; Aulicis imētos hactenus pollicitus thesauros est? Resp. A. [3.] Quod illi deniq; laboratorium aperiendum? Resp. B. non quid autem [4.] nihil amplius desiderabit ipsemet? Resp. C. Adiecerat ex tripode Apollo nosti Venerē & Lunā, & Mercuriū alatum pedibus, & Clauel. Cineres? Diuina sis, qui desit artificio misello vti semper occultantem lunam aurum affulgeat? non temnereris, neq; tenereris, si teneres hoc; Aue, atq; caue. *Ex pag. vltima, Opusculi Georgij Kirchmaieri de Phosphoris, & Natura lucis, nec non de Igne. Vitemberge 1680.* F I N I S.

Mercurius hic noster ab exterioris sordibus lavatur.

Coniunctio iustitiarum cum saturnina & abluitione per separationem terrestriatorem

Fig: 8

Callina nasci oram fouet, Cadmus serpentem ad quercum transfigit, Regemq: interficit & noster

Fig: 9

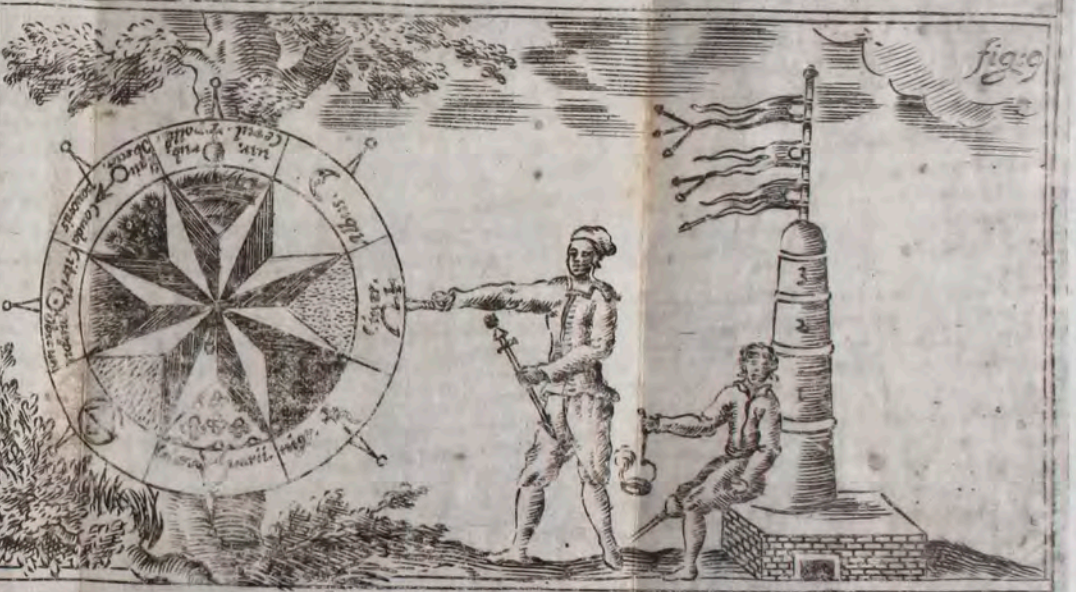
Agonizanti Vulcani Ovum coluendum traditur, ut phisicus enascatur pulvis

Fig: 10

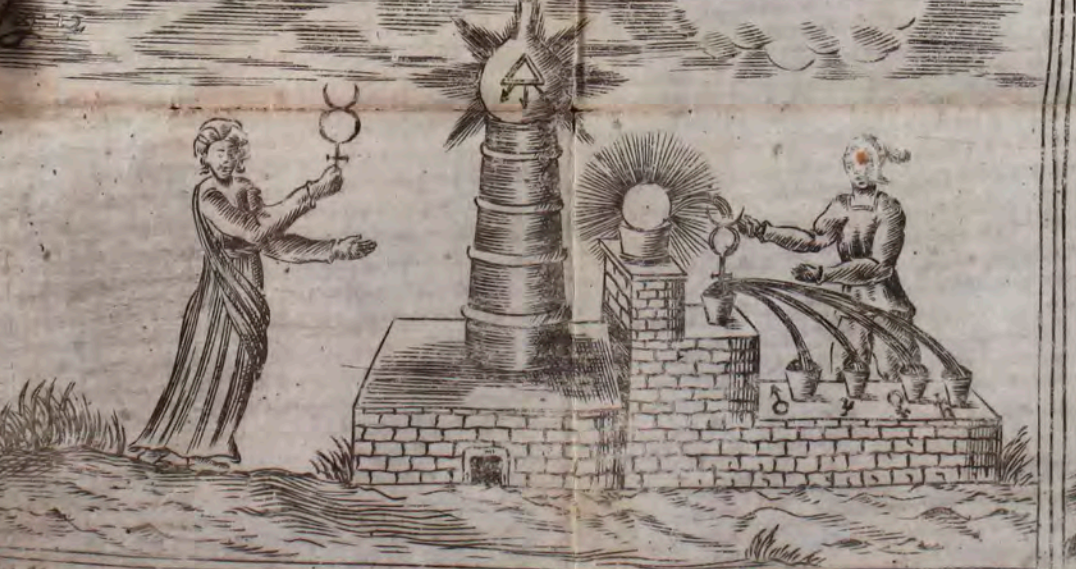
filis O: exsophand ovo p firmen; et in ditione ierub, et e: reperta rote uersione triphi clauo firmatur

Fig: 9

Cadmus rota uertit, et si nro p^u figit clauus et sic p p^t rotatione procreatus O hadetio phisico

Fig: 11

Multiplicatur curalace tantum, et in planis tedustribus suam uirtutem ostendit

Fig: 11

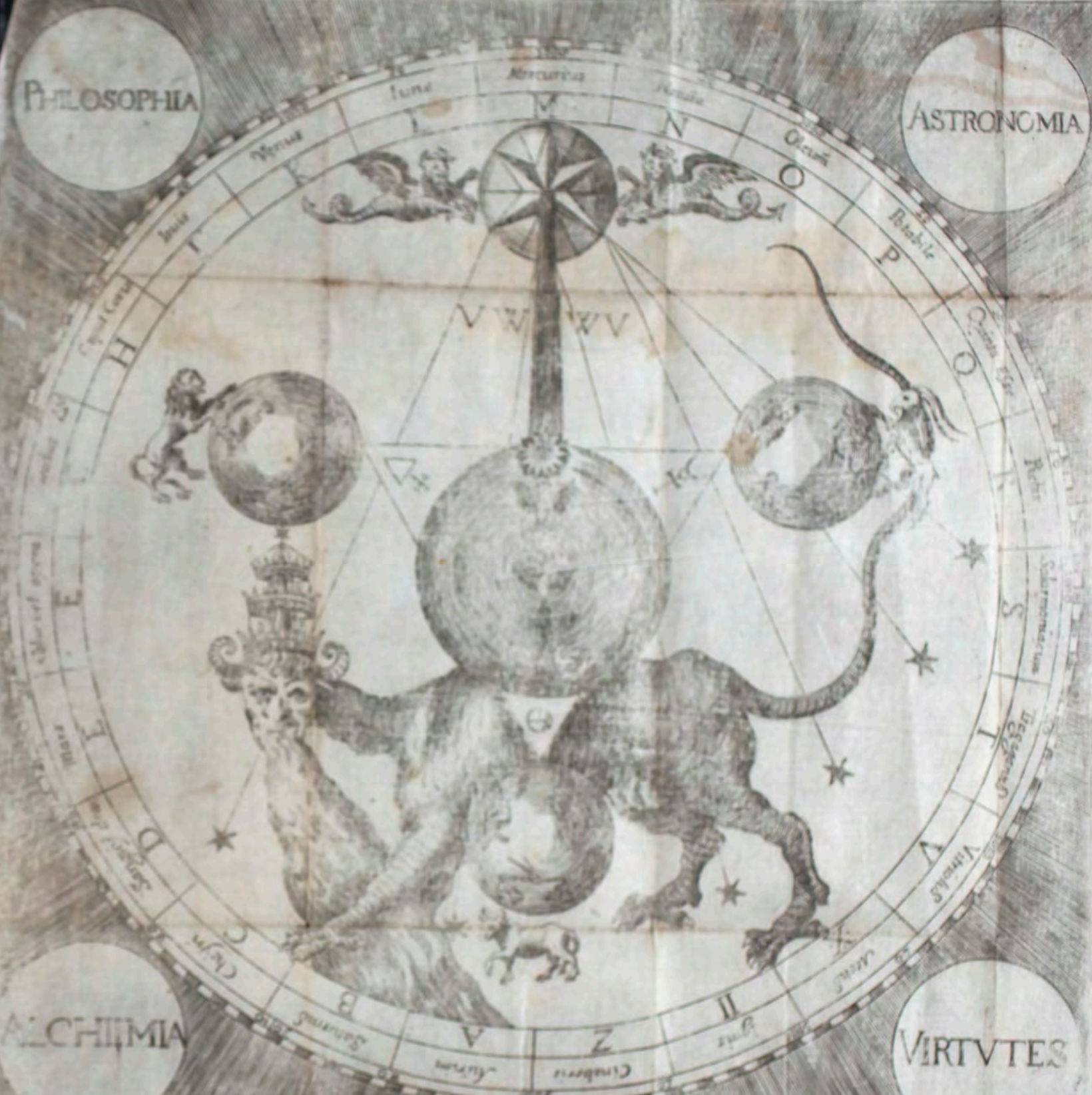

Elixirem hanc s^uo in tribus nature Regnis dominantem Regs terre adorant

2 PRINCIPVM EXALTAIONIS

PHILOSOPHIA

ASTRONOMIA

ALCHIMIA

VIRTUTES

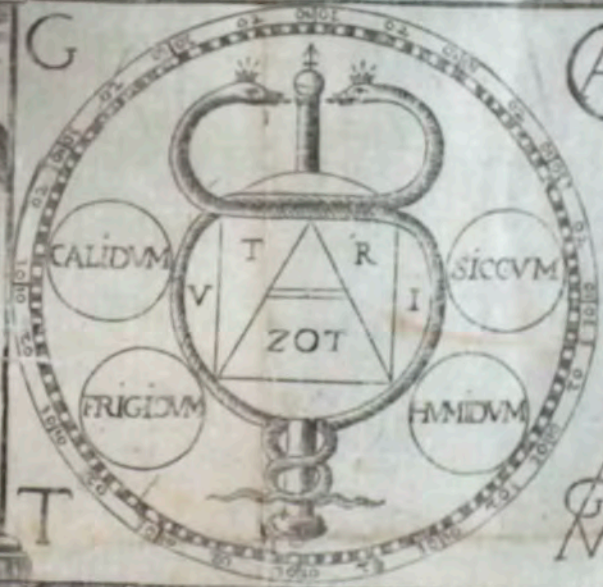
CABALA

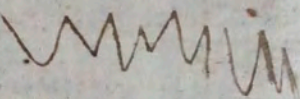
I. SPECVLVM ARTIS ET NATVRE

NATVRA

Facit Deus signati pro prestat
s et mado hoc dno sumus De
tas siquidem cum abici meritem et
corda aperis ut hic ad hoc prepar
ordum apas perfitatur illi om
nem sane largis fortitudi
nem

Cabala et Alchymia summam
tibi exhibent Medicinam insuper
etiam Sophorum lapidem qui unicus
existit fundamentum quemadmo
dum in hisce Figuris videre
licet

11

E. W.
ΕΡΩΝΤΑΧΟΥΤΟ

Back repaired
8.11.57

